

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/6684-2

19. desember 2018

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2019

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet er todelt:

- Kunnskapsdepartementets etatsstyring av Forskningsrådet (del 1, punkt 1-11)
- Kunnskapsdepartementet som sektordepartement (del 2, punkt 1-6)

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger for 2019 vil bli formidlet gjennom tillegg til tildelingsbrev i løpet av året.

Innholdsfortegnelse del 1

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2019.....	1
1. Innledning.....	2
2. Regjeringens forskningspolitiske dokumenter og strategier	2
3. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	4
4. Andre områder Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet på i 2019.....	12
5. Rapportering for 2019.....	13
6. Kap 285 post 53 – Sektoroverskridende og strategiske satsinger	15
7. Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285 post 55)	15
8. Administrative fullmakter.....	18
9. Andre krav og forventninger.....	20
10. Etatsstyringsmøtet.....	21
11. Frister	21

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Sigrid Tollefsen
22 24 74 93

1. Innledning

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument til Forskningsrådet og er hovedkanal for formidling av styringssignaler og forventninger for 2019.

2. Regjeringens forskningspolitiske dokumenter og strategier

Regjeringen har høye ambisjoner for norsk forskning og høyere utdanning. Gjennom å satse på kunnskap skal vi ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Derfor er god tilgang til utdanning sentralt. Høy kvalitet i utdanning og forskning er viktig for et velfungerende arbeids- og næringsliv og for en fortsatt stabil utvikling av det norske velferdssamfunnet. Norge skal ha verdensledende fagmiljøer som er med på å frembringe kunnskap som kan gi menneskene et bedre og rikere liv.

Regjeringen lanserte i oktober en revidert *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028* (Meld. St. 4. (2018–2019)). Langtidsplanen skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Disse målene gjelder forskning og høyere utdanning som helhet.

Som del av langtidsplanen inngår en helhetlig politikk for bygg i universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen forventer at sektoren anser bygg som en innsatsfaktor på lik linje med andre ressurser i forskning og høyere utdanning og vurderer behov for utvikling og vedlikehold. Investeringene i universitets- og høyskolebygg skal være kostnadseffektive, men samtidig bidra til innovasjon og klima- og miljøvennlige løsninger. Regjeringen forventer at universitetsmuseene, med unike samlinger for historie, kultur og identitet, sikres.

Den reviderte langtidsplanen definerer fem langsiktige prioriteringer: 1) Hav, 2) Klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) Muliggjørende og industrielle teknologier, og 5) Samfunnsikkerhet og samhörighet i en globalisert verden. De langsiktige prioriteringene gjenspeiler områder der Norge har særlige kunnskapsbehov eller kunnskapsfortrinn.

Gjennomgående temaer i den reviderte langtidsplanen er digitalisering, grønt skifte og humanioraperspektivet. Økende digitalisering endrer samfunnets behov for kunnskap og kompetanse, noe som igjen kan bidra til at vi tar i bruk innovative løsninger og utnytter de mulighetene som digitalisering gir. Ambisjonen er at flere har relevant digital kompetanse.

Omstilling til lavutslippssamfunnet og miljømessig bærekraft krever omfattende tiltak på alle samfunnsområder. Dette innebærer at vi må finne nye teknologiske løsninger, samtidig som tverrfaglige perspektiver som humaniora og samfunnsfag er nødvendig for å skape en omstilling i tråd med de verdiene som ligger til grunn for samfunnet vårt. Satsing på forskning, høyere utdanning og teknologiutvikling skal bidra til at Norge når klima- og miljømålene og samtidig føre til ny verdiskaping.

I langtidsplanen gir regjeringen uttrykk for hva som fra et nasjonalt perspektiv er særlig viktig å prioritere de kommende årene. Regjeringen har lansert tre opptrappingsplaner for kommende langtidsplanperiode: teknologiløft, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning. Etter Stortingets behandling av langtidsplanen forventer regjeringen at alle aktører innenfor forskning og høyere utdanning legger planen til grunn for sine egne strategiske prioriteringer og benytter sitt handlingsrom til å følge opp denne.

Et samfunn med god omstillingsevne krever at det legges til rette for økt innovasjon og derfor bedre samspill mellom academia, næringslivet og offentlig sektor innenfor forskning, høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er en sentral forskningspolitisk målsetting. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for å sikre økt kvalitet i forskning og utdanning. Regjeringen viser til *Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler*, Forskningsrådets støtte til det europeiske initiativet for åpen publisering (cOAlition S for making Open Access a reality by 2020) og *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*. Aktørene i forskning og høyere utdanning har en avgjørende rolle i dette arbeidet.

Forskningsrådet er en kunnskapsvirksomhet hvor forvaltning og foredling av informasjon er en del av kjernevirksomheten. Forskningsrådet må ha et aktivt forhold til styring av informasjonssikkerhet og personvern. Med stadig raskere digitalisering er informasjonssikkerhet en kritisk suksessfaktor for måloppnåelse. Unit har ansvaret for målstyring og oppfølging.

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. I tillegg er internasjonalt samarbeid en forutsetning for å møte de store samfunnsutfordringene, særlig knyttet til klima, miljø og bærekraft.

EUs rammeprogrammer er sentrale virkemidler for økt internasjonalisering av norsk utdanning og forskning. Når det gjelder deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont 2020, er regjeringens mål at minst to prosent av de konkurranseutsatte midlene skal tilfalle norske aktører. I oktober 2018 var returandelen 2,04 pst., og det er viktig å fortsatt opprettholde oppmerksomheten om dette. Regjeringens Panorama-strategi (2016–2020) har som mål å fremme et mer helhetlig og langsiktig samarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika innenfor høyere utdanning og forskning, med sikte på

mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge. Strategien skal evalueres i 2019. Det forventes at virksomheter ved behov bidrar inn i dette arbeidet med relevant informasjon med utgangspunkt i eget samarbeid med de seks Panorama-landene. Regjeringen har høye ambisjoner om å styrke internasjonalisering ytterligere og har derfor satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om mobilitet.

Skal vi klare å møte de store samfunnsutfordringene og endringene knyttet blant annet til digitalisering, globalisering og klima og miljø, må vi lage en politikk som utnytter og videreutvikler kompetansen i befolkningen. Kompetansereformen *Lære hele livet* er regjeringens satsing for å møte utfordringer i et samfunn under omstilling. Målet er at alle skal være kvalifisert for et arbeidsliv i endring. Regjeringen vil legge frem en melding om dette til Stortinget i 2020.

Instituttsektoren er viktig i forskningslandskapet. Regjeringen har satt i gang et prosjekt for å utvikle tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og gi anbefalinger for en helhetlig, norsk instituttpolitikk. Regjeringen er opptatt av et tettere samarbeid mellom forskningsinstituttene, høyere utdanningsinstitusjoner og nærings- og samfunnslivet i alle deler av landet.

3. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I dette tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrer beskrives gjeldende mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådet. Departementene, inkludert KD, utarbeider tildelingsbrev som viser hvilke av de fem målene for Forskningsrådet som er særlig relevante i lys av departementenes sektorpolitiske prioriteringer, hvordan de sektorpolitiske prioriteringene støtter opp om de fem målene og hva departementet ønsker å oppnå med bevilgningene til Forskningsrådet.

Dokumentet «*Styringssystemet for Norges forskningsråd*» ligger til grunn for departementenes styring. Ambisjonene er at styringen fra departementene skal:

- være strategisk og langsiktig
- ha oppmerksomhet på resultater i betydning virkninger og effekter av Forskningsrådets virksomhet
- ha hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i styringen av aktiviteter, oppdrag og forskningsområder
- gjennomføres på en effektiv måte, med mer lik praksis mellom departementene i formen på styring og i rapporteringskrav

Styringssystemet for Forskningsrådet ble utviklet i perioden 2015-2017. En ekstern følgeevaluering har sett på utviklingen av systemet, innføringen og utviklingen av styringspraksis. KD vil også i 2019 legge vekt på god dialog med departementene og Forskningsrådet om videre utvikling av systemet som er etablert.

I dette tildelingsbrevet fastsettes strategiske områder og styringsinformasjon for 2019. For nærmere beskrivelse av styringsinformasjonen og hvordan rapporteringen skal skje vises det til punkt 5. Innholdet i beskrivelsen av de strategiske områdene er ment å være forholdsvis stabilt fra år til år, men det kan være behov for justeringer. På bakgrunn av erfaringer i styringsdialogen, vurderinger av vesentlighet og endringsbehov og ny informasjon om måloppnåelse, skal de strategiske områdene i styringssystemet vurderes hvert år. Den nye prioriteringen i langtidsplanen, *Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden*, er tatt inn som nytt strategisk område under mål 3. Kunnskapsdepartementet vil ta initiativ til en prosess sammen med departementene og Forskningsrådet for å utvikle nærmere beskrivelse av dette strategiske området og tilhørende styringsinformasjon.

3.1 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for 2019

Mål 1: Økt vitenskapelig kvalitet

For alle forskningens begrunnelser, både instrumentelle og kulturelle, er den vitenskapelige kvaliteten en grunnleggende forutsetning. Vitenskapelig kvalitet forutsetter både talentfulle individer og infrastruktur og andre forskningsressurser av høy kvalitet. Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

En forholdsvis stor del av den mest betydningsfulle forskningen kan tilskrives et fåtall av forskerne, som virker i fronten av sine felt. Det er et mål at flere fagmiljøer i Norge driver forskning av internasjonalt fremragende kvalitet. Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter, herunder andel publikasjoner med åpen tilgang og siteringer av disse.*
- *Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.*

Tilleggsinformasjon 2019:

- *Virkninger av ordningen Unge forskertalenter*

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

For å utnytte forskningens potensial er det ikke tilstrekkelig med bare de få miljøene som er ledende på sine felt, det er også behov for vitenskapelig kvalitet i bredden av en mangfoldig forskningssektor og på en rekke områder. Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Monitorering av søknadsdata og resultater fra fagfellevurderingene (karakterer).* Analysen vil over tid fokusere på ulike dimensjoner, f.eks. programmer, søknadstyper, fag, institusjoner, kjønn.

Tilleggsinformasjon 2019:

- *Forskningsrådets evne til å løfte kvaliteten på forskningssvake områder.* Analyse av utvikling av karakterer over tid vil vise om det har vært en kvalitetsutvikling.

Mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi. Forsknings- og utviklingsarbeid gir økt verdiskaping gjennom nye eller forbedrede produkter, tjenester og prosesser, eller ved at kunnskap blir utnyttet og videreutviklet i andre sammenhenger.

Strategisk område: Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurransevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse og alder, næring og geografi.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *FoU-innsatsen i foretakene med støtte sammenlignet med FoU-innsatsen i foretakene med avslåtte søknader som er vurdert som gode*
Det skal undersøkes hvordan Forskningsrådet bidrar til å øke FoU-innsatsen i foretakene med støtte ved å sammenligne med søkere uten støtte. Undersøkelsen skal bygge på FoU-statistikk på foretaksnivå og Forskningsrådets søknadsvurderinger. Den endelige avgrensningen av karakterer man vil sammenligne må gjøres av miljøet som får i oppdrag å lage indikatoren.
- *Utvikling i FoU-innsats for foretak med støtte*
Det skal undersøkes hvordan Forskningsrådet bidrar til å øke FoU-innsatsen i foretakene med støtte ved å sammenligne med FoU-innsatsen før støtten. Undersøkelsen skal bygge på FoU-statistikk på foretaksnivå. Undersøkelsen bør se på både total egenutført FoU og forholdet mellom egenfinansiering og offentlig støtte.
- *Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt*
Undersøkelsen skal bygge på delkarakterer fra Forskningsrådets søknadsvurderinger.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- *Utvikling i omsetning for foretak med støtte*
Det skal undersøkes hvordan den økonomiske aktiviteten utvikler seg i foretakene med støtte. Undersøkelsen skal bygge på regnskapsdata i bedrifts- og foretaksregisteret.

- *Brukernes vurderinger av oppnådde resultater og betydningen av ulike former for utbytte fra prosjektet*

Vurderingen skal baseres på data fra fremdrifts- og sluttrapporter samt data innhentet gjennom spørreundersøkelser.

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Forskningsrådets bidrag for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi*
Forskningsrådet skal gi en kortfattet vurdering av sin aktivitet for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi. Vurderingen skal inkludere begrunnelser for de viktigste tiltakene og prioriteringer som er gjort, hvilke virkninger de har hatt, og hvilke effekter man mener man kan oppnå fremover.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- *Forskningsrådets tildelinger og fremtidig utvikling i ulike næringer*
Forskningsrådet skal vurdere hvordan tildelingene fordeler og har fordelt seg på ulike næringer, og hvordan man ser for seg næringsutviklingen fremover. Data skal hentes fra Forskningsrådets databaser.
- *FoU-innsats og økonomisk utvikling i ulike næringer*
Forskningsrådet skal beskrive og vurdere sin rolle i å påvirke FoU-innsatsen i næringslivet og fordelingen på ulike næringer. Redegjørelsen skal inneholde en beskrivelse av næringslivets FoU-innsats fordelt på ulike næringer, og sett i lys av næringsutviklingen. Data hentes fra tilgjengelig statistikk (FoU-statistikk, nasjonalregnskap).

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Forskningsrådets bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner*

Forskningsrådet skal gi en kortfattet vurdering av aktiviteten for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner. Vurderingen skal begrunne de viktigste tiltakene og prioriteringene som er gjort, virkningene av dem og hvilken effekt de er ment å ha på verdiskapingen. Redegjørelsen skal inkludere en vurdering av bidraget til kunnskapsoverføring målt gjennom næringslivets kjøp av FoU-tjenester.

- *Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner*

Det skal gis en oversikt og vurdering av investeringer i støttede kommersialiseringsprosjekter. Investeringene kan være i form av inntekter fra lisenser eller salg av patenter, emisjoner, salg og børsnotering. Oversikten skal dekke den totale porteføljen og inkludere tidsserier over minst fem år.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- *Andel av prosjekter som er finansiert av andre enn Forskningsrådet (fordelt på kilde, søknadstype og program)*

Forskningsrådets støtte skal være utløsende for et forskningsprosjekt. Samtidig bidrar privat medfinansiering til å sikre at andre går god for det kommersielle potensialet i prosjektet. Andelen av prosjektene som er privat finansiert er i stor grad gitt av søknadstypen, men kan allikevel gi nyttig informasjon for å diskutere om Forskningsrådet har funnet en god balanse mellom disse hensynene. Tallene hentes fra Forskningsrådets database.

Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer

Et sentralt mål for forskningspolitikken er kunnskap som gjør oss best mulig i stand til å møte de store utfordringene samfunnet står overfor. Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Forskningsrådet påvirker hvilke områder/problemstillinger det forskes på og hvor mye, kvaliteten på forskningen og kompetansen i miljøene, og koblingene i og mellom forskningssystemet og i ulike deler av samfunnet.

Strategisk område: Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester

Forvaltningen og de offentlige tjenestene møter store krav til kunnskap og kompetanse fremover, blant annet på grunn av komplekse samfunnsendringer (blant annet knyttet til demografi, bosetting, sikkerhet, helse og arbeidsdeltakelse), høye kvalitetskrav og behovet for samspill mellom tjenestene. Det offentlige har ansvar for at tjenestene har høy kvalitet og for å vite om tjenestene virker etter hensikten. Flere områder i offentlig sektor er forskningssvake i den forstand at det finnes lite forskningsbasert kunnskap på området i dag. Forskningsrådet skal øke forskningens bidrag til gode, effektive og kunnskapsbaserte tjenester og til fornyelse i offentlig sektor. Forskningsrådet skal bidra til å heve forskningskvaliteten på strategisk viktige områder, til at det drives relevant forskning på områder med store kunnskapsbehov (f.eks. som identifisert av tjenestemottakere, tjenestene og myndighetene), til styrket samspill mellom forskning, utdanning og praksis.

Forskningsrådet skal også bidra til at forskningsbasert kunnskap spres og bidrar til innovasjon i offentlig forvaltning og næringsliv til nytte for tjenestemottakerne.

Strategisk område: Hav

Norges viktigste næringer har sitt utspring i havet. Havet er uunnværlig for å løse de globale utfordringene, men samtidig er verdens hav sterkt belastet. En realisering av havets verdier vil kreve bærekraftige tilnærminger. Forskningsrådet skal bidra til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Sammen med en fortsatt satsing på forskning for de havbaserte næringene: fiskeri, havbruk, petroleum, maritim, fornybar energi og også nye næringer, vil dette kunne gi økt verdiskaping. Forskningsrådet skal arbeide for helhetlig kunnskap, samspill og kompetanseoverføring mellom og fra havnæringene og internasjonalt samarbeid.

Strategisk område: Klima, miljø og miljøvennlig energi

De største miljøutfordringene er klimaendringer, miljøgifter og tap av naturmangfold. Utfordringene er komplekse og må ses i sammenheng. Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Forskningsrådet skal bidra til utvikling av kunnskap og teknologi for en bærekraftig omstilling, klimatilpasning, miljøvennlig energi og langsiktig bevaring av velfungerende økosystemer. Dette krever en internasjonal, tverrfaglig, målrettet og helhetlig forsknings- og innovasjonsinnsats for en grønn samfunnsutvikling, som også fremmer grønn verdiskaping.

Nytt strategisk område fra 2019: Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden

Nærmere beskrivelse av det strategiske området og styringsinformasjon for *Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden* vil bli utviklet og ettersendt. Styringsinformasjon for det nye strategiske området skal utvikles i størst mulig grad likt for de tre eksisterende strategiske områdene

Styringsinformasjon

Under mål 3 skal Forskningsrådet utvikle et system for styringsinformasjonen som skal fokusere på virkninger og effekter av ulike prosjektporteføljer med tanke på hvordan de bidrar til å løse samfunnsutfordringer. Forskningsrådet skal legge vekt på hvordan man samarbeider med brukerne underveis i prosjekter, hvordan det arbeides med formidling av resultater og hvordan man arbeider for at resultatene skal tas i bruk og få effekter i samfunnet. Data hentes inn dels gjennom prosjektledernes faste rapportering til Forskningsrådet og dels gjennom spørreundersøkelser og analyser gjort av et eksternt forskningsmiljø på oppdrag. Styringsinformasjon for de tre dimensjonene utdypes nedenfor.

Styringsinformasjon Vitenskapelig kvalitet:

Fast monitorering:

- *Karakterer for vitenskapelig kvalitet i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem skal benyttes for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Sammenhengen mellom relevans og kvalitet undersøkes

Tilleggsinformasjon 2019:

- *Resultater fra porteføljeanalyser og aktuelle evalueringer*, herunder evaluering av Offentlig sektor PhD, ForKommune, ForRegion, samt "Lange spor av velferds- og arbeidslivsforskning".

Styringsinformasjon Relevans for samfunnsutfordringer:

Fast monitorering:

- *Karakterer for relevans (for samfunnseffekter når nye vurderingskriterier innføres) i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem skal benyttes for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Sammenhengen mellom relevans og kvalitet undersøkes. Mål for brukermedvirkning skal inkluderes på områder der det er aktuelt.

Tilleggsinformasjon 2019:

- *Resultater fra porteføljeanalyser og aktuelle evalueringer*, herunder evaluering av Offentlig sektor PhD, ForKommune, ForRegion, samt "Lange spor av velferds- og arbeidslivsforskning".

Styringsinformasjon Innovasjons- og omstillingsevne

Fast monitorering:

- *Karakterer for innovasjonsgrad i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem skal benyttes for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Monitoreringen belyser følgende:
 - Vurdering av innovasjonsgrad og utviklingen målt gjennom karakter for innovasjonsgrad gitt i søknadsbehandlingen. Dette vil gi informasjon om Forskningsrådets virkemidler bidrar til innovasjon og omstilling på områder som er relevante for å løse samfunnsutfordringene.
 - Analysene gjort for styringssystemets *mål 2 – Økt verdiskaping i næringslivet* benyttes til å vurdere Forskningsrådets bidrag til innovasjon og omstilling i næringer som er relevante for å løse utfordringene på de tre strategiske områdene.
 - Status og utvikling i samarbeidsmønstre målt gjennom antall og type samarbeidspartnere i prosjekter for å belyse innovasjon og omstilling i privat og offentlig sektor.

Status og utvikling i porteføljen av virkemidler som bidrar til å øke samspeilet i kunnskapstriangelet og øke forskningens relevans for utdanningene og samfunnet for øvrig.

Tilleggsinformasjon 2019:

- *Studie av det samlede næringsrettede virkemiddelapparatet for forskning og innovasjon.* Studien vurderer styrker og svakheter knyttet til virkemidlenes evne til å legge til rette for nye næringsmuligheter.

Mål 4: Velfungerende forskningssystem

Et velfungerende forskningssystem er en grunnleggende forutsetning for å nå målene i forskningspolitikken. Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og -resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale

forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont 2020

Deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid er et sentralt virkemiddel for å forbedre norsk forskning, både for å oppnå høyere vitenskapelig kvalitet og større positive bidrag til samfunns- og næringsutviklingen. Europa er det viktigste området for norske samarbeidsrelasjoner og deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon det viktigste enkelttiltaket for internasjonalisering av norsk forskning. Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Deltakelsen i EU langs ulike dimensjoner.* Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets programmer.

Tilleggsinformasjon 2019

- *Undersøkelse av deltakelsen i ERC,* inkludert årsaker til lavere deltakelse på noen områder.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken. Dette innebærer påvirkning på samspillet mellom aktørene i systemet, mellom disipliner og forskningstema, og på de menneskelige ressursene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- *Samspill mellom forskningsrådsfinansiering og annen finansiering.* Analysere mulige følgevirkninger av forskningsrådsfinansiering fordelt på institusjonstyper, sektorer, geografi etc.

Mål 5: God rådgivning

Forskningsrådet har ansvar for å gi myndighetene råd i forskningspolitiske saker.

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Dette strategiske området skal legge til rette for en strategisk dialog med departementene om de viktigste elementene i Forskningsrådets rådgivningsfunksjon.

Dialogen vil dreie seg både om kvaliteten og effektiviteten i rådgivningen. Kvalitet handler i stor grad om hvor relevante, velfunderte og godt begrunnet rådene er. For å ha effekt må

også rådene tas i bruk, og rådgivningsprosessen legges til rette for dette (til riktig tid, i riktig format, med en tillitsvekkende dialog, osv.).

Styringsinformasjon

- *Analyse av Forskningsrådets rådgivning rettet mot forskningssystemet.* Tar utgangspunkt i en metaanalyse av et utvalg evalueringer mht innretning, resultater og oppfølging med hensyn til hvordan evalueringene har blitt benyttet i rådgivning.

4. Andre områder Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet på i 2019

Nedenfor følger en nærmere omtale av andre områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2019 og som er relevante for flere av målene:

Åpen forskning og Plan S

Kunnskapsdepartementet ser positivt på at Forskningsrådet og Unit følger opp åpen tilgang til forskningsresultater, jf. pkt 2 i tildelingsbrevet. Forskningsrådets tilslutning til det europeiske initiativet for åpen publisering (cOAlition S for making Open Access a reality by 2020), *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata og Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler* er særlig viktig.

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet og Unit både involverer og informerer forskningsmiljøene godt i oppfølgingen. Departementet forventer videre at Forskningsrådet og Unit har tett dialog for å tilrettelegge for gode digitale forsknings- og utdanningstjenester i Norge.

Samarbeid med andre virkemiddelaktører

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet samarbeider med relevante offentlige virksomheter og private organisasjoner som til sammen utgjør virkemiddelapparatet. Virkemiddelaktørene skal organisere samarbeidet seg imellom på en måte som gir tydelige og samkjørte virksomheter og slik at virkemidlene utfyller hverandre til beste for brukerne.

Mobilisering til deltakelse i Horisont 2020 og påvirkningsarbeid mot Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid med Innovasjon Norge. Departementet forutsetter derfor at særlig dette samarbeidet videreutvikles i 2019, både nasjonalt og ved Kunnskapskontoret i Brussel.

Forskningsrådet er kjent med at regjeringen har besluttet å gjennomføre en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet, og at en stor del av arbeidet vil skje i 2019. Næringsrettede virkemidler og ordninger i Forskningsrådet fra flere departementer inngår i gjennomgangen. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) har ansvaret for den helhetlige gjennomgangen og vi viser til NFD for informasjon om innhold og prosess for involvering. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådet bidrar

med informasjon og på annen måte legger til rette for arbeidet, herunder medvirker til nødvendig kvalitetssikring av data.

Forskningsrådets interne organisering

Det er ikke lenger vedtektsfestet at Forskningsrådet skal ha divisjonsstyrer, og ansvaret for Forskningsrådets interne organisering er dermed lagt til Forskningsrådets styre jf. brev fra Kunnskapsdepartementet av 19.11.2018 med informasjon om vedtektsendringene.

Kunnskapsdepartementet vil understreke betydningen av at Forskningsrådet i sin interne organisering sikrer legitimitet i beslutningene gjennom bred geografisk og faglig deltakelse og medvirkning fra berørte interesser. Videre er det viktig med god dialog med departementene om Forskningsrådets nye interne organisering og hvordan departementenes interesser og behov blir ivaretatt i den nye organiseringen, jf. også tilbakemeldingsdokumentet for 2018.

Nedbygging av overføringer/avsetninger

Forskningsrådets overføringer i 2017 var på samme nivå som i 2016, korrigert for tekniske justeringer når det gjelder infrastruktur. Kunnskapsdepartementet vil igjen understreke forventningen om en plan for nedbygging av overføringene og med konkrete forslag til andre tiltak som vurderes som nødvendige for å få til en målrettet og permanent nedbygging av overføringene til et akseptabelt nivå, jf. tilbakemeldingsdokumentet for 2018.

5. Rapportering for 2019

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets innsats og resultater. Dette skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. krav til årsrapport i bestemmelser om økonomistyring i staten. Vi viser også til punkt 11 for nærmere informasjon om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

I vedlegg 1 følger struktur og forventinger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise årsrapporter) som skal legges til grunn for Forskningsrådets rapportering for 2019. Kunnskapsdepartementet viser også til tilbakemeldingsdokumentet fra etatsstyringsmøtet i 2018.

5.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

Årsrapporten har to hoveddeler: Forskningsrådets mål og oppfølging av Langtidsplanen.

5.1.1 Rapportering på Forskningsrådets mål

I punkt 3.1 ovenfor fremgår mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som departementene forventer at Forskningsrådet rapporterer på. Der det er mulig er det også en forventning om at Forskningsrådet skal bryte ned styringsinformasjonen på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene. Forskningsrådet velger

selv ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse måloppnåelsen. Vurderingen av måloppnåelse må ikke alene være knyttet til aktiviteter i rapporteringsåret, men kan skrive seg fra aktiviteter det er hensiktsmessig å inkludere. Vurderingen av måloppnåelse skal gjøres på grunnlag av de strategiske områdene under målene. Det skal rapporteres på hvert av de strategiske områdene og tilhørende styringsinformasjon. Forskningsrådet kan også vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

All informasjon knyttet til Forskningsrådets måloppnåelse presenteres i rapport om samlet måloppnåelse. Dette skal bidra til å gjøre det enklere for departementene å vurdere helheten i Forskningsrådets måloppnåelse. Forskningsrådet skal vurdere risiko for avvik i måloppnåelsen.

Det har vært dialog med departementene og Forskningsrådet om planlagt styringsinformasjon for de nærmeste årene for å sikre forutsigbarhet i rapporteringen og balanse i omfang og innhold. Styringsinformasjonen for 2019 er presentert under punkt 3) om måloppnåelse, og gjentas ikke i denne delen av tildelingsbrevet. I prinsippet er styringsinformasjonen for de fleste strategiske områder bygget opp med én komponent som ligger fast og viser utvikling over tid (monitorering) og én komponent som endres fra år til år og gir mer informasjon på spesifikke områder. Styringsinformasjonen departementene ber om er i samsvar med planen Forskningsrådet har utarbeidet for styringsinformasjon. En slik oversikt over planlagt styringsinformasjon vil være en del av det årlige styringsdokumentet.

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstiller redegjørelsesplikten institusjonen har etter Ligestillings- og diskrimineringsloven.

5.1.2 Rapportering på oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning

Kunnskapsdepartementet viser til Meld. St. 4 (2018-2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028 og Meld. St. 7 (2014-2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015-2024. Departementet forventer at Forskningsrådet i årsrapporten redegjøre for hvordan rådets FoU-tildelinger er fordelt på regjeringens prioriteringer i langtidsplanen for gjeldende år og sammenliknet med tidligere år der det er mulig. Departementet ønsker en vurdering av hva Forskningsrådet gjør for å dreie virksomheten i retning av langtidsplanens prioriteringer og opptrappingsplaner. Videre bør Forskningsrådet redegjøre overordnet for hvordan rådet har bidratt til å nå langtidsplanens mål og ambisjoner.

5.2 Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og for departementenes arbeid med Prop.1.S. De departementsvise rapportene skal gi korte

vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til de sektorpolitiske prioriteringene.

Forskningsrådets vurderinger skal skje med utgangspunkt i ulike dimensjoner som fremgår i den standardiserte strukturen og forventingene til innholdet i de departementsvise rapportene (jf. vedlagte struktur og forventinger til innhold i årsrapporten). Dette er dimensjoner som er vesentlig for styringen av departementenes bevilgninger, og som er utarbeidet i samarbeid med departementene for å sikre at de dekker departementenes behov for styringsinformasjon. Forskningsrådet oppfordres til dialog underveis i arbeidet med vedlegg til årsrapport med de departementene som opplever utfordringer med rapporteringen.

Rapportene må ta hensyn til departementenes ulike bevilgningsnivå og må tilpasses hvert enkelt departement (jf. tildelingsbrevene). I punkt 5 i departementenes tildelingsbrev fremgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departementet forventer å få rapportering på.

6. Kap 285 post 53 – Sektoroverskridende og strategiske satsinger

I rapporten fra områdegjennomgangen av Forskningsrådet ble det foreslått å rendyrke posten som en finansieringsmekanisme som skal ivareta endringsbehov, sektoroverskridende områder og lange tidsperspektiv i forskningssystemet. For å følge opp denne anbefalingen har regjeringen besluttet at midlene på denne posten skal dreies i retning av tre prinsipper:

- Bidra til oppfølging av regjeringens forskningspolitiske prioriteringer i langtidsplanene for forskning og høyere utdanning
- Gi fleksibilitet til å gjennomføre langsiktige og systemstrategiske endringer. Midler på posten kan f.eks. virke sammen med satsinger fra andre departementer i en startfase. Posten skal virke mobiliserende, ikke kompensierende.
- Støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet

Kunnskapsdepartementet understreker behovet for videre dialog om oppfølging av regjeringens prinsipper. KD vil så raskt som mulig ta initiativ til dialog med de øvrige departementene og Forskningsrådet om bruken av midlene på post 53 i 2019 for å sikre fleksibilitet til å følge opp regjeringens prinsipper.

7. Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285 post 55)

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre.

Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene, oppgaver i forvaltningen av de regionale forskningsfondene og allmennrettet formidlingsarbeid. Forskningsrådet skal også videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene med sikte på bistand og mobilisering til internasjonalt forskningssamarbeid. Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av Panorama, regjeringens strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016-2020). Forskningsrådet skal prioritere forskningssamarbeidet med de prioriterte samarbeidslandene, og departementet forventer at Forskningsrådet deltar og bistår i forbindelse med delegasjonsbesøk til prioriterte samarbeidsland i samarbeid med andre relevante aktører.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres av rådet innenfor den økonomiske rammen for posten, jf. vedlegg om retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med Kunnskapsdepartementet i tilknytning til etatsstyringsdialogen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

7.1 Krav og nye oppdrag fra departementene i 2019

I tabellene under er samlet de krav og nye oppdrag som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2019. Disse er delt inn i to kategorier:

- 1) Nye krav og endringer i oppdrag som er vurdert å falle innenfor rammen av virksomhetskostnadene
- 2) Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene

Nye krav og endringer i oppdrag som faller innenfor rammen av virksomhetskostnadene er omtalt nærmere i tabellen under:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Rapportering på forskningsindikatorene i	HOD	Forskningsrådet skal i samarbeid med Helsedirektoratet forberede nødvendige tiltak for at tilskuddsmidler til forskning i forsknings- og

kompetansesentre utenfor spesialisthelsetjenesten		kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten overføres Forskningsrådet. Videre at det legges til rette for at resultatbasert finansiering innføres gradvis for sentrene fra 2020.
HelseOmsorg21-arbeidet	HOD	Forskningsrådet skal videreutvikle HelseOmsorg21-monitoren i tråd med formålet, herunder videreutvikle monitoren til å inkludere forskning og innovasjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og innovasjon og næringsutvikling innen helse og omsorg. HelseOmsorg21-monitor skal inkludere statistikk om helsenæringen som er utviklet av SSB på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet. HelseOmsorg21-rådet har fått utsatt frist til 1. april 2019 (opprinnelig 1. juni 2018) om å gjennomføre en egenvurdering av sitt arbeid, arbeidsform, prioriteringer, størrelse mm og gi en anbefaling til departementene om HelseOmsorg21-rådet skal videreføres etter juli 2019 og evt. i hvilken form.
Forskningssvake områder	HOD	Forskningsrådet skal gjennomføre en vurdering av virkemiddelet miljøstøtte for å bygge opp forskningssvake områder der det etter nasjonal utlysning av forskningsmidler øremerkes midler i opptil 10 år til ett miljø, og effekter og utfordringer etter at disse midlene avvikles.
Evalueringsstrategien av Panorama-strategien	KD	KD skal evaluere Panorama-strategien (2016-2020) i 2019. Det forventes at Forskningsrådet bidrar inn i arbeidet med kunnskap om hva vi får ut av ulike tiltak og virkemidler som bidrar til å fremme samarbeid med Panorama-landene og annen relevant informasjon.
Delegasjonsbesøk til India	KD	Det vil etter planen gjennomføres et politisk ledet delegasjonsbesøk til India i 2019. Departementet forventer at Forskningsrådet i samarbeid med Diku bidrar til planlegging og gjennomføring av det faglige programmet i tilknytning til besøket.
Evalueringsordningen av SFF-ordningen	KD	Som varslet i Meld. St. 4 (2019-2019) <i>Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028</i> forventes det at Forskningsrådet gjennomfører en evaluering av SFF-ordningen i 2019.
Kunnskapsgrunnlag for landbruksforskning	LMD	LMD har behov for gjennomgang og analyse av status og kunnskapsbehov på ulike forskningsområder innenfor departementets sektoransvar. Ønsket er at resultatet fra arbeidet skal foreligge i løpet av 2019. Arbeidet skal avdekke kunnskapshull og gi en analyse av hvordan disse best bør dekkes, herunder vurdering av ulike virkemidler. Endelig innretning på arbeidet, inkludert aktuelle forskningsområder, avklares etter nærmere dialog.

Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
Forskningsbarometeret	KD	Forskningsrådet er gitt i oppgave å vurdere samordning av Forskningsbarometeret og Indikatorrapporten. KDs vurdering er at Forskningsbarometeret skal nedskaleres og inngå som en del av Indikatorrapporten. KD vil i 2019

		overføre 1 mill. kroner til dette arbeidet, som en ettårig tildeling.
Euro HPC	KD, KMD og NFD	Forskningsrådet følger prosessen EuroHPC internasjonalt og behovet for e-infrastruktur nasjonalt. Kostnadene knyttet til rådgivnings- og reisevirksomhet i forbindelse med EuroHPC skal dekkes over kap. 285 post 53 i 2019 og vil bli overført til virksomhetskostnadene (285.55) ifm budsjettet 2020.
Nasjonale eksperter	KD	Forskningsrådet skal finansiere 2-3 nasjonale eksperter fra 2019. Kostnadene knyttet til dette skal dekkes over kap. 285 post 53 i 2019 og vil bli overført til virksomhetskostnadene (285.55) ifm budsjettet 2020.
Utredning om Kjellerreaktor	NFD	NFD ber Forskningsrådet utrede Kjellerreaktorens forskningsmessige betydning og økonomi, i tråd med tilsvarende utredning som ble gjort for Haldenreaktoren, i regi av Forskningsrådet. Midlene til utredningen og virksomhetskostnader knyttet til oppdraget vil bli finansiert over NFDs budsjett.
Hav-sekretariat	KD, KLD NFD	For å styrke regjeringens arbeid med viktige havinitiativ der forskning er sentralt, har KLD, KD og NFD avsatt midler til opprettelse av et havsekretariat i Forskningsrådet med en samlet ramme på 2 060 000 kroner. Det vil bli utarbeidet et mandat for sekretariatets arbeid som vil bli oversendt Forskningsrådet. Midlene til Hav-sekretariatet finansieres over 285.55 og over KLDs budsjett.
Prosess21	NFD	NFD har lagt ansvaret for sekretariat for Prosess21 til Norges forskningsråd. Dette medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i 2018, 2019, 2020 og 2021 som samlet utgjør 7,5 mill. kroner. Til dette formålet tildeles Forskningsrådet 3,75 mill. kroner i 2019. Midlene skal dekke lønn til sekretariatsleder, dekning av faste kostnader/infrastruktur, møter og reisevirksomhet for sekretariatsleder. Midlene er rammeoverført fra NFD til 285.55 i 2019.

8. Administrative fullmakter

Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Forskningsrådet har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. Fullmakten gjelder de saker der virksomheten selv skal dekke beløpet innenfor egne budsjettammer. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-mot-staten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-av-foreldelsesinnsigelse/id2548368/>

Forskningsrådet har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Det forutsettes at virksomheten foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

Eiendomsfullmakt

Forskningsrådet har fullmakt til å kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntekter blir ført på eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

9. Andre krav og forventninger

9.1 Regjeringens vedtatte fellesføringer

Inkluderingsdugnad

Forskningsrådet skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden. Forskningsrådet skal i årsrapporten redegjøre for hvordan Forskningsrådets rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 pst.-målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Dersom Forskningsrådet har hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en rapporteres i årsrapporten. Dersom Forskningsrådet har færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden jf. Rundskriv H-3/18.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Forskningsrådet skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Forskningsrådet skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet jf. Rundskriv H-8/17.

9.2 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) skal ligge til grunn for arbeidet på dette feltet. KD minner også om det ansvaret som nå påligger den enkelte virksomhet i etterlevelse av den nye personvernlovgivningen.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2019 rapportere om følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har FEK innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?
2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom ett eller begge spørsmål besvares med "nei", må Forskningsrådet opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

10. Etatsstyringsmøtet

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet 2019 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **torsdag 20. juni, kl. 09.00-11.30.**

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Departementet ber derfor om at Forskningsrådet melder inn strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av årsrapporten 2018, 15. mars 2019. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer at delegasjonen fra Forskningsrådet er bredt sammensatt.

11. Frister

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Saldobalanse per 1. tertial 2019	22. mai 2019	Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)	Eget brev fra KD
Delårsregnskap per 1. tertial 2019	1. juni 2019	DBH	Eget brev fra KD.
Saldobalansen per 2. tertial 2019	23. september 2019	DBH	Eget brev fra KD
Delårsregnskap per andre tertial 2019	1. oktober 2019	DBH	Eget brev fra KD
Årsregnskap 2019	1. mars 2020	DBH,	Eget brev fra KD
Årsrapport 2019 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2020	Departementene, DBH	Oversikt over overførte midler fordelt på poster i statsbudsjettet skal framlegges sammen med regnskapet. Forskningsrådet kan ta utgangspunkt i rapport om overførte midler på program/aktivitetsnivå. Der det er samfinansiering av programmer, godtas en andelsberegning av programmene.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2020	Departementene	
Samlerapport om de regionale forskningsfondenes virksomhet i 2019	1. mai 2020	KD	Forskningsrådet skal rapportere om sitt samarbeid med fondene og for bruken av midlene tildelt Forskningsrådet til dekning av administrative oppgaver, jf. "Retningslinjer for regionale forskningsfond" fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23. 10. 2009.
Årsrapport for forskningsinstituttene 2019	1. juni 2020	Departementene	Omfanget av denne årsrapporten kan eventuelt reduseres etter nærmere avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet.
Vedtatt budsjett for 2019	1. mars 2019	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan Forskningsrådet vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2018-2019)

			og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjetttramme på program/aktivitetsnivå. Oversikten skal gi informasjon om de ulike programmenes totale budsjetttramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike programmene. Dokumentet skal inneholde en oversikt over alle aktiviteters budsjett for 2017, budsjett for 2018 og disponibelt budsjett 2018 (som inkluderer overføringer fra tidligere år).
Satsingsforslag 2021	1. nov. 2019	Departementene	Forslaget til store satsinger skal følge opp langtidsplanen for forskning og høyere utdanning og skal angi klare prioriteringer. Forskningsrådet skal se på mulighetene for omprioriteringer som gir rom for satsinger innenfor den eksisterende økonomiske rammen. Det må komme tydelig fram hvordan eventuelle frihetsgrader innenfor departementenes bevilgninger skal benyttes. Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. Forskningsrådets budsjetttråd bør speile kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov. KD viser også til retningslinjer for satsingsforslag som vil ha konsekvenser for Forskningsrådets arbeid med Store satsinger, jf. ny utredningsinstruks.
Standardiserte økonomiske nøkkeltall	20. februar 2019		Nettobudsjetterte virksomheters utgifter og inntekter skal synliggjøres for å gi et best mulig bilde av statens samlede inntekter og utgifter for virksomheter som omfattes av statsbudsjettet, jf. rundskriv R-8/2018, (statsregnskapet 2018) og R-9/2018 (statsbudsjettet 2020). Forskningsrådets frist til KD for endelige tall til statsregnskapet er 20. februar. Det skal også rapporteres til regjeringens marskonferanse, dette har frist 10. februar, og kan eventuelt være foreløpige tall.

Kunnskapsdepartementet minner om kravene som følger av Finansdepartementets siste revidering av økonomibestemmelsene og rundskriv R-115 om utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap.

- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.2: Virksomheten skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart det er mottatt.
- Økonomibestemmelsene pkt. 2.3.3: Årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai eller så snart den er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten.
- Forskningsrådet skal publisere revisjonsberetningen som et tillegg til årsregnskapet, etter at den er avgitt av RR.

Innholdsfortegnelse del 2

1. Innledning	23
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	23
3. Budsjettildelinger og fullmakter for 2019	25
4. Felles post for virksomhetskostnader	32
5. Rapportering	32
6. Planlagte styringsmøter	33

1. Innledning

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2019, jf. Innst.12 S (2018-2019) og Prop. 1 S (2018-2019).

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt fem mål for Forskningsrådets virksomhet:

- Mål 1: Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4: Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5: God rådgivning

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Norges forskningsråd er en sentral aktør i det norske forsknings- og innovasjonssystemet og et viktig virkemiddel for å nå Kunnskapsdepartementets overordnede mål.

Kunnskapsdepartementets midler til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til å finansiere:

- Langsiktig, grunnleggende forskning, dvs. ansvar for grunnforskning og særlige satsinger rettet mot UH-sektoren (i hovedsak bevilgningene under kap. 285 post 52 og kap. 281 post 50).
- Sektoroverskridende satsinger og instituttbevilgninger (i hovedsak bevilgningene under kap. 285 postene 53 og 54, kap. 287 post 57 og kap. 288 post 21)
- Forskning om kunnskapssektoren (barnehage, utdanning og forskning, bevilgninger over flere poster)
- Kunnskapsgrunnlag for utvikling av integreringspolitikken (bevilgninger under kap. 291 post 50)
- Virksomhetskostnader kap. 285 post 55

Kunnskapsdepartementet tildeler midler til Forskningsrådet over mange kapitler og poster, og midlene under én post bidrar til flere av målene for rådet. Kunnskapsdepartementets midler bidrar inn mot alle de fem målene for Forskningsrådet.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til innholdet i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskaps-

departementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjettildelinger og fullmakter for 2019

Kunnskapsdepartementet tildeler Norges forskningsråd kroner **5 552 532 000** i 2019. Til grunn for bevilgningene ligger en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform som for 2019 er satt til 0,5 pst. Denne reformen er et årlig krav som forutsetter at alle statlige virksomheter setter i verk tiltak for å bli mer effektive.

Fordelingen av midler over forskjellige kapitler og poster i departementets budsjett følger nedenfor. Det vises også til omtale av de enkelte kapitlene og postene i Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2018-2019).

3.1 Hovedprioriteringene i statsbudsjettet for 2019

Forskning om kunnskapssektoren - midler over kap./poster 201.21, 226.21, 226.60, 226.63, 231.21, 231.51, 258.21, 281.50 og 285.53

Postene omfatter midler som hovedsakelig går til utdanningsforskning og forskning om forskning og innovasjon.

Kunnskapsdepartementet har høye ambisjoner for kunnskapssektoren, og forskning om og for sektoren er vesentlig for nå målene departementet har satt i *Strategi for utdanningsforskning – Kvalitet og relevans 2014–2019*. Strategien utløper i 2019 og Kunnskapsdepartementet skal utarbeide ny strategi gjeldende f.o.m. 2020.

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet bidrar med råd i planlegging og utarbeidelse av ny strategi i 2019. Dette bør ses i sammenheng med oppfølgingen av evalueringen av utdanningsforskning i Norge, UTDEVAL. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet følger opp UTDEVAL i dialog med departementet og andre relevante aktører, innenfor Forskningsrådets relevante virkemidler, og særlig gjennom FINNUT.

Program for forskning og innovasjon i utdanningssektoren (FINNUT) er det viktigste tiltaket Kunnskapsdepartementet har for utdanningsforskningen. Departementet tildeler 159,4 mill. kroner til FINNUT i 2019.

Innenfor rammene til FINNUT-programmet har Forskningsrådet fått i oppdrag å forvalte ordningen "Forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og grunnskole". Målet med ordningen er å få mer forskningsbasert kunnskap om effektene av de tiltakene som iverksettes, slik at kunnskapen kan spres og tas i bruk i barnehage og skole. Fra og med 2020 planlegger departementet en årlig ramme for ordningen på 60 mill. kroner, med forbehold om Stortingets bevilgninger. I 2019 tildeles omlag 38 mill. kroner til ordningen, hvorav ca. 34 mill. kroner over kap. 226 post 60, og 4 mill. kroner over kap. 231 post 21. I 2019 tildeles omlag 35 mill. kroner over kap. 281 post 50 til forskning ved grunnskolelærerutdanningene, som del av oppfølgingen av strategien "Lærerutdanning 2025".

Det tildeles videre 5 mill. kroner til forskning på kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen, særlig hvilke faktorer som bidrar til fremragende kvalitet, både i opplæring i skole og opplæring i bedrift. Kunnskapsdepartementet vil arbeide for en videre oppbygging av midler til dette formålet. Kunnskapsdepartementet ber derfor Forskningsrådet foreslå hvordan en slik forskningssatsing kan innrettes og bygges opp.

Forskningssatsingen LÆREEFFEKT har som mål å utvikle ny kunnskap om effektene av ulike former for økt lærertetthet på de laveste klassetrinnene i grunnskolen. I 2019 tildeles det 11,85 mill. kroner til forskningsinnsatsen i LÆREEFFEKT over kap. 226 post 63. Bevilgningene til satsingen er nedjustert som følge av at innføringen av lærernormen fra og med høsten 2018 har konsekvenser for ressursbehovet knyttet til intervensjonene i prosjektet (lærerårsverk og kompensasjon til skolene).

Kunnskapsdepartementet har besluttet at Kunnskapscenter for utdanning (KSU) skal flyttes ut av Forskningsrådet og ut av Oslo. Senteret skal fortsette sin virksomhet innenfor en ny vertsinstitusjon som, etter planen, vil overta senteret fra 01.09.2019. Dette innebærer at KSU fortsetter sin virksomhet i Forskningsrådet t.o.m. august 2019. Norges forskningsråd får som følge av dette tildelt midler for årets åtte første måneder. Kunnskapsdepartementet legger opp til at flytting av KSU til ny vertsinstitusjon skjer innenfor rammene for virksomhetsoverdragelse. Som følge av dette har de ansatte ved senteret rett til å følge oppgavene sine over i ny organisasjon, om de ønsker det.

Felles tiltak for universiteter og høyskoler, tilskudd til Norges forskningsråd, kap./post 281.50
Posten omfatter strategiske midler til ulike forskningsprogrammer og satsinger. Posten skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet.

Den totale rammen på posten er 234,1 mill. kroner. Innenfor denne rammen skal midlene til FORNY2020 økes med 15 mill. kroner. Forslaget følger opp opptrappingsplanen "FoU for fornying og omstilling og omstilling i næringslivet" i langtidsplanen. Videre skal Forskningsrådet benytte minst 5 mill. kroner til tiltak for at flere lærere kan ta doktorgraden. I tillegg øker midlene til nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d. med 3 mill. kroner. Dette utgjør 14 stipendiatstillinger. Av disse skal ti stillinger gå til lærere, og de resterende til ordningen med nærings-ph.d. Vi forutsetter videre dialog med Kunnskapsdepartementet om konkretisering av satsingen.

Stortinget vedtok i 2016 å bevilge midler til 20 midlertidige og 20 varige rekrutteringsstillinger til nærings-ph.d.- og offentlig sektor-ph.d.-ordningene, jf. Innst. 12 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2015–2016). En stipendiatperiode for nærings- og offentlig sektor-ph.d. er tre år, og midlene til de 20 midlertidige stillingene fases dermed ut med en tredjedels budsjettvirkning i 2019 og resterende to tredjedels budsjettvirkning fra og med 2020. Midlene over Kunnskapsdepartementets kap. 281 post 50 er derfor redusert med 4,2 mill. kroner i 2019.

Det er videre en reduksjon i midlene på posten på 3,4 mill. kroner som følge av at midlene til FORINNPOL er flyttet fra kap. 281 post 50 til den nyopprettede kap. 201 Analyse og kunnskapsgrunnlag, post 21 Særskilde driftsutgifter.

Departementet forventer at Forskningsrådet tar initiativ til dialog med departementet om lag to år før perioden for et program eller satsing som finansieres under denne posten går ut. Dialogen skal bidra til gode prosesser rundt avklaring om videreføring, omlegging eller avslutning av program eller satsing.

Langsiktig, grunnleggende forskning, kap./post 285.52

Midlene over denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning på alle fagområder og bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i forskningsmiljøer eller på enkelte forskningsområder. Midlene er på 1 700 mill. kroner. 30 mill. kroner av dette er en tilbakeføring av midler som ble trukket ut i 2018-budsjettet som en ettårig reduksjon. I tillegg er 0,9 mill. kroner tilbakeført fra kap. 285 post 55.

I 2019 skal minst 40 mill. kroner av den økte bevilgningen på posten brukes til oppfølging av målet «utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet» i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Midlene skal blant annet brukes til SFF-ordningen.

15,2 mill. kroner av bevilgningen er helårsvirkning av midler til tolv rekrutteringsstillinger ved SIMULA knyttet til IKT-sikkerhet, jf. bevilgning i forbindelse med revidert budsjett 2018. Videre er 11,4 mill. kroner knyttet til ni rekrutteringsstillinger innenfor IKT til SIMULA flyttet fra kap. 281 post 01 til denne posten for å samle midlene til SIMULA på én post.

Fra og med 2018 er forskningsprogrammet eVitenskap slått sammen med satsingen IKTPLUSS. 18 mill. kroner er derfor flyttet fra post 52 til post 53, slik at midlene fra departementet til IKTPLUSS blir samlet på én post. Videre er deler av aktiviteten i forskningsprogrammet SYNKNØYT fra 2018 overført til programmet NANO2021. Bevilgningene til denne aktiviteten på 10,6 mill. kroner er derfor flyttet fra post 52 til post 53.

Sektoroverskridende og strategiske satsinger, kap./post 285.53

Midlene over denne posten skal særlig støtte opp om den koordinerende rollen Kunnskapsdepartementet har i forskningspolitikken. Midlene finansierer bl.a. store programmer, sentersatsinger (SFI og FME), handlingsrettede programmer og stimuleringsordninger for internasjonalt forskningssamarbeid. Midlene som tildeles Forskningsrådet over denne posten er på 1 607 mill. kroner. 70 mill. kroner av dette er en tilbakeføring av midler som ble trukket ut i 2018-budsjettet som en ettårig reduksjon.

I 2019 trapper Kunnskapsdepartementet opp midlene til muliggjørende og industrielle teknologier med 65 mill. kroner. Dette er en oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Opptrappingen til muliggjørende og industrielle teknologier skal blant annet gå til å styrke grunnleggende forskning innenfor IKT, inkludert informatikk. Forskning innenfor IKT-sikkerhet skal styrkes med 10 mill. kroner.

Stimuleringstiltak for god norsk deltakelse i EUs rammeprogrammer skal fortsatt gå til virkemidler der det er dokumenterte behov. Vi viser også til omtale i del 1, punkt 4 av dette tildelingsbrevet. Av de samlede bevilgningene på denne posten tildeler departementet 27,2 mill. kroner direkte til Innovasjon Norge. Bevilgningen på posten er videre redusert med 0,8 mill. kroner for å finansiere oppretting av et Hav-sekretariat i Forskningsrådet. Videre er det en økning på posten på 10,6 mill. kroner som følge flytting av midlene til SYNKNØYT og 18 mill. kroner som følge av flytting av midler til IKTPLUSS, jf. over.

Den politiske beslutningen i NFD, KD og KMD i september 2018 om norsk innmelding i EuroHPC med virkning fra 1.1.2019 innebar at den operative oppfølgingen legges til Forskningsrådet. Videre at Forskningsrådet får fullmakt til å fastsette størrelse på norsk bidrag til EuroHPC utfra hva det mener er hensiktsmessig nivå, og innenfor Forskningsrådets budsjett og rammer for øvrig. Når det gjelder selve forskningen i EuroHPC må dette finansieres over de relevante departementers budsjetter til Forskningsrådet. Jf. også omtale i KDs brev som etatsstyrer.

Kommisjonen har tilbudt Norge to, muligens tre, nasjonale ekspertstillinger i DG RTD under Horisont 2020. Innovasjons- og energiområdet er nevnt som områder hvor kommisjonen ønsker norske eksperter. KD har tidligere overført midler til Forskningsrådet for nasjonale eksperter, og ber Forskningsrådet finne plass for 2 – 3 nasjonale eksperter i budsjettet fra 2019. Estimerte utgifter til en nasjonal ekspert er om lag 2,3 mill. kroner per år. KD kommer tilbake til Forskningsrådet om prosessen rundt ansettelse av de nasjonale ekspertene. Se også omtale i KDs brev som etatsstyrer.

Forskningsinfrastruktur, kap./post 285.54

Midlene over denne posten skal bidra til et velfungerende forskningssystem og økt vitenskapelig kvalitet. Satsingen på forskningsinfrastruktur skal bidra til å utvikle verdensledende fagmiljøer. Samtidig skal infrastruktur av høy kvalitet bidra til økt internasjonalisering og rekruttering.

Midlene over denne posten er på 751 mill. kroner i 2019 og skal gå til å finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsing på infrastruktur. I tillegg skal de norske bidragene til CESSDA ERIC, Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System (SIOS) og European Spallation Source (ESS) i Lund dekkes over rammen av denne posten. Bevilgningene skal også dekke deler av kostnaden ved utvikling og etablering av Helseanalyseplattformen.

Virksomhetskostnader, kap/post 285.55

Midlene over denne posten er 792,5 mill. kroner i 2019. I dette beløpet ligger det en reduksjon på 30 mill. kroner. Videre er bevilgningen redusert med 4,9 mill. kroner som følge av at midler til nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer skal finansieres over FoU-budsjettet. Denne rammeoverføringen omfatter 0,9 mill. kroner til kap. 285 post 52, 0,9 mill. kroner til Nærings- og fiskeridepartementet, 0,6 mill. kroner til Klima- og miljødepartementet og 2,5 mill. kroner til Helse- og omsorgsdepartementet.

2 mill. kroner blir rammeoverført til kap. 285 post 55 i 2019 i forbindelse med Pilot-T-satsingen som finansieres over Samferdselsdepartementets budsjett. Videre er 3,8 mill. kroner rammeoverført fra Nærings- og fiskeridepartementet til kap. 285 post 55 i 2019 til dekning av kostnader i forbindelse med sekretariat for Prosess 21 i perioden 2019–21.

Det pågår mange nasjonale og internasjonale prosesser innenfor hav der Forskningsrådets kompetanse og rolle overfor forskningsmiljøene og departementene kan utnyttes bedre for å realisere visjonen om at Norge skal være verdens ledende havnasjon. Forskningsrådet skal etablere en havsekretariatsfunksjon som kan støtte opp under disse nasjonale og internasjonale aktivitetene. Bevilgningen på posten er derfor økt med 1,5 mill. kroner til etablering av et havsekretariat, mot en tilsvarende reduksjon på FoU-bevilgningene knyttet til havforskning. Av denne bevilgningen kommer 0,8 mill. kroner fra kap. 285 post 53 og 0,7 mill. kroner fra kap. 920 post 50 på Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Det er også satt av ca. 0,6 mill. kroner til havsekretariatet over kap. 1410 post 51 på budsjettet til Klima- og miljødepartementet.

Forskningsinstitutter og andre tiltak kap/post 287.57

Det vises til Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2019 og Utdannings- og forskningskomiteens innstilling (Innst. 12 S (2018-2019)), der komiteens flertall går inn for å bevilge 10 mill. kroner til Senter for klimaomstilling i Sogndal. 5 mill. kroner av disse er oppstartsmidler og 5 mill. kroner er årlige driftsmidler.

Internasjonale samarbeidstiltak kap/post 288.21

Bevilgningen til Internasjonale partnerskap for fremragende forskning (INTPART) videreføres med til sammen 38,2 mill. kroner, hvorav 19 mill. kroner til utvikling av verdensledende miljøer gjennom samarbeid med Brasil, Canada, India, Japan, Kina, Russland, Sør-Afrika og USA og 19,2 mill. kroner til oppfølging av Panorama-strategien. Departementet legger til grunn at Forskningsrådets oppfølging av INTPART-programmet skjer i nært samarbeid med Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) med sikte på best mulig koblinger mellom hhv. forsknings- og høyere utdanningssamarbeid med prioriterte land.

Integrering, kap/post 291.50

Midlene over denne posten på 7 mill. kroner skal brukes til å sikre et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling av integreringspolitikken. Midler gis til det nye VAM II programmet som skal igangsettes i 2019.

3.2 Midler til Norges forskningsråd 2019

Kap./post	Kapittel og postnavn	Tildeling i 1000 kroner
201.21	Analyse og kunnskapsgrunnlag <i>Særskilte driftsutgifter</i> - Forskning for forsknings- og innovasjonspolitikken FORINNPOL: 11,658 mill. kroner - Kunnskapssenter for utdanning: 6,73 mill. kroner	18 391
226.21	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, <i>Tilskudd til Norges forskningsråd</i> Tiltak som finansieres over denne posten: FINNUT: 33,058 mill. kroner (herunder forskning på spesialundervisning) - Forskning om antisemittisme og gruppebaserte fordommer (del av SAMKUL) - Forskning på kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen	42 058
226.60	FINNUT: Forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og grunnskole	34 042
226.63	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, <i>Tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsett på 1.-4. trinn</i> - LÆREEFFEKT	12 166
226.71	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, <i>Tilskudd til vitensentre</i>	67 075
231.21	Barnehager, Tiltak som finansieres over denne posten: - FINNUT: 16,573 mill. kroner (herunder forskningssentre for barnehagerelevant forskning, og forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og grunnskole) - Kunnskapssenter for utdanning	17 240
231.51	Barnehager, <i>Forskning</i> - FINNUT	8 500
258.21	Tiltak for livslang læring, <i>Spesielle driftsutgifter</i> - FINNUT	4 414
281.50	Felles tiltak for universiteter og høyskoler, <i>Tilskudd til Norges forskningsråd</i> Tiltak som finansieres over denne posten: - Nærings-ph.d og offentlig-sektor-ph.d - Tiltak for grunnskolelærerutdanning (GLU)	

	<ul style="list-style-type: none"> - FORNY2020 - PROFESJON - FORREGION - UNI-MUSEER - HELSEVEL - FINNUT 	234 107
285.52	Norges forskningsråd, <i>Langsiktig, grunnleggende forskning</i>	1 699 644
285.53	Norges forskningsråd, <i>Sektoroverskridende og strategiske satsinger (trukket ut 27,2 mill. direkte til IN)</i>	1 607 442
285.54	Norges forskningsråd <i>Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse</i>	751 245
287.21	Forskningsinstitutter og andre tiltak, <i>Spesielle driftsutgifter</i> <ul style="list-style-type: none"> - samordning av Forskningsbarometeret og Indikatorrapporten. 	1 000
287.57	Forskningsinstitutter og andre tiltak, <i>Basisbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter</i> <ul style="list-style-type: none"> - Senter for klimaomstilling 10 mill. kroner 	217 444
288.21	Internasjonale samarbeidstiltak <i>Spesielle driftsutgifter</i> <ul style="list-style-type: none"> - Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning og forskning (INTPART) 	38 200
291.50	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere <i>Norges forskningsråd</i>	7 021
	Sum forskningsmidler	4 759 989
285.55	Norges forskningsråd, <i>Virksomhetskostnader</i>	792 543
	Kunnskapsdepartementet totalt	5 552 532
161.71 (UD)	Forskning, kompetanseheving og evaluering, <i>Forskning og høyere utdanning</i>	17 900

3.3 Øvrige budsjettekniske forhold

Avbyråkratiserings- og effektivitetsreform (ABE-reformen) er i 2019 på 0,5 pst.

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161 post 71 gjelder basisbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Kunnskapsdepartementet har fått en belastningsfullmakt fra UD, og vil utbetale midlene sammen med bevilgningene til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene.

For ytterligere detaljer og føringer vises det til Prop. 1 S. (2018-2019) fra Kunnskapsdepartementet og Innst. 12 S (2018-2019).

Midlene til Forskningsrådet vil bli overført i to rater: den 30. januar og 30. august 2019.

3.4 Fullmakt til omfordeling

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådets forslag til revidert nullbudsjett for 2019 danner grunnlag for rådets virksomhet i 2019 med unntak av de områder der det er vekst eller reduksjon i bevilgningene og som er nærmere spesifisert i tildelingsbrevet, og med unntak av kap. 285 post 53 der det vil være en egen prosess.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programoppstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med departementet. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning er de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Sektoroverskridende forskning
- Forskning om kunnskapssektoren
- Kunnskapsgrunnlag for integrering

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Kunnskapsdepartementet viser i denne forbindelse til departementets tilbakemelding fra styringsmøtet våren 2017. Departementet forventer at Forskningsrådet i årsrapporten i større grad knytter vurderinger til informasjonen og setter den inn i sammenheng.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet legger opp til å avholde to styringsmøter i 2019. Vår møtet er konsentrert om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet i årsrapport 2018. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om forslag til budsjett og utkast til tildelingsbrev for 2020. Styringsmøtet om våren vil finne sted **21. juni kl. 1230-1430**. Departementet vil komme tilbake til tidspunkt for høstmøtet og dagsorden for møtene på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

1. Struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise årsrapporter).
2. Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet (kap. 285 post 55).

Kopi

Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og likestillingsdepartementet
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet

Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet
Departementene

Forskningsrådets årsrapport og vedlegg til årsrapport: Struktur og forventninger til innhold

Bakgrunn og leseveiledning

Årsrapporten består av en rapport for samlet måloppnåelse (overordnet struktur fastsatt av DFØ¹) og vedlegg til årsrapporten (de departementsvise rapportene). All informasjon om Forskningsrådets måloppnåelse skal presenteres samlet, i rapport på samlet måloppnåelse (jf. punkt 3.1). De departementsvise rapportene skal struktureres etter sektorpolitiske prioriteringer (jf. punkt 3.1. Det kan imidlertid være samsvar mellom de sektorpolitiske prioriteringene og målene/de strategiske områdene for enkelte departementer. Hvordan dette vil være fremgår av tildelingsbrevene.

I dette dokumentet gjennomgås strukturen for årsrapporten og vedlegg til årsrapporten, med forventninger til innholdet. For hvert punkt i strukturen er forventningene gitt enten som oversikt over eller en kort forklaring av elementer som forventes inngå. Strukturen og forventningene følger DFØ sine krav til årsrapport, svarer på funn fra følgeevalueringen og gjenspeiler styringssystemet²

Ambisjoner for styringssystemet og for årsrapporten

Et nytt styringssystem og god styringspraksis skal bidra til at Forskningsrådet løser oppgavene sine på best mulig måte. Ambisjonene er at styringen fra departementene skal:

- bli mer strategisk og langsiktig
- ha økt oppmerksomhet på resultater i betydning virkninger og effekter av Forskningsrådets virksomhet
- ha hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i styringen av aktiviteter, oppdrag og forskningsområder
- gjennomføres på en effektiv måte, med mer lik praksis mellom departementene i formen på styring og i rapporteringskrav

Disse ambisjonene skal komme til uttrykk og prege årsrapporten, tilsvarende som de kommer til uttrykk i de øvrige elementene i styringssystemet slik som tildelingsbrevene, styringsmøtene og etatsstyringsmøtene.

Forskningsrådet skal legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Det legges dermed til rette for en mer strategisk styringsdialog i etatsstyringsmøtene og styringsmøtene. Det er avgjørende å finne hensiktsmessig omfang og detaljeringsgrad i rapporteringen. Intensjonen er å skille mellom informasjon av typene «need-to-know» og «nice-to-know». Det er informasjon av typen

¹ Årsrapporten for alle underliggende virksomheter skal følge en fastsatt inndeling, benevnelse og rekkefølge. Les mer: <http://dfo.no/no/Styring/Arssrapport/>

² Se styringsdokumentet for 2019: *Styringssystem for Norges forskningsråd* for en nærmere beskrivelse av styringssystemet og for begrepsavklaringer.

«need-to-know» som er relevant i styringssammenheng og som skal inngå i årsrapporten (inkludert vedlegg til årsrapporten).

Departementene får fortsatt tilgang til samme informasjon som før, men noe av informasjonen («nice-to-know») vil bare være tilgjengelig på Forskningsrådets nettsider. Forskningsrådet skal fortsatt arbeide kontinuerlig med å forbedre informasjonen på sine nettsider og tilgjengeligheten av denne.

Årsrapporten skal fylle flere funksjoner³

Forskningsrådets årsrapport skal fylle flere funksjoner. Årsrapporten:

- skal gi en vurdering av grad av måloppnåelse for målene som er satt for Forskningsrådet.
- skal utkvittere tildelingsbrevene og gi departementene trygghet for at Forskningsrådet har drevet i tråd med forutsetningene som er gitt.
- utgjør et viktig underlag for departementenes rapportering til Stortinget og for strategiske diskusjoner i styringsdialogen mellom Forskningsrådet og departementene.

Årsrapporten skal også gi en introduksjon til Forskningsrådets virksomhet (herunder samfunnsoppdrag, mål, organisering med mer, og sentrale hovedtall om virksomheten) slik at den kan forstås av andre lesere enn departementene.

³ Med utgangspunkt i DFØ sin veiledning for årsrapporter er det primære formålet med årsrapporten å gi ansvarlige departementer relevant og vesentlig informasjon, som understøtter god styring og kontroll.

Årsrapport (rapport på samlet måloppnåelse) – struktur med forklarende tekst

Årsrapporten skal utkvittere kravene/føringene fra departementene som fremkommer i KDs tildelingsbrev som etatsstyrende departement. Rapport på samlet måloppnåelse skal gi svar på i hvilken grad Forskningsrådet har nådd de fem målene som regjeringen har satt for virksomheten. I tillegg skal Forskningsrådet redegjøre for sin oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Når det gjelder Forskningsrådets vurdering av måloppnåelse skal den skje med utgangspunkt i styringsinformasjon for de strategiske områdene under målene. Styringsinformasjonen fastsettes i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Forskningsrådet velger selv ytterligere informasjon som de mener er relevant å trekke inn for å belyse måloppnåelsen. Der det er mulig er det en forventning om at Forskningsrådet skal bryte ned styringsinformasjonen på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene.

Med mål, strategiske områder og styringsinformasjon menes:²

- De fem målene som er satt for Forskningsrådet uttrykker forventninger til hva Forskningsrådet gjennom sin virksomhet skal oppnå.
- Strategiske områder er 1–3 utpekte områder for hvert mål, som er vurdert som de mest sentrale å rette oppmerksomheten på i styringsdialogen.
- Styringsinformasjon for de strategiske områdene under målene sier noe direkte eller indirekte om måloppnåelsen (dvs. Forskningsrådets merverdi) og brukes i styringsdialogen. Styringsinformasjon er undersøkelser, analyser eller indikatorer.

1 Styrets beretning

Her har styret muligheten til å sette sitt preg på årsrapporten. Under dette punktet er hensikten at leserne av årsrapporten raskt skal kunne sette seg inn i hva styret mener er av vesentlig betydning og som styret ønsker å fremheve. Styret gir her en overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for det siste året. Det kommenteres på de samlede resultatene og på måloppnåelsen – både det som er bra og det som er mindre bra - og sentrale forhold (interne og eksterne) som har påvirket disse. *Styrets beretning* bør fremstå som en selvstendig del og ikke som et rent sammendrag av årsrapporten.

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Sentrale elementer:⁴

- Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall

⁴ Veiledningsnotat fra DFØ: <https://dfo.no/filer/Fagområder/Årsrapport/Veiledningsnotat-til-arsrapporten.pdf>

3 Årets aktiviteter og resultater

Punkt 3 i årsrapporten har to hoveddeler: 3.1 *Forskningsrådets mål* og 3.2 *Oppfølging av langtidsplanen*. Se nærmere omtale av forventninger til innholdet i rapporteringen under hvert av underpunktene.

3.1 Forskningsrådets mål

Punkt 3.1 skal struktureres etter Forskningsrådets mål og de strategiske områdene under målene. Denne delen skal gi leserne av årsrapporten Forskningsrådets analyse og vurdering av i hvilken grad rådets aktiviteter bidrar til at målene nås. Analysen og vurderingene skal baseres på styringsinformasjon som er fastsatt for hvert av de strategiske områdene under målene. Forskningsrådet velger selv ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse analysene og vurderingene. Dette skal ikke være en ren oppstilling og/eller oversikt av konkrete tiltak og virkemidler, men være knyttet til hvordan rådet innretter sin virksomhet og sine strategier for å nå målene. Måloppnåelse i denne sammenheng er ikke absolutt, det handler mer om vurderinger av om Forskningsrådet er på rett vei til å nå målene, endringsbehov og forbedringspotensial. Vurderingen av måloppnåelsen må ikke alene være knyttet til aktiviteter i rapporteringsåret, men kan skrive seg fra aktiviteter så langt tilbake i tid som det er hensiktsmessig å inkludere. Rapporteringen kan derfor inneholde informasjon om Forskningsrådets måloppnåelse både på lang og kort sikt, jf. omtale innledningsvis om at årsrapporten skal fylle flere funksjoner.

3.1.1 Mål 1: Økt vitenskapelig kvalitet

«For alle forskningens begrunnelser, både instrumentelle og kulturelle, er den vitenskapelige kvaliteten en grunnleggende forutsetning. Vitenskapelig kvalitet forutsetter både talentfulle individer og infrastruktur og andre forskningsressurser av høy kvalitet. Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområdet».

Under dette punktet skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til økt vitenskapelig kvalitet i norsk forskning – både i spiss og bredde. Vurderingen bør gjøres i et flerårig og ettårig perspektiv. Avsnittet må skrives på grunnlag av de to strategiske områdene under dette målet, og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra disse. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse? Hvordan utnytter rådet sitt handlingsrom? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes og hva er eventuelle forslag til tiltak?

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

«En forholdsvis stor del av den mest betydningsfulle forskningen kan tilskrives et fåtall av forskerne, som virker i fronten av sine felt. Det er et mål at flere fagmiljøer i Norge driver

forskning av internasjonalt fremragende kvalitet. Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres».

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Verdensledende fagmiljøer*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

«For å utnytte forskningens potensial er det ikke tilstrekkelig med bare de få miljøene som er ledende på sine felt, det er også behov for vitenskapelig kvalitet i bredden av en mangfoldig forskningssektor og på en rekke områder. Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen».

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

3.1.2 Mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet

«Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi. Forsknings- og utviklingsarbeid gir økt verdiskaping gjennom nye eller forbedrede produkter, tjenester og prosesser, eller ved at kunnskap blir utnyttet og videreutviklet i andre sammenhenger.»

Under dette punktet skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til økt verdiskaping i næringslivet. Vurderingene bør gjøres i et flerårig og ettårig perspektiv. Avsnittet må skrives på grunnlag av de tre strategiske områdene under dette målet, og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra disse. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse?

Hvordan utnytter rådet sitt handlingsrom? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes og eventuelle forslag til tiltak.

Strategisk område: Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv

«Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurransevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse og alder, næring og geografi.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

«Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Styrket evne til omstilling i norsk økonomi*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

«Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi. Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som

etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

3.1.3 Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer

«Et sentralt mål for forskningspolitikken er kunnskap som gjør oss best mulig i stand til å møte de store utfordringene samfunnet står overfor. Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Forskningsrådet påvirker hvilke områder/problemstillinger det forskes på og hvor mye, kvaliteten på forskningen og kompetansen i miljøene, og koblingene i og mellom forskningssystemet og i ulike deler av samfunnet».

Under dette punktet skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til å møte samfunnsutfordringene. Avsnittet må skrives på grunnlag av de strategiske områdene under dette målet, og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra disse. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen. For 2019 vil "Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden" bli tatt inn som nytt strategisk område under dette målet. Det vil bli igangsatt en prosess for å beskrive dette strategisk område og utvikle styringsinformasjon.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes, og hva er eventuelle forslag til tiltak?

Strategisk område: Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester

«Forvaltningen og de offentlige tjenestene møter store krav til kunnskap og kompetanse fremover, blant annet på grunn av komplekse samfunnsendringer (blant annet knyttet til demografi, bosetting, sikkerhet, helse og arbeidsdeltakelse), høye kvalitetskrav og behovet for samspill mellom tjenestene. Det offentlige har ansvar for at tjenestene har høy kvalitet og for å vite om tjenestene virker etter hensikten. Flere områder i offentlig sektor er forskningssvake i den forstand at det finnes lite forskningsbasert kunnskap på området i dag.

Forskningsrådet skal øke forskningens bidrag til gode, effektive og kunnskapsbaserte tjenester og til fornyelse i offentlig sektor. Forskningsrådet skal bidra til å heve forskningskvaliteten på strategisk viktige områder, til at det drives relevant forskning på områder med store kunnskapsbehov (f.eks. som identifisert av tjenestemottakere, tjenestene og myndighetene), til styrket samspill mellom forskning, utdanning og praksis. Forskningsrådet skal også bidra til at

forskningsbasert kunnskap spres og bidrar til innovasjon i offentlig forvaltning og næringsliv til nytte for tjenestemottakerne».

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

Strategisk område: Hav

«Norges viktigste næringer har sitt utspring i havet. Havet er uunnværlig for å løse de globale utfordringene, men samtidig er verdens hav sterkt belastet. En realisering av havets verdier vil kreve bærekraftige tilnæringer. Forskningsrådet skal bidra til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Sammen med en fortsatt satsing på forskning for de havbaserte næringene: fiskeri, havbruk, petroleum, maritim, fornybar energi og også nye næringer, vil dette gi økt verdiskaping. Forskningsrådet skal arbeide for helhetlig kunnskap, samspill og kompetanseoverføring mellom og fra havnæringene og internasjonalt samarbeid.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Hav* skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

Strategisk område: Klima, miljø og miljøvennlig energi

«De største miljøutfordringene er klimaendringer, miljøgifter og tap av naturmangfold. Utfordringene er komplekse og må ses i sammenheng. Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Forskningsrådet skal bidra til utvikling av kunnskap og teknologi for en bærekraftig omstilling, klimatilpasning, miljøvennlig energi og langsiktig bevaring av velfungerende økosystemer. Dette krever en internasjonal, tverrfaglig, målrettet og helhetlig forsknings- og innovasjonsinnsats for en grønn samfunnsutvikling, som også fremmer grønn verdiskaping.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Klima, miljø og miljøvennlig energi* (som kommer medio 2017) skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

3.1.4 Mål 4: Velfungerende forskningssystem

«Et velfungerende forskningssystem er en grunnleggende forutsetning for å nå målene i forskningspolitikken. Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og -resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.»

Under dette punktet skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til et velfungerende forskningssystem. Avsnittet må skrives på grunnlag av de to strategiske områdene under og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra disse. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelse.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse? Hvordan utnytter rådet sitt handlingsrom? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes, og hva er eventuelle forslag til tiltak?

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont 2020

«Deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid er et sentralt virkemiddel for å forbedre norsk forskning, både for å oppnå høyere vitenskapelig kvalitet og større positive bidrag til samfunns- og næringsutviklingen. Europa er det viktigste området for norske samarbeidsrelasjoner og deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon det viktigste enkelttiltaket for internasjonalisering av norsk forskning. Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere forskningsmiljøene til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Økt deltakelse i Horisont 2020*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

Strategisk område: Strukturerende endringer

«Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken. Dette innebærer påvirkning på samspillet mellom aktørene i systemet, mellom disipliner og forskningstema, og på de menneskelige ressursene.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Strukturerende endringer* (som kommer medio 2017) skal Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

3.1.5 Mål 5: God rådgivning

«Forskningsrådet har ansvar for å gi myndighetene råd i forskningspolitiske saker. Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.»

Under dette punktet skal Forskningsrådet gi en samlet vurdering av hvordan rådet har bidratt til god rådgivning. Vurderingen bør gjøres i et flerårig og ettårig perspektiv. Avsnittet må skrives på grunnlag av det strategiske området under dette målet, og skal oppsummere og bygge på konklusjonene fra dette. I tillegg kan Forskningsrådet vurdere å trekke inn andre områder enn det strategiske området for å belyse måloppnåelsen.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å belyse: Hvordan begrunner og vurderer Forskningsrådet måloppnåelsen for dette målet? Hva forhindrer eventuelt god måloppnåelse? Hvordan utnytter rådet sitt handlingsrom? Hva vurderer Forskningsrådet er de største utfordringene for å sikre god måloppnåelse? Hva kan Forskningsrådet gjøre annerledes, og hva er eventuelle forslag til tiltak?

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

«Dette styringsområdet skal legge til rette for en strategisk dialog med departementene om de viktigste elementene i Forskningsrådets rådgivningsfunksjon. Dialogen vil dreie seg både om kvaliteten og effektiviteten i rådgivningen. Kvalitet handler i stor grad om hvor relevante, velfunderte og godt begrunnet rådene er. For å ha effekt må også rådene tas i bruk, og rådgivningsprosessen legge til rette for dette (til riktig tid, i riktig format, med en tillitsvekkende dialog, osv.). Forskningsrådet har ansvar for å gi myndighetene råd i forskningspolitiske saker. Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken, og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.»

Med utgangspunkt i styringsinformasjon for det strategiske området *Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd*, fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, skal

Forskningsrådet gi vurderinger av måloppnåelsen. I tillegg kan Forskningsrådet selv trekke inn ytterligere informasjon de mener er relevant for å belyse vurderingene.

Forskningsrådet skal i sine vurderinger forsøke å gi svar på: Hvordan er årets resultater og grad av måloppnåelse sammenliknet med tidligere år? Forskningsrådet skal legge vekt på å begrunne prioriteringer, valg av virkemidler og bruk av tilgjengelige ressurser. Hva er vesentlige erfaringer og lærdommer, hvilke endringer bør eventuelt gjøres fremover for å få bedre måloppnåelse?

3.2 Oppfølging av Langtidsplanen

I denne delen av årsrapporten skal Forskningsrådet redegjøre for hvordan rådets FoU-tildelinger er fordelt på regjeringens prioriteringer i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning for gjeldende år og sammenliknet med tidligere år der det er mulig. Det er først og fremst snakk om aktiviteter og pengestrømmer heller enn måloppnåelse (virkninger og effekter). Forskningsrådet skal omtale hvordan de langsiktige prioriteringene og opptrappingsplanene følges opp. Videre bør Forskningsrådet gi en kort tekst om hvordan rådets strategier virker for å følge opp langtidsplanen og vurderinger av om det er behov for å vri innsatsen. I tillegg skal Forskningsrådet gi en oversikt som viser budsjettinnsatsen på områder som ikke er prioritert i planen.

4 Styring og kontroll i virksomheten

Sentrale elementer:⁵

- Virksomhetens overordnede vurdering av opplegget for styring og kontroll
- Nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll (herunder overordnede risikovurderinger)
- Øvrige rapporteringskrav i tildelingsbrev

5 Vurdering av framtidsutsikter

Årsrapporten er i sin natur tilbakeskuende. Denne delen skal være fremtidsrettet og gi en overordnet omtale av forhold som kan påvirke rådets måloppnåelse og virksomhet fremover. Hva er de største utfordringene Forskningsrådet står overfor? Her tenkes det primært på interne og eksterne forhold som ikke er knyttet til bevilgninger.

6 Årsregnskap

⁵Veiledningsnotat fra DFØ: <https://dfo.no/filer/Fagområder/Årsrapport/Veiledningsnotat-til-årsrapporten.pdf>

Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)

Struktur med forklarende tekst

Vedlegg til årsrapport skal supplere årsrapporten ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og for departementenes arbeid med Prop. 1 S. De departementsvise rapportene skal gi korte vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til de sektorpolitiske prioriteringene.

Forskningsrådets vurderinger skal skje med utgangspunkt i ulike dimensjoner som nevnt nedenfor (jf. punkt 3.1) og som utgjør ytterligere styringsinformasjon enn det som er fastsatt i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer. Det kan være samsvar mellom de sektorpolitiske prioriteringene og målene/de strategiske områdene for enkelte departementer. Hvordan dette vil være fremgår av tildelingsbrevene.

Rapportene må ta hensyn til departementenes ulike bevilgningsnivå og rapporteringen må tilpasses hvert enkelt departement (jf. tildelingsbrevene).

I de departementsvise rapportene skal det legges opp til en mer utstrakt bruk av henvisninger/lenker enn tidligere. Når det gjelder henvisninger, er det for eksempel ikke behov for å gjengi aktivitetsrapportering fra årsrapportene til programmene i de departementsvise rapportene. Forskningsrådet skal lage en skreddersydd liste over de mest relevante lenkene til hvert departement (til årsrapporter fra programmer, relevante porteføljeanalyser og evalueringer, etc).

1 Samlet vurdering

Under dette punktet er hensikten at departementet raskt skal kunne sette seg inn i hva Forskningsrådet mener er av vesentlig betydning for departementet og som de ønsker å fremheve, herunder risikovurderinger der det er hensiktsmessig. Forskningsrådet skal gi en kort (kvalitativ) vurdering av bidrag til departementenes sektorpolitiske prioriteringer.

Forskningsrådet kan komme inn på: vurderinger knyttet til sammensetning av virkemiddelporteføljen, begrunnelser for valg av aktiviteter og virkemidler, gjennomføring av programplanene, resultater fra evalueringer, resultater fra porteføljeanalyser, endringsbehov, framtidsutsikter (med fokus på læring), etc.

2 Virksomhetsoversikt og utkvittering av føringer

Under dette punktet skal Forskningsrådet:

- beskrive departementets forskningsbevilgning (bevilgninger og forbruk)
- utkvittere føringer og oppdrag

Eksempler på mulige tabeller:

Tabell x: Bevilgning og forbruk for departement xxx, kroner.

	Departementets bidrag		Program/aktivitet totalt			
	Bevilget i år	Beregnet forbruk	Bevilget i år	Disponibelt budsjett	Totalt forbruk	Forbruks- prosent
Programmer						
BIONÆR - Bionæringsprogram						
ELSA - Etikk, samfunn og bioteknologi						
KLIMAFORSK- KLIMAFORSK						
MILJØ2015 - Norsk miljøsatsing mot 2015						
ENERIGX - Stort program energi						

Tabell y: Departementets andel av samlet innsats på de programmer/aktiviteter departementet finansierer. 1000 kroner

	Bevilgning	Bevilgning	Bevilgning	Andel
	Alle dep 2014	Alle dep 2015	dep XXX 2014	dep XXX 2015
Brukerstyrte innovasjonsprogram				
Handlingsrettede programmer				
Store programmer				
Fri prosjektstøtte og grunnf. progr.				
Basisbevilgning				
Strategisk inst. støtte				
SFF/SFI/FME				
Forskningsinfrastruktur				
System- og nettverkstiltak				
Rettete internsjonaliseringstiltak				
Annet				
Total sum				

3 Årets aktiviteter og resultater

Dette punktet skal struktureres etter de sektorpolitiske prioriteringene for hvert departement, jf. tildelingsbrevene.

3.1 Rapportering på sektorpolitisk prioritering 1

Forskningsrådet skal gi kvalitative vurderinger på basis av relevante data, men Forskningsrådet vil vurdere hvor mye av de kvantitative dataene som skal inngå i de departementsvise rapportene (jf. de ulike dimensjonene nedenfor).

Forskningsrådet bør komme inn på: vurderinger knyttet til sammensetning av virkemiddelporteføljen (for de departementer der det er aktuelt og hensiktsmessig), kvaliteten i prosjektporteføljen, begrunnelser for valg av aktiviteter og virkemidler, gjennomføring av programplanene, resultater fra evalueringer, resultater fra porteføljeanalyser, endringsbehov, framtidsutsikter (med fokus på læring), etc.

Nedenfor følger en kulepunktliste over mulige dimensjoner som Forskningsrådet kan bruke som utgangspunkt for rapporteringen. Forskningsrådet skal tilpasse omfanget til det enkelte departement.

Mulige dimensjoner:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til økt **forskningsskapasitet** i **forskningsmiljøene/ bedriftene**, belyst gjennom en analyse og vurdering av forbruket (revidert budsjett) i prosjektene i ulike sektorer, stipendiatutvikling og kjønnsbalanse.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte relevante **fag, tema- og næringsområder** som skal bidra til å løse definerte samfunns- og næringsutfordringer, belyst gjennom en analyse og vurdering av porteføljens fordeling på relevante fag, tema og næringsområder, og hvordan dette bidrar til å realisere finansierende departements sektoransvar for forskning.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve **kvaliteten/innovasjonsgraden** på forskningen og **fagutviklingen** gjennom å støtte den beste forskningen på feltet, belyst gjennom en analyse og vurdering av hovedkarakter (kvalitet/innovasjonsgrad) i porteføljen, men også publiseringsaktivitet og avlagte doktorgrader i prosjektene.
- I hvilken grad og hvordan er **internasjonalt samarbeid** utnyttet, belyst gjennom en analyse og vurdering av internasjonalt prosjektsamarbeid, inngående/utgående mobilitet, stimuleringsmidler, internasjonalt vertskap og samarbeid om utlysninger. Det orienteres særskilt om tiltak for kvalifisering og mobilisering til Horisont 2020.
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å **forbedre forskningssystemet** med sikte på konsentrasjon, samarbeid og arbeidsdeling og bygging av kapasitet, belyst gjennom en analyse og vurdering av anvendelse av søknadstyper, geografisk fordeling, sektorfordeling og tematisk fordeling.
- I hvilken grad og hvordan skapes det **industrielle resultater** i prosjektene belyst gjennom en analyse og vurdering av utvikling i antall patenter, lisenser, nye produkter, prosesser, metoder og prototyper er aktuelle indikatorer.
- I hvilke grad og hvordan bidrar programmet til spredning av **forskningsbasert kunnskap og resultater** fra forskningen mot relevante brukere belyst gjennom en analyse og vurdering av utviklingen i innhold, antall og volum i tiltak mot ulike arenaer/kanaler.

Når det gjelder bruk av tabeller, bør de som presenteres i de departementsvise rapportene gi ytterligere informasjon utover det departementene selv finner på Forskningsrådets nettsider.

3.2 Rapportering på sektorpolitisk prioritering 2

Tilsvarende punkt 3.1.

3.3 Rapportering på sektorpolitisk prioritering 3

Tilsvarende punkt 3.1.

Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet (kap.285 post 55)¹

- Kunnskapsdepartementet har budsjett- og styringsansvar for posten. Kunnskapsdepartementet vil ivareta dette gjennom styringsdialogen med Forskningsrådet, dvs. gjennom etatsstyringsansvaret departementet har for Forskningsrådet og gjennom Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.
- Endringer i Forskningsrådets virksomhet (aktiviteter/programmer/oppgaver) skal som hovedregel håndteres av Forskningsrådet innenfor den økonomiske rammen for posten.
- Forskningsrådet kan ha andre virksomhetsinntekter utover midler fra departementene, f.eks. fra EU eller nasjonale aktører. Slike andre virksomhetsinntekter skal fullt ut dekke de tilhørende kostnadene for Forskningsrådet.
- Kunnskapsdepartementet vil ha fast dialog med departementene om styringen av midlene på denne posten i forkant av etatsstyringsmøtet og i forbindelse med utforming av Kunnskapsdepartementets årlige tildelingsbrev, jf. etablerte rutiner i styringssystemet for Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet eller øvrige departementer kan ta initiativ til ytterligere dialog ved behov. Kunnskapsdepartementet har ansvar for å orientere departementene om hva som fremkommer i denne dialogen.
- Kunnskapsdepartementet skal gjennomgå tildelingsbrevene fra departementene før de sendes Forskningsrådet, jf. etablert rutine i forbindelse med styringssystemet for Forskningsrådet. Departementene har ansvar for å sende utkast til tildelingsbrev til Kunnskapsdepartementet før oversendelse til Forskningsrådet.
- Den faglige dialogen om FoU-bevilgningene som departementene finansierer, skal som før ivaretas gjennom departementenes styringsdialog. Det samme gjelder for annen aktivitet som er relevant for et departement, f.eks. 21-strategier eller evalueringer initiert fra departementene. Kunnskapsdepartementet skal varsles dersom departementene mener det er behov for endringer som har konsekvenser for rådets virksomhetskostnader.
- Dersom økt innsats eller nye satsinger i Forskningsrådet innebærer økte virksomhetskostnader, skal Forskningsrådet synliggjøre dette i sitt forslag til store satsinger.
- Når et departement gir nye oppdrag til Forskningsrådet som ikke kan håndteres innenfor den økonomiske rammen for posten (jf. hovedregel), skal de økte virksomhetskostnadene rammeoverføres til Kunnskapsdepartementet som del av den ordinære budsjettprosessen. Virksomhetskostnadene tilknyttet helt konkrete og tidsavgrensede oppdrag tilbakeføres fra Kunnskapsdepartementet til det aktuelle departementet etter at oppdraget er avsluttet. Forskningsrådet skal holde oversikt over eventuelle tidsavgrensede virksomhetskostnader knyttet til særskilte oppgaver

¹ Retningslinjene ble vedtatt i forbindelse med regjeringens budsjettkonferanse i august 2017.

for det enkelte departement (informasjon om tidsperiode og hvilke departementer oppgaven er knyttet til).

- Kunnskapsdepartementet skal varsles når departementene vurderer å legge nye oppdrag til Forskningsrådet.

- Kunnskapsdepartementet skal varsles om et departement planlegger større og mer gjennomgripende endringer som vil ha vesentlige konsekvenser for Forskningsrådets virksomhet. Kunnskapsdepartementet skal i slike tilfeller ha dialog med det aktuelle departementet og involvere Forskningsrådet på en egnet måte. Det legges til grunn at dersom større, konkrete oppgaver som f.eks. 21-strategier eller Skattefunnsekretariatet flyttes fra Forskningsrådet og legges til et annet sted, skal tilhørende virksomhetskostnader tilbakeføres til faglig ansvarlig departement.

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG SOSIALDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
18/3394-7

Dato
13. mars 2019

Tildelingsbrev 2019

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) viser til Innst.15 S (2018-2019) og Prop.1 S (2018-2019). Arbeids- og sosialdepartementet stiller i dette tildelingsbrevet midler til rådighet for Norges forskningsråd,(Forskningsrådet), og gir samtidig mål og rammer for Forskningsrådets virksomhet i 2019. Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement.

1. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer er omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev. Regjeringen har fastsatt følgende mål for Forskningsrådets virksomhet:

Mål 1	Økt vitenskapelig kvalitet
Mål 2	Økt verdiskaping i næringslivet
Mål 3	Møte store samfunnsutfordringer
Mål 4	Et velfungerende forskningssystem
Mål 5	God rådgivning

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for nærmere omtale av mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
postmottak@asd.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 64
www.asd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 457

Avdeling
Budsjett- og
organisasjonsavdelingen

Saksbehandler
Tone Westlie
22 24 82 84

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Arbeids- og sosialdepartementet

Forskning er et virkemiddel som skal bidra til å løse sektorens utfordringer og til å nå regjeringens mål for arbeids- og velferdspolitikken. Tildelingen til Forskningsrådet skal ivareta vesentlige deler av departementets sektoransvar for forskning. Midlene skal bidra til forskning og kompetanseoppbygging for sektoren som sådan, og sørge for forskning for politikkutvikling og forvaltning. Sektoransvaret omfatter områdene arbeidsmarked, arbeidsmiljø- og sikkerhet, velferd og pensjon.

Midlene skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* og *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*. Måloppnåelse på disse områdene vil dessuten være nært knyttet til *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem* og *Mål 5 God rådgivning*.

Møte store samfunnsutfordringer:

Regjeringen lanserte i oktober 2018 en revidert *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019 - 2028 (Meld. St. 4 (2018-2019))*. Ett av langtidsplanens overordnede mål er å møte store samfunnsutfordringer. I neste planperiode mener regjeringen det er særlig viktig å rette innsatsen mot å gjennomføre det grønne skiftet og sikre et bærekraftig velferds-samfunn. Regjeringen vil bl.a øke kunnskapen om hva som kan bidra til at færre faller utenfor arbeidslivet og at flere står lenger i arbeid. I tillegg til økt innovasjon i offentlige virksomheter vil velferdsstatens bærekraft være avhengig av at flere som i dag står utenfor arbeidslivet deltar i lønnet arbeid. Dette innebærer god kunnskap om de virkemidler, tjenester og tiltak i arbeids- og velferdspolitikken som skal bidra til økt arbeidsinkludering. I tillegg er det kjent at årsakene til at mange som står utenfor arbeidslivet er knyttet til forhold som helse og kompetanse.

Departementets tildeling til forskning skal bidra til kunnskapsutvikling for sektoren i sin bredde. Med utgangspunkt i samfunnsutfordringer er det fastsatt nye hovedmål for sektoren. Disse er omtalt i Prop.1 S (2018-2019) og skal gi retning for Arbeids- og sosialdepartementets arbeid og utvikling innenfor sektoren. Målene skal også gi retning for forskning og utvikling av kunnskapsgrunnlag. Målene er:

- Et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Økonomisk og sosial sikkerhet
- Et sikkert og seriøst arbeidsliv

Departementets midler til Forskningsrådet skal særlig bidra til forskning som kan bidra til kunnskapsgrunnlag for målet om et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting og de endringer som er nødvendige for å nå dette. Det vises til omtale av endringsbehov i Prop. 1 S (2018-2019) for Arbeids- og sosialdepartementet. På dette området forventes stort omfang i forskningsprosjekter og annen virkemiddelbruk. Det er i hovedsak midlene til programmene VAM II og Helsevel som skal bidra til dette. Disse programmene skal også ivareta det

strategiske området *Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester*, under målet om å møte store samfunnsutfordringer.

ASD har det overordnede myndighetsansvaret for sikkerhet og arbeidsmiljø i petroleumsnæringen. I en tid med store omstillinger og endringer i næringen, er det avgjørende å frembringe et mest mulig relevant kunnskapsgrunnlag. ASD forventer grunnleggende og anvendt forskning som bidrar til ny kompetanse, teknologi og innovasjoner for å forhindre storulykker og forbedret arbeidshelse, arbeidsmiljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten.

Økt vitenskapelig kvalitet:

Vi er særlig opptatt av det strategiske området *Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt*, jf omtalen i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev. Tildelingen fra Arbeids- og sosialdepartementet skal bidra til forskning av høy kvalitet som er relevant for sektorpolitiske prioriteringer og for gjennomføring og utviklingen av politikk, virkemidler og tjenester. Det forventes at midlene bidrar til å opprettholde kvalitet, kapasitet og kompetanse på områder der denne er god, samt bygge opp områder som identifiseres som forskningssvake.

God rådgivning:

Forskningsrådet skal gi departementet råd om hvordan gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp. ASD legger til grunn at rådene er relevante og velbegrunnede for en strategisk dialog med departementet.

ASD er spesielt opptatt av at rådene fra Forskningsrådet omfatter og ivaretar behovet for kvalitet og relevans i forskningen, målretting og spissing av innsatser der behovet tilsier det, samt flerfaglighet og tverrsektoriell forskning der det synes viktig.

2.2 Styringsinformasjon

Vi viser til KDs tildelingsbrev for 2019 og omtalen av styringsinformasjon for målene som er satt for Forskningsrådets virksomhet og felles for alle departementene. Vi legger spesielt vekt på god styringsinformasjonen knyttet til Mål 3. *Møte store samfunnsutfordringer og Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet.*

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

Forskningsrådet tildeles totalt 166,730 mill. kroner over kap. 601 post 50.

Programmer	BELØP 2019
Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM II)	114 693 000

HelseVel/PraksisVel (Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester)	30 384 000
Helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten	21 653 000
Sum:	166 730 000

Til grunn for bevilgningen ligger en reduksjon på 0,5 % som tiltak for avbyråkratisering og effektivisering. Midlene utbetales i to terminer, henholdsvis i mars og august.

Budsjettmessige føringer:

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Tildeling av midler til forskning skal skje på bakgrunn av en vurdering av både vitenskapelig kvalitet og relevans for sektoren og sektorpolitiske prioriteringer. Behov for vesentlige omdisponeringer mellom programmer skal tas opp med departementet.

Med utgangspunkt i bl.a tidligere rapportering fra Forskningsrådet vurderer vi at det er behov for utvikling av bedre kapasitet og kvalitet på følgende områder:

- Forskning for utvikling av arbeids- og velferdstjenestene, herunder disse tjenestenes samhandling og samarbeid med andre offentlige tjenester
- Forskningsbaserte intervensjoner og forsøk, herunder intervensjoner og forsøk i virksomheter og arbeidsplasser

Vi viser også til brev fra departementet av 3. desember 2018 hvor vi formidler strategiske kunnskapsbehov og forventninger til Forskningsrådets aktiviteter i den nye forsknings-satsingen VAM II.

ASD forventer at Forskningsrådet ivaretar koordinering og utnytter synergier mellom programmer som har berøringsflater med hverandre.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55, (Kunnskapsdepartementet), skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjons-evalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Vi ber om rapportering med utgangspunkt i Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer. Vi ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer.

- Et omstillingsdyktig arbeidsliv med høy sysselsetting
- Økonomisk og sosial sikkerhet
- Et sikkert og seriøst arbeidsliv

De sektorpolitiske prioriteringene er omtalt i pkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med dokumentet "*Forskningsrådets årsrapport og vedlegg til årsrapport: Struktur og forventninger til innhold*", (se vedlegg til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev). Rapporten skal gi korte vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til disse. Av de mulige dimensjonene Forskningsrådet kan bruke som utgangspunkt for rapporteringen vurderer Arbeids- og sosialdepartementet disse som mest relevante for vår tildeling:

- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til økt forskningskapasitet i forskningsmiljøene?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å støtte relevante fag og tema som skal bidra til å løse de definerte samfunnsutfordringer?
- I hvilken grad og hvordan har aktiviteten bidratt til å heve kvaliteten/innovasjonsgraden på forskningen og fagutviklingen?
- I hvilken grad og hvordan bidrar programmer til spredning av forskningsbasert kunnskap og resultater fra forskningen mot relevante brukere?

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde styringsmøter i juni og desember 2019. Møter utover dette avtales etter behov.

Med hilsen

Tom Gulliksen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Tone Westlie
Avdelingsdirektør

Kopi:

Riksrevisjonen

Kunnskapsdepartementet

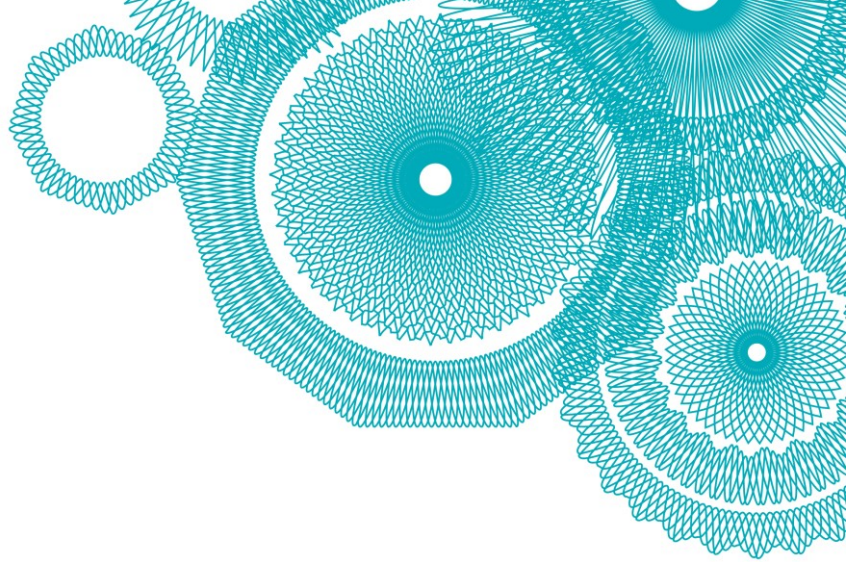
Helse- og omsorgsdepartementet

Barne- og likestillingsdepartementet

Justis- og beredskapsdepartementet

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

KOPPI

TILDELINGSBREV
TIL
NORGES FORSKNINGSRÅD

2019

Emma C. Jensen Stenseth
ekspedisjonssjef

Erik Bolstad Pettersen
ekspedisjonssjef

Barne- og
likestillingsdepartementet

INNHold

1. INNLEDNING	3
2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR NORGES FORSKNINGSRÅD	3
2.1. SEKTORPOLITISKE PRIORITERINGER FRA BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET	3
2.2. STYRINGSINFORMASJON	4
3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2019	4
4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER	6
5. RAPPORTERING	6
6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER	6

1. Innledning

Stortingets budsjettvedtak for 2019 framkommer i Innst. 14 S (2018-2019) og Prop. 1 S (2018-2019). Tildelingsbrevet angir nærmere de sektorpolitiske prioriteringene og budsjettmessige føringene fra BLD for 2019.

Det vises også til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev som etatsstyrer for 2019.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Følgende fem mål er fastsatt for Norges forskningsråd:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Det vises til punkt 2 og 3 i tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrende departement for nærmere omtale av mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1. Sektorpolitiske prioriteringer fra Barne- og likestillingsdepartementet

For BLD er målet om å møte store samfunnsutfordringer (mål 3) særlig relevant, sammen med mål 5, god rådgivning. I tillegg er departementet opptatt av mål 1 om økt vitenskapelig kvalitet.

Det overordnede målet for departementets bevilgninger til Forskningsrådet er å støtte forskning og kunnskapsutvikling på følgende tematiske områder:

- Familieområdet
- Oppvekst- og levekår for barn og unge
- Barnevernsområdet
- Utsatte barn og unge

Forskningen skal bidra til å nå målene på departementets ansvarsområder, slik de omtales i de årlige budsjettproposisjonene.

Forskningen på familieområdet skal bidra til å utvikle familiepolitikken og til styrket kunnskap om hvordan familiene innretter seg. I dette ligger forskning om demografi, nye samlivsformer og familiestrukturer, barnefamiliers økonomiske levekår, bruk og effekt av de økonomiske overføringsordningene til barnefamilier mv. Videre forskning om tema innen barne- og familierett, som høykonfliktsaker, domstolsbehandling av foreldretvister,

foreldreansvar, barns rett til informasjon og til å si sin mening, effekt av lovendringer, adopsjon mv.

Departementet ønsker videre å prioritere forskningen om oppvekst- og levekår for barn og unge. I dette ligger forskning som kan bidra til at barn og unge har gode og trygge liv uten å oppleve vold og overgrep, hvordan hjelpen til utsatte barn og unges foresatte bør utformes slik at de kan være gode og trygge foreldre, samhandlingen rundt utsatte barn og unge, barns situasjon gjennom oppveksten i familier med vedvarende lav inntekt, sosial mobilitet mv. Forskning om effekten av forebyggende tiltak, tiltak og tjenester rettet mot barn, unge og familier er i dag mangelfull. Forskning på barn og unges deltakelsesmønster og samfunnsengasjement, betydningen av oppvekstmiljøet og årsaker til endringer i retning av en mer opposisjonell og normbrytende ungdomsgenerasjon er også relevant.

På barnevernsområdet ønsker BLD å prioritere tverrfaglig forskning på barnevernets arbeid med forebygging av omsorgssvikt, hjelpetiltak rettet mot barn og familier, herunder familier med sammensatte utfordringer og minoritetsbakgrunn, samt hvordan barn og unge i offentlig omsorg best kan sikres forsvarlig og god omsorg, forsvarlige tjenester og nødvendig behandling. Det er behov for innovativ forskning om utvikling av effektive tiltak rettet mot ulike målgrupper. Det er videre behov for forskning om nettverksinvolvering og samhandling mellom nivåene i barnevernet, og mellom ulike tjenester for å sikre rett hjelp og god ressursutnyttelse.

BLD er opptatt av å oppfylle sitt sektoransvar for forskning, og har behov for strategisk, forskningsfaglig rådgivning. BLD ønsker bl.a. en dialog om hvordan departementet kan arbeide mer systematisk i kartleggingen av kunnskapsbehov, sterke og svake sider ved nåværende forskningstilstand mv., samt hvilke grep som bør tas for å bøte på identifiserte svakheter. Rådgivningen må omfatte verktøy ut over Forskningsrådets programmer. Departementet ber Forskningsrådet innen utgangen av mars 2019 lage et forslag til en dialog gjennom 2019. Det er hensiktsmessig at dialogen inkluderer Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Resultatene fra programmene som departementet finansierer i Forskningsrådet må formidles, slik at kunnskapen gjøres tilgjengelig for departementet og andre brukere.

Det vises for øvrig til BLDs forskningsstrategi (2016-2020).

2.2. Styringsinformasjon

Det vises til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. Videre vises det til punkt 5 «*Rapportering*» i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer BLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på i de departementsvise rapportene.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

Budsjetttildelingen fordeles med 3,218 mill. kroner over kap. 846, post 50 og med 17, 631 mill. kroner over kapittel 854, post 50. Tildelte midler for 2019 vil bli utbetalt i februar og august.

Program	Budsjett kapittel/post	2019
Velferd, arbeid og migrasjon (VAM II)	846.50	2 468 000
BarnUnge21	846.50	750 000
Velferd, arbeid og migrasjon (VAM II)	854.50	7 503 000
Bedre og mer effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL)	854.50	7 878 000
BarnUnge21	854.50	2 250 000
SUM		20 849 000

Tildelingen til VAM II over kapittel 846, post 50 skal dekke familieområdet. Tildelingen til VAM II over kapittel 854, post 50 skal dekke både barnevernsområdet og den generelle barne- og ungdomspolitikken.

Tildelingen til HELSEVEL over kapittel 854, post 50 skal dekke nødvendig kunnskapsutvikling i barnevernet og familievernet.

Tildelingen til BarnUnge21 over kapittel 846, post 50 og 854, post 50 skal dekke de samlede utgiftene til strategiprosessen i 2019.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med BLD. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med BLD.

Et godt kunnskapsgrunnlag om barns og ungdoms oppvekst- og levekår er viktig. BLD setter derfor, i samarbeid med Arbeids- og sosialdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justisdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Kulturdepartementet, i gang en BarnUnge21-strategi på forskningsområdet utsatte barn og unge. Arbeidet skal være sektorovergripende og favne barn og unge som står i fare for marginalisering og utenforskap.

Målet med strategien er å skape en målrettet, helhetlig og koordinert nasjonal innsats for forskning, utvikling og innovasjon for utsatte barn og unge. Det er viktig å fremme en kunnskapsbasert politikk på området som kjennetegnes av høy kvalitet, brukermidvirkning og virksomme tiltak. Strategien skal sees i sammenheng med nasjonale og globale utviklingstrekk, og være i tråd med prioriteringene i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Den skal understøtte departementenes sektoransvar for forskning, samt myndighetenes og tjenestenes behov for sektorovergripende forskningsbasert kunnskap som grunnlag for politikkutforming og tjenesteyting.

BarnUnge21-strategien skal bidra til et godt beslutningsgrunnlag for regjeringens prioriteringer innenfor feltet fremover, med mål om at færre barn og unge faller utenfor gjennom livsløpet. Strategiarbeidet skal legge til rette for en helhetlig og sektorovergripende innsats.

En strategigruppe oppnevnt av BLD har ansvaret for utforming av strategien. Strategigruppen skal legge fram sine anbefalinger 15 mnd. etter oppstart. Det er utformet et eget mandat for prosessen.

Forskningsrådet tildeles sekretariatsfunksjonen for strategiarbeidet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 under KDs budsjett skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. BLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

BLD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen, herunder de sektorpolitiske prioriteringene utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Årsrapporten bør videre inneholde en vurdering av i hvilken grad VAM II og HELSEVEL bidrar til BLDs sektorpolitiske prioriteringer. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

6. Planlagte styringsmøter

Det planlegges et styringsmøte etter at BLD har mottatt Forskningsrådets årsrapport for 2018, tentativt i juni, og et styringsmøte høsten 2019, tentativt i desember.

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
18/4002 - 4

Dato
20.12.2018

Statsbudsjettet 2019 - Norges forskningsråd - tildelingsbrev

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Finansdepartementets styringssignaler og Stortingets budsjettvedtak for Norges forskningsråd for 2019, jf. Prop. 1 S (2018–2019) for Finansdepartementet. Tildelingsbrevet gjelder for programmet *Skatteøkonomisk forskning* og for *Finansmarkedsfondet*.

2. MÅL OG STRATEGISKE OMRÅDER

Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2019 for Norges forskningsråd som omtaler regjeringens forskningspolitiske mål og prioriteringer for 2019.

Regjeringens mål for Forskningsrådet er:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskapning i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Mål 1, 2 og 3 ovenfor er særlig relevante for Finansdepartementets tildelinger til Forskningsrådet.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Finansdepartementet

Mål for programmet Skatteøkonomisk forskning

Programmets mål er å bidra til et sterkt faglig miljø for skatteøkonomisk forskning i Norge, ved å stimulere til både forskning og økt interesse for og rekruttering til

skatteøkonomisk forskning. Programmet skal også bidra til å styrke utdanningen innen offentlig økonomi, herunder skatteøkonomi, på master- og doktorgradsnivå.

Den skatteøkonomiske forskningen skal være relevant for myndigheter og andre brukere. Innretning av forskningen og undervisningen skal skje i samarbeid med lærestedene, forskningsinstitusjonene og brukermiljøene.

Programmet skal også skape møteplasser for forskere og brukere av skatteøkonomisk forskning, blant annet gjennom å gi støtte til og arrangere konferanser innenfor fagområdet.

Mål for Finansmarkedsfondet

Finansmarkedsfondets formål er å bidra til økt kunnskap om og forståelse for finansielle markeders virkemåte. Videre skal fondet fremme innsikt og økt bevissthet om etikk på finansmarkedsområdet. Fondet skal også bidra til forskning, utdanning og allmenn opplysning knyttet til finansmarkedsspørsmål.

3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2019

For 2019 tildeles Norges forskningsråd:

- 9,2 mill. kroner på kap. 1600 Finansdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter. Tildelingen gjelder programmet *Skatteøkonomisk forskning*.
- 12,7 mill. kroner på kap. 1600 Finansdepartementet, post 70 Forskning på og allmennopplysning om finansmarkedet.

Skatteøkonomisk forskning

Finansdepartementet har merket seg at endringene i styresystemet i Norges forskningsråd vil medføre at Skatteøkonomisk forskningsprogram blir innlemmet i porteføljestyringen for Demokrati, styring og fornyelse.

Departementet understreker betydningen av at målene for skatteøkonomisk forskning og den vedtatte programplanen fortsatt blir godt ivaretatt i en ny styringsstruktur og ønsker dialog med Forskningsrådet om dette.

I 2012 ble det etablert to sentre innenfor offentlig økonomi, med vekt på skatteøkonomi, ved hhv. Norges Handelshøyskole og Økonomisk institutt ved Universitetet i Oslo. På bakgrunn av en midtveisevaluering og programstyrets innstilling meddelte Finansdepartementet 24. mai 2016 at det ønsker å videreføre satsingen i en ny programperiode. Programstyret besluttet å innvilge sentrenes søknader om videreføring av finansieringen.

Funksjonsperioden for sentrene er satt til tre år med mulighet for to års forlengelse, avhengig av god framdrift. Det skal leveres en fremdriftsrapport for virksomheten for hvert år. Det må vurderes nøye om vilkårene for tildelingen av midler er oppfylt før bevilgningen for den siste toårsperioden utløses. Finansdepartementet ber om å bli involvert i denne prosessen.

Finansdepartementet vektlegger at midlene også i den inneværende programperioden skal brukes i henhold til målet om et sterkt faglig miljø for skatteøkonomisk forskning i Norge, både gjennom å stimulere til forskning på området og ved å stimulere til økt interesse for og rekruttering til skatteøkonomisk forskning. Videre skal det vektlegges å styrke utdanningen innen skatteøkonomi på master- og doktorgradsnivå. Finansdepartementet vektlegger videre at programmet skal skape møteplasser for forskere og brukere av skatteøkonomisk forskning, herunder fortsette å arrangere det årlige Skatteforum.

Finansmarkedsfondet

Finansdepartementet legger som tidligere til grunn at de årlige utgiftsbevilgningene til fondets formål i sin helhet overføres til Forskningsrådet på vegne av Finansmarkedsfondet. Forskningsrådet opptreter etter fullmakt fra, og på vegne av, styret i Finansmarkedsfondet. Forskningsrådet disponerer således bevilget beløp i overensstemmelse med vedtak fattet av Finansmarkedsfondets styre. Forskningsrådet forestår også regnskapsføringen. Styret i Finansmarkedsfondet må holdes godt orientert av Forskningsrådet om forhold som gjelder oppfølging og kontroll.

Vi viser for øvrig til regelverk for Finansmarkedsfondet, fastsatt 22. april 2013 av Finansdepartementet (og sist endret av Finansdepartementet 21. oktober 2016).

Vi viser til brev 4. juni 2015 fra Finansdepartementet om endringer i regelverket for Finansmarkedsfondet. Endringene innebærer at Forskningsrådet fra da av overtok ansvaret for oppfølging og kontroll av Finansmarkedsfondets prosjektportefølje. Det skal rapporteres årlig om dette arbeidet i tillegg til den årsberetning regelverket forutsetter at styret avgir, jf. punkt 4.1. Vi viser også til Finansdepartementets brev 16. oktober 2015 til Forskningsrådet.

Mer generelt understreker vi behovet for et nært samarbeid og god dialog mellom Forskningsrådet og styret for å sikre en omforent forståelse av praktiske implikasjoner av regelverksendringene. I den forbindelse viser vi også til avtalen av 2. desember 2014 mellom Forskningsrådet og Finansdepartementet om sekretariatsfunksjoner for Finansmarkedsfondet som forutsetter at bemanningsspørsmål avklares i dialog med styret i Finansmarkedsfondet.

Utbetalinger til Norges forskningsråd

Finansdepartementet legger opp til utbetaling til Forskningsrådet i januar 2019.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Bevilgningen over Kunnskapsdepartementets kap. 285, post 55 Virksomhetskostnader, skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler, som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og

institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Finansdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. RAPPORTERING

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 5 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Finansdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn i rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger for de departementsvise rapportene.

5.1 Finansmarkedsfondet

Den årlige rapporteringen til Finansdepartementet må være slik at Forskningsrådets departementsvise årsrapport og årsberetning fra styret i Finansmarkedsfondet sammen ivaretar departementets informasjonsbehov. Vi legger til grunn at Forskningsrådet regelmessig gir styret en faglig og økonomisk status- og avviksrapportering, som generelt vil være nyttig for styret, og som dessuten også vil gi verdifull bakgrunnsinformasjon i senere bevilgningssaker.

6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Som nevnt i pkt. 3 ønsker departementet dialog med Forskningsrådet om programmet *Skatteøkonomisk forskning*.

Vi viser videre til pkt 5.1 om møter som gjelder Finansmarkedsfondet.

Vi kommer eventuelt tilbake til behovet for ytterligere møter i 2019.

Med hilsen

Frode Tarjei Selman e.f.
konst. ekspedisjonssjef

Paal Gjennestad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

KOPPI

DET KONGELIGE
FORSVARSDPARTEMENT

Norges forskningsråd

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

2018/2135-3/FD IV 1/CAN

07.02.2019

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2019

1. Innledning

Forsvarsdepartementet (FD) viser til Innst. 5 S (2018–2019), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2019.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges Forskningsråd

FD viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 19. desember 2018.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2018

FD tildeler Norges forskningsråd kroner 1 million til SAMRISK i 2019. Tildelingen belastes kapittel 1760 post 45, koststed 460.

4. Felles post for virksomhetskostnader

FD viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 19. desember 2018.

5. Rapportering

Det skal rapporteres på bruken av midler fra FD i tråd med Kunnskapsdepartementets rapporteringskrav for 2019, som utarbeides i fellesskap med departementene.

6. Planlagte styringsmøter

FD planlegger med ett styringsmøte med Forskningsrådet i 2019.

Postadresse:
Postboks 8126 Dep.
0032 Oslo

Kontoradresse:
Glacisgata 1
Oslo

Telefon:
23 09 80 00

Saksbehandler:
seniorrådgiver Camilla Ahm Nicklasson
Seksjon for innovasjon, forskning og utvikling

E-postadresse:
postmottak@fd.dep.no

Webside:
www.regjeringen.no/fd

Org.nr.:
972 417 823

Med hilsen

Odd-Harald Hagen
generalmajor

Sunniva Tofte
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og signert, og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Norges forskningsråd

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

18/4815 hms

20. desember 2018

Tildelingsbrevet til Norges forskningsråd for 2019

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til HODs budsjettforslag for 2018 (Prop.1 S 2018-2019) og Innst. 11 S (2018-2019), og det tildeles med dette **338,736 mill. kroner** til Forskningsrådet med henholdsvis **338,212 mill. kroner** over kap.780, post 50 og **0,524 mill. kroner** over kap. 732, post 21 til drift og utvikling av nasjonalt system for måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene. Det er en økning på 1 mill. kroner til norsk deltakelse i Euratom og 2 mill. kroner til forskning på CFS/ME som er lagt til program for Behandling.

2 Mål for Norges forskningsråd

Det vises til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev for 2018 som omtaler helheten i regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer og til de fem målene som er fastsatt for Forskningsrådet:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* samt *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet* og *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet* og *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

Oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og regjeringens handlingsplan for denne, regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2019-2028) samt viktige politiske målsettinger innen forebygging og folkehelse, diagnostisering, behandling, og rehabilitering og helse- og omsorgstjenester er uttrykt i statsbudsjettet, i Legemiddel-meldingen (Meld. St. 28 (2014–2015)), Primærhelsemeldingen (Meld. St. 26 (2014-2015)), Folkehelsemeldingen (Meld. St. 19 (2014-2015)), Nasjonal helse- og sykehusplan (Meld. St. 11 (2014-2015) Prioriteringsmeldingen (Meld. St. 34 (2015–2016)), Meld. St. 25 (2016–2017) Humaniora i Norge og Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre (Meld. St. 15 (2017–2018)

Departementet viser til Forskningsrådets tildeling til Direktoratet for e-helse til Helsedataprogrammet og arbeidet med å etablere en helseanalyseplattform. Departementet anbefaler at Forskningsrådet i tildelingen og prosjektstyringen legger vekt på at investeringene skal bidra til å realisere gevinster i tråd med målene for Helsedataprogrammet og den langsiktige utviklingsretningen for helseanalyseplattformen. Se for øvrig tildelingsbrevet til Direktoratet for e-helse for 2019.

2.2 Styringsinformasjon

Det vises til KD etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg viktig styringsinformasjon for HOD.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets (HOD) budsjettforslag for 2018 (Prop.1 S 2017-2018) og Innst. 11 S (2017-2018). Tildelte midler for 2019 vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Bevilgningen for 2019 skal gå til følgende programmer og aktiviteter i regi av
Forskningsrådet: (i 1000 kr)

Program	2019
Bedre og mer effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester (HELSEVEL), herunder innovasjon	120 050
Bedre helse og livskvalitet gjennom hele livsløpet (BEDRE HELSE) Inkl. øremerket forskning på antibiotikaresistens	69 130
God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering (BEHANDLING). Herunder tidl. program for stamcelle-forskning og Transcan persontilpasset medisin, inkl øremerket forskning på hjernehelse og 2 mill. kr til forskning på ME	86 555
Global helse- og vaksinasjonsforskning (GLOBVAC)	9 400
STRATEGISKE OG ANDRE SATSINGER	
Kvinnens helse og kjønnsperspektivet	10 471
EUs strålevernprogram	1 960
JPI neurodegenerative sykdommer og Alzheimer	8 765
JPI antibiotikaresistens og forskning	6 343
HelseOmsorg21 - HelseOmsorg21 Monitor	4 588
Stimulerings tiltak for økt norsk deltakelse i EUs rammeprogram for forskning	0,950
Coalition for Epidemic Preparedness Innovation (CEPI)	
Ny senterordning - Forsknings senter for klinisk behandling for ALS, MS, demens mv	20 000
Totalt på kap. 780 post 50	338 212
Måling av ressursbruk til forskning i helseforetakene (NIFU)	0,524
I alt på kap. 780,50, kap. 732, 21	338 736

Føringer:

- Finansiering av forskning på demens videreføres med inntil 20 mill. kroner, jf Demensplanen.
- Sykdommer som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der vi vet det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante programmer og satsinger, dette gjelder eksempelvis muskel- og skjelettsykdommer,

ALS, langvarige smertetilstander, kroniske sykdommer, demens og utmattelsesykdommer herunder CFS/ME med mer.

- Behovsidentifisert forskning, brukermedvirkning og vurdering av både nytte og kvalitet i prosjekter skal ivaretas i tråd med føringer gitt av HOD i brev datert 23. februar 2015.
- Norge skal bidra aktivt i det globale forskningssamarbeidet mot antibiotikaresistens.
- Forskningsrådet har det operative ansvaret for å følge opp at helse, omsorg og velferdsteknologi fra 2018 ble et prioritert område i forsknings- og teknologiavtalen med Japan.
- Det bes om at Forskningsrådet ved behov bistår Helsedirektoratet i arbeidet med Velferdsteknologiprogrammet, det vil eksempelvis være å gi råd om gjennomføring av studier mm.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Helse- og omsorgsdepartement viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Når det gjelder kostnader knyttet til utvikling og drift av HelseOmsorg21-monitoren ønsker departementet innen 1. mai 2019 en vurdering av faktisk kostnader med dette arbeidet jf. at det fra 2019 ble tilbakeført 2,5 mill. kroner.

5. Krav til rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på forskning og innovasjon innenfor følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- behandling/diagnostisering og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Nytteperspektivet og brukermedvirkning (integrert i øvrige sektorpolitiske prioriteringer)
- Forskning gjennom ulike satsinger ved bruk av HRCS

Rapporteringskrav og frister for 2019 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer (som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, halvårsrapportering, forslag til store satsinger etc.)

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle program/porteføljestyre i Forskningsrådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges et styringsmøte etter at Helse- og omsorgsdepartementet har mottatt Årsrapport 2018 (dvs møte i løpet av mai/juni 2019), og når departementet har mottatt Budsjettforslag for 2021 (dvs. møte i løpet av november/desember 2019).

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene

Kunnskapsdepartementet

Riksrevisjonen

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Landbruks- og matdepartementet

8007 Dep. 0030 Oslo

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO

Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO

Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8036 Dep 0030 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Postboks

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer

4.1. Oppdrag til Forskningsrådet og Helsedirektoratet om å bidra i rapportering på forskningsindikatorne i kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten

- Forskningsrådet bes om i samarbeid med Helsedirektoratet å forberede de tiltak som må iverksettes for at tilskuddsmidler til forskning i forsknings- og kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten overføres Forskningsrådet. Videre at det legges til rette for at resultatbasert finansiering innføres gradvis for sentrene fra 2020 .

4.2. HelseOmsorg21 arbeidet

- Forskningsrådet videreutvikler HelseOmsorg21-monitoren i tråd med formålet, herunder videreutvikle monitoren til å inkludere forskning og innovasjon i den kommunale helse- og omsorgstjenesten og innovasjon og næringsutvikling innen helse og omsorg.
- HelseOmsorg21-monitor skal inkludere statistikk om helsenæringen som er utviklet av SSB på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet.
- HelseOmsorg21-rådet har fått utsatt frist til 1. april 2019 (opprinnelig 1. juni 2018) om å gjennomføre en egenvurdering av sitt arbeid, arbeidsform, prioriteringer, størrelse mm og gi en anbefaling til departementene om HelseOmsorg21-rådet skal videreføres etter juli 2019 og evt. i hvilken form.

4.3 Oppbygging av forskningssvake områder

- Det bes om at Forskningsrådet gjennomfører en vurdering av virkemiddelet miljøstøtte for å bygge opp forskningssvake områder der det etter nasjonal utlysning av forskningsmidler øremerkes midler i opptil 10 år til ett miljø, og effekter og utfordringer etter at disse midlene avvikles . Helse- og omsorgsdepartementet har gjort dette ved flere anledninger eksempelvis innen helseøkonomi, muskel- skjelett, rus, rehabilitering, omsorgsforskning mv.

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref.

Vår ref.
18/2588

Dato
24.01.2019

**STATSBUDSJETTET 2019 – TILDELINGSBREV TIL NORGES
FORSKNINGSRÅD**

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet viser til Prop. 1 S (2018-2019), Innst. 6 S (2018-2019) og Innst. 16 S (2018-2019), samt saldert budsjett for 2019. På bakgrunn av dette tildeles Norges forskningsråd 42 551 000 kroner over kap. 400 post 50 og 2 250 000 kroner over kap. 400 post 23, totalt **44 801 000 kroner**. Dette tildelingsbrevet utfyller de føringer og krav som ligger i Prop. 1 S (2018-2019) og spesifiserer Justis- og beredskapsdepartementets sektorpolitiske prioriteringer for forskning og utvikling (FoU). Justis- og beredskapsdepartementet viser for øvrig til tildelingsbrev til Norges forskningsråd fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement.

**2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR
NORGES FORSKNINGSRÅD**

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske strategier og ambisjoner, samt hvilke mål, strategiske områder og styringsinformasjon Kunnskapsdepartementet har fastsatt for Norges forskningsråd for 2019.

Følgende mål er fastsatt for Norges forskningsråd:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Justis- og beredskapsdepartementet

Den overordnede målsettingen med Justis- og beredskapsdepartementets tildeling til Forskningsrådet er at midlene skal bidra til langsiktig kunnskapsoppbygging på departementets prioriterte områder. Justis- og beredskapsdepartementets tildeling retter seg i hovedsak mot følgende mål og strategiske områder:

- Mål: Møte store samfunnsutfordringer
Strategisk område: Samfunnssikkerhet og samhörighet i en globalisert verden
Strategisk område: Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester
- Mål: Et velfungerende forskningssystem
Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont 2020
- Mål: God rådgivning
Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene

Justis- og beredskapssektoren har et bredt ansvarsområde og står overfor store samfunnsutfordringer. Sentrale samfunnseffektmaal for sektoren er å redusere sårbarheten i samfunnet, forebygge og håndtere alvorlige hendelser og kriser, redusere alvorlig kriminalitet og å motta færre asylsøkere uten beskyttelsesbehov.

Departementet har utarbeidet en FoU-strategi for perioden 2015-2019. Det er også utarbeidet en FoU-strategi for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap for samme periode. Justis- og beredskapsdepartementet (JD) er særlig opptatt av bevilgningen til programmene til Forskningsrådet skal sikre langsiktig kunnskapsoppbygging innenfor departementets prioriterte satsingsområder, slik de fremgår av departementets FoU-strategier, samt Nasjonal kompetansestrategi for digital sikkerhet som lanseres i 2019:

1. *Samfunnssikkerhet og beredskap*: Styrket læring, analyse og forskning om samfunnssikkerhet og beredskap, digital sikkerhet og rask teknologiutvikling, IKT-utvikling i politiet og IKT-sikkerhetssatsinger.
2. *Migrasjon*: Forskning som grunnlag for styring og kontroll med innvandringen, samt kunnskap om konsekvenser og effekter av innvandringen

3. *Straffesakskjeden og forebygging av kriminalitet*: Sikre en straffesakskjede som er basert på kunnskap, fra forebygging av kriminalitet, etterforskning, straffesaksbehandling, irettføring, straffegjennomføring og tilbakeføring.
4. *Regelverk og rettsvitenskapelig forskning*: Sikre kunnskap om hvordan regler skapes, forstås, anvendes og virker

2.2 Styringsinformasjon

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev pkt. 3 som omtaler styringsinformasjon som er felles for alle departementene.

3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2019

Justis- og beredskapsdepartementet tildeler Forskningsrådet **42 551 000 kroner** over kap. 400 post 50. Dette er en nominell økning på om lag 17,5 mill. kroner fra 2018. Økningen skal brukes til å styrke forskningen på digital sikkerhet, samfunnssikkerhet og beredskap gjennom programmene IKTPLUSS og SAMRISK. Styrkingen støtter opp under regjeringens satsing på forskning og utdanning innenfor digitalisering og teknologiutvikling, og skal bidra til å følge opp målene i Meld. St. 10 (2016-2017) *Risiko i et trygt samfunn* og i Meld. St. 38 (2016-2017) *IKT-sikkerhet*. Tildelingen er redusert i tråd med avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen i staten.

Justis- og beredskapsdepartementet tildeler Norges forskningsråd **2 250 000 kroner** over kap. 400 post 23 til finansiering av to doktorgradsstipendiater innenfor brannforskning, over en periode på tre år (2018-2020). Den samlede rammen for prosjektet er begrenset oppad til 6,7 mill. kroner. Målet er at stipendiatstillingene skal bidra til en utvidelse av eksisterende kunnskap og til undervisnings- og forskningskompetanse innenfor fagområdet.

Midlene som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Fordelingen av bevilgningen på programmene i Forskningsrådet fremgår av tabellen nedenfor:

Program	Kap	Post	Beløp 2019
SAMRISK II	400	50	21 000 000
Program for velferd, arbeid og migrasjon (VAM)	400	50	7 000 000
IKTPLUS	400	50	13 000 000
EUROPA	400	50	1 551 000
Stipendiatstillinger - brannforskning	400	23	2 250 000
Totalt			44 801 000

Midlene utbetales til Norges forskningsråds konto 8276 01 00168, innen 28. februar 2019.

3.1 Kunnskapsoppbygging innenfor programmene

Nedenfor redegjøres det kort for hvilken forskning og kunnskapsoppbygging departementet legger vekt på innenfor det enkelte forskningsprogram. JD er opptatt av at den juridiske forskningen styrkes innenfor alle programmene og viser til pågående dialog med Forskningsrådet om dette.

SAMRISK II (Program om samfunnssikkerhet)

Et viktig utgangspunkt for programmet er JDs samordningsansvar på området. JD vektlegger at programmet skal bidra til kunnskap om trusler mot samfunnets evne til å opprettholde viktige samfunnsfunksjoner og ivaretagelse av liv og helse under ulike former for kriser og påkjenninger. Forskningen skal bidra til å identifisere risikoer, trusler og sårbarheter, innenfor og på tvers av kritiske samfunnsfunksjoner og ved bruk av digitalisering og teknologiutvikling. Forskningen skal også bidra til å øke kunnskapen om hvordan digitalisering skaper større sårbarhet og utfordringer for viktige demokratiske verdier.

Program for velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM 2)

JD vektlegger at programmet skal bidra til å få frem et kunnskapsgrunnlag for en bærekraftig innvandringspolitikk, for blant annet å kunne vurdere fremtidsrettede endringer i asyl- og flyktningsystemet. Det er videre viktig å se bærekraftig migrasjon i sammenheng med utviklingspolitiske perspektiver. Forskningen skal fortrinnsvis være komparativ og tverrfaglig, hvor både humaniora (kultur) og samfunnsvitenskapelige perspektiver vektlegges.

IKTPLUS

Prioriteringen i programmet om "*Et trygt informasjonssamfunn*" er sentral for JD. Departementet vektlegger særlig kunnskapsbygging innenfor følgende forskningsområder: digital sikkerhet, sikkerhet i komplekse infrastrukturer, personvern fremmende teknologier, digital etterforskning og datakriminalitet samt

kryptografi og sikkerhetsmekanismer. En styrking av programmet skal bidra til å sikre nasjonal spesialistkompetanse innenfor digital sikkerhet og bidra til at det utvikles teknologi som er i stand til å sikre samfunnets verdier og andre sentrale funksjoner.

EUROPA

Justis- og beredskapsdepartementet vektlegger særlig de juridiske forskningstemaene i programmet. Programmet skal bidra til å belyse EU-direktivs og internasjonale avtalers virkning på norsk rett, og særlig på sentrale temaområder som digitalisering og teknologiutvikling og migrasjon. effektivitet og kvalitet i straffesakskjeden.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Virksomhetskostnadene ble tidligere finansiert gjennom bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet over kap. 285 post 55 og gjennom en andel av FoU bevilgningene fra alle departementer som finansierer forskning gjennom Forskningsrådet. Fra 2018 er alle bevilgninger fra departementene til drift av virksomheten i Forskningsrådet samlet på kap. 285 post 55 på Kunnskapsdepartementets budsjett.

Samlingen av virksomhetskostnadene på en felles post innebærer i seg selv ingen endringer i tjenestene som Forskningsrådet yter overfor departementene. Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Justis- og beredskapsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. RAPPORTERING

Justis- og beredskapsdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i pkt. 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Departementet vil avholde to årlige styringsmøter med Forskningsråd i 2019, ett om våren og ett om høsten. Departementet vil komme tilbake til møtetidspunkt og dagsorden for møtene på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Aleksander Åsheim
avdelingsdirektør

Siri Lassen
seniorrådgiver

Kopi til:

Riksrevisjonen

Kunnskapsdepartementet

Arbeids- og sosialdepartementet

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Utenriksdepartementet

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref	Vår ref	Dato
	17/3002	21.01.2019

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

Innholdsfortegnelse

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd	1
1 Innledning	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer for Klima- og miljødepartementet	2
2.2 Styringsinformasjon	3
3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019	3
3.1 Fordeling av tildelinger	3
3.2 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50)	4
3.3 Forskningsprogrammer (kap. 1410.51)	4
3.4 Tilskudd til internasjonal miljøvernforskning (kap. 1410.53)	7
4 Felles post for virksomhetskostnader	7
5 Rapportering	7
6 Planlagte styringsmøter	7

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Viggo Lindahl
22 24 57 42

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1S (2018-2019) og vedtatt budsjett 2019 (Innst. 9 S – 2018-2019) som Stortinget behandlet og vedtok 18.12.2018. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 492,296 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd for 2019. Vi viser i tillegg til tildelingsbrevet som Kunnskapsdepartementet (KD) sender som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Vi viser til KDs brev til Forskningsrådet som omtaler regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer, samt målene som regjeringen har fastsatt for Forskningsrådet (jf. punkt. 2 og 3 i KDs tildelingsbrev).

Regjeringen har fastsatt fem mål for Forskningsrådet:

- Mål 1: Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4: Velfungerende forskningssystem
- Mål 5: God rådgivning

Vi viser videre til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av mål, strategiske områder og styringsinformasjon. Det er særlig målet om å møte store samfunnsutfordringer som er relevant for KLD.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer for Klima- og miljødepartementet

De nasjonale miljømålene legger rammer for Norges kunnskapsbehov knyttet til miljø og klima. De framgår av Prop. 1 S (2018-2019). Dokumentet *"Klima- og miljødepartementets prioriterte forskningsbehov (2016-2021)"* angir viktige føringer og spesifiseringer for kunnskapsbehov på miljøområdet. *Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi 2017-2020* ligger til grunn for arbeidet med tydeliggjøring av KLDs sektoransvar og sektorovergripende ansvar på dette forskningsområdet. Regjeringen la i 2017 frem en *strategi for grønn konkurransekraft*, hvor ett av sju hovedprinsipper er målrettet satsning og vektlegging av klima og miljø i offentlig finansiert forskning, innovasjon og teknologiutvikling der det er relevant.

Kunnskap om klima og miljø skal ivaretas i forskning og annen kunnskapsproduksjon som skjer med finansiering fra sektorer og næringer som påvirker klima og miljø, og det er behov for helhetlig og tverrfaglig tilnærming. Forskningsinnsatsen skal bygge opp under prioriterte innsatsområder i klima- og miljøpolitikken, herunder målet om at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050 og de andre nasjonale målene for klima og miljø.

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028 (Meld. St. 4. (2018-2019)) gir viktige overordnede føringer. Det overordnede målet om å løse store samfunnsutfordringer er særlig sentralt for KLD. Flere av de langsiktige prioriteringene i planen er viktige for KLDs arbeid, herunder "Hav" og "Klima, miljø og miljøvennlig energi".

KLD er opptatt av at Forskningsrådet bidrar til:

- At klima- og miljørelaterte problemstillinger er godt integrert i forskningen innenfor alle relevante sektorer som påvirker klima og miljø og på tvers av sektorer slik at det utvikles et kunnskapsgrunnlag som bidrar til å nå klima- og miljømålene på en effektiv måte.
- At etablering av infrastruktur for bruk av forskningsdata på tvers av institusjoner bidrar til å møte de store samfunnsutfordringene innenfor klima og miljø.
- At forskningsresultater og kunnskapssynteser er lett tilgjengelig for forvaltningen og andre brukere som del av ansvaret for nasjonal forskningsformidling.
- At klima og miljø vektlegges i offentlig finansiert forskning der det er relevant, i tråd med langtidsplanen og Forskningsrådets bærekraftstrategi.

2.2 Styringsinformasjon

Vi viser til KDs etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

3.1 Fordeling av tildelinger

Klima- og miljødepartementet stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd for 2019: 492,296 mill. kroner. I tabellen under er tildelingene fordelt på KLDs resultatområder.

Kap./post	Kapittel- og postnavn	Tildeling (1000 kr)
1410.50	Basisbevilgninger til miljøinstituttene	191 294
1410.51	Forskningsprogrammer m.m. Fordelt på KLDs resultatområder:	293 105
	1 "Naturmangfold"	52 686
	2 "Kulturminner og kulturmiljø"	10 553
	3 "Friluftsliv"	1 000
	4 "Forurensning"	32 093
	5 "Klima"	167 927
	6 "Polarområdene"	3 012
	Internasjonalt samarbeid og tverrgående virkemidler	25 834
1410.53	Tilskudd til internasjonal miljøvernforskning	6 897
1400.76	EUs strålevernforskning	1 000
	Totalt	492 296

Tildelingen på kap. 1410, post 51 inkluderer finansiering av forskningsprogrammene MILJØFORSK, MARINFORSK, KLIMAFORSK, ENERGIX, BIONÆR, BEDREHELSE, POLARPROG og ROMFORSK, i tillegg til oppfølging av JPIer og MILUTARENA. Posten bidrar i tillegg finansiering av EUs strålevernforskning med 1 mill. kroner og ett Havforskningssekretariat med 0,564 mill. kroner.

Bevilgningen overføres i januar og august med hhv. 246 148 000 kroner til konto nummer 8276 01 00168.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet, skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og andre virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal tas opp med departementet.

3.2 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50)

Tildelingen over kap. 1410. 50 "Basisbevilgninger til miljøinstituttene" omfatter grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Tildelingen omfatter også strategiske instituttsatsinger (SISer) til CICERO, NIKU, NILU, NINA, NIVA, Nansensenteret, NORCE Norwegian Research Centre AS Klima og miljø og NIBIO. I 2019 skal 10 % av grunnbevilgningen bli omfordelt etter Forskningsrådets resultatindikatorer, og ordningen med strategiske instituttsatsinger skal utgjøre inntil 40 % av basisbevilgningen.

3.3 Forskningsprogrammer (kap. 1410.51)

Tildelingen over kap. 1410.51 er fordelt på de 6 resultatområdene miljøpolitikken er delt inn i. Tildelingen dekker også Klima- og miljødepartementets bidrag til utgifter for oppfølging av JPI-er. Posten dekker KLDs andel av finansieringen av et havforskningssekretariat i Forskningsrådet som finansieres sammen med Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet. I tillegg dekker posten sammen med midler på kap 1400, post 76 også bidrag til EUs strålevernforskning, som skal bidra til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers prosjekter innenfor delområdene B, C og E i EURATOMs arbeidsprogram 2019 under EUs forskningsprogram Horisont 2020. Forskning på spredning og effekter av marin forsøpling og mikroplast, samt kunnskap om mulige tiltak for å redusere tilførsler styrkes med 10 mill. kroner i 2019.

Det norske Klima- og skoginitiativet er Norges største internasjonale klimasatsing. Klima- og skoginitiativet har som mål å redusere klimagassutslipp fra tropisk skog i utviklingsland, og samtidig bidra til bærekraftig utvikling. Klima- og skoginitiativet finansieres over bistandsbudsjettet. KLD ønsker å se på om det kan være synergieffekter mellom Norges pågående forskningsinnsats og Klima- og skoginitiativet, samt å vurdere muligheter for ny forskningsinnsats der forholdene ligger til rette for det. Det vises bl.a. til at både Forskningsrådet, Kunnskapsdepartementet og Klima- og skoginitiativet har innsats/samarbeid i Brasil. KLD ber om at Forskningsrådet innen 10. mai 2019 vurderer om Forskningsrådet kan bidra til økt forskningsinnsats, gjennom samarbeid med forskningsinstitusjoner i Klima- og skoginitiativets partnerland, eller andre innsatser, med mål om å styrke måloppnåelsen for Klima- og skoginitiativet.

Føringer og spesifiseringer for bevilgningen på kap. 1410 post 51 i 2019

Det er viktig at forskningen kan gi kunnskap om hvilke tverrfaglige og helhetlige løsninger som må utvikles og tas i bruk for å løse klima- og miljøutfordringene. I tillegg til den kunnskapsproduksjon som gjøres i forskningsprosjekter av mer begrenset varighet er det derfor behov for en mer langsiktig og helhetlig tilnærming for å sikre produksjon av nødvendig kunnskap. Dokumentet "KLDs prioriterte forskningsbehov 2016-21" beskriver forskningsbehov som bør søkes dekket over tid. Løpende aktiviteter forutsettes innrettet mot disse behovene. For 2019 er det viktig for KLD at følgende punkter under så langt mulig ivaretas i relevante programmer og andre relevante aktiviteter.

Lavutslippssamfunnet (Lavutslipp2030):

Satsingen "Lavutslippssamfunnet", med 89 mill. kroner i 2019 styrker Forskningsrådets arbeid med lavutslippsforskning. KLD er opptatt av følgende:

- Forskningsinnsatsen skal bidra til arbeidet med å oppfylle norske klimamål fram mot 2030, samt mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050.
- Satsningen skal fremme forskning, utvikling og innovasjon av nye teknologier og løsninger som kan bidra til at Norge reduserer utslipp av klimagasser. Lavutslipp- og nullutslippsteknologier skal prioriteres.
- Satsningen skal innrettes mest mulig mot anvendt forskning, være tverrfaglig og skal innrettes for å mobilisere berørte deler av næringslivet. I denne sammenhengen er Pilot-E en særlig interessant ordning, fordi den retter seg mot alle de ulike fasene i FoU kjeden, fra idé til ferdig produkt.
- Satsningen skal ha særlig fokus på forskning som kan bidra til reduserte klimagassutslipp i ikke-kvotepliktige sektorer, der transport og jordbruk er de største.
- Andre sektorer der utslipp er vanskelig å redusere uten ny teknologi eller andre virkemidler, som bl.a. prosessindustrien, kan inngå i satsningen. Her vil radikal teknologiutvikling være sentralt for å fremme lav- og nullutslippsløsninger.
- Tverrfaglig forskning på virkemidler for å nå målene i klimapolitikken og for å oppfylle regelverket i klimaloven. Dette skal støtte opp om og ses i sammenheng med Forskningsrådet øvrige innsats på dette området. Grønn konkurransekraft, "rettferdig omstilling"¹ og innovative anskaffelser er relevante problemstillinger i hele satsningen Lavutslipp 2030.
- Hensyn til bærekraft, naturmangfold og andre miljøverdier skal inngå som en premiss og integreres i forskningen.
- Vurderinger knyttet til tilgang på biologiske ressurser, arealbruk og eventuelle fremtidige behov for karbonnegative løsninger, skal også integreres i forskningen, jf. rapporten fra FNs klimapanel om 1,5 grader global oppvarming.

Klima:

- Grunnleggende kunnskap om klimasystemet, klimagasser og andre faktorer som påvirker klimaet, herunder atmosfæreforskning og koblingen mellom klima og hav. I tillegg til satsingen på lavutslipp (jf. over) er det behov for kunnskap som er relevant for politikkutvikling knyttet til klimatilpasning og utslippskutt.

¹ Rettferdig omstilling er et begrep som er del av Parisavtalen ("just transition") og som fagbevegelsen har utviklet for å sette fokus på betydningen av tiltak for å sikre arbeidsplasser i omstilling til et lavutslippssamfunn.

Miljøhensyn relatert til energiutbygging:

- Kunnskap om hva som er de beste metodene for å avbøte negative konsekvenser på miljø av utbygging av energianlegg, og hvordan ulike former for utbygging faktisk påvirker naturen. Videre er det behov for videreutvikling av gode metoder for restaurering/ tilbakeføring av natur i etterkant av utbyggingsperioden. Det er også behov for kunnskap om samlet belastning på naturen og kulturhistoriske verdier av alle energiutbygginger i Norge, sett i forhold til nasjonale miljømål.

Hav:

- Forståelse av de marine økosystemenes tilstand og funksjon. Dette omfatter så vel kystnære forhold som i dyphavet.
- Forskning på spredning og effekter av marin forurensning og mikroplast, samt kunnskap om mulige tiltak for å redusere tilførsler.
- Samfunnsfaglig forskning, inkludert juridisk forskning, innen økosystembasert forvaltning av marint miljø, herunder hvordan systemer for økosystembasert forvaltning av marint miljø gir grunnlag for langsiktig bærekraftig bruk.

Økosystembasert forvaltning:

- Metoder for å verdsette naturgoder, kulturhistoriske verdier og andre miljøverdier, herunder bedre metoder for å estimere kostnader og konsekvenser av miljøbelastning, arealbruk og redusert miljøkvalitet. Dette med sikte på å få klima-, natur- og kulturminnehensyn bedre integrert i samfunnsøkonomiske analyser og vurderinger.
- Tiltak og virkemidler for å nå mål om god økologisk tilstand i alle økosystemer, herunder hva som kreves for å sikre bærekraftig skogforvaltning og for å nå mål under vannforskriften.
- Kunnskap om hvordan restaurering av økosystemer, økologisk kompensasjon, avbøtende tiltak og etablering av natur (naturbaserte løsninger) kan bidra til ulike økosystemtjenester.
- Forståelse av hvordan økosystemene påvirkes samlet av bl.a. klimaendringer, havforsuring, høsting på lavere nivåer i økosystemet, forurensning/miljøgifter, plastforurensning og mikroplast, og metoder for å vurdere samlet belastning av ulike menneskelige påvirkninger på økosystemer.

Betydningen av et rent miljø for menneske og samfunn

- Samfunnsmessig betydning av ivaretagelse av miljøverdier og et godt miljø, herunder for helse og livskvalitet.
- Kunnskap om hvor mye ulike kilder til miljøgifter, inkludert produkter og langtransport, bidrar til belastning på mennesker.
- Virkninger av klimaendringer på effekter av miljøgifter.
- Lokale og langtransporterte luftforurensninger, kritiske belastningsgrenser for skade på helse.

Overvåking, kartlegging og analyse

- Kostnadseffektiv metodikk for klima- og miljøovervåking, herunder ved bruk av fjernmåling og annen teknologi.

3.4 Tilskudd til internasjonal miljøvernforskning (kap. 1410.53)

Tilskuddet skal dekke norsk medlemskap i "International Institute for Applied System Analysis", (IIASA). Den samlede kontingenten, som dekkes av Kunnskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet, overføres Forskningsrådet, som ivaretar det norske medlemskapet.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene til det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Klima- og miljødepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 Rapportering

KLD ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Klima og polar
- Miljø (denne prioriteringen skal inkludere naturmangfold, forurensing og kulturminner)
- Bærekraftig arealbruk

De sektorpolitiske prioriteringene er utypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

KLD ber i tillegg om en årlig oversikt over omfanget av Forskningsrådets innsats som bidrar til å støtte målet om at Norge fram mot 2050 skal bli et lavutslippssamfunn. Som ledd i dette bør det redegjøres for hvilke kriterier som legges til grunn for denne rapporteringen.

6 Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2019. Vårmøtet er konsentrert om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapport 2018. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets vedtatte budsjett 2019, samt Forskningsrådets budsjettforslag for 2020 og utkast til tildelingsbrev 2019. Departementet vil komme tilbake til dagsorden og dato for møtene på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Torstein Lindstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Viggo Lindahl
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

DET KONGELEGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Dykkar ref

Vår ref
18/5125-1

Dato
15. januar 2019

Tildelingsbrev til Forskningsrådet

1. Innleiing

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) gir i dette tildelingsbrevet styringssignal og tildeler midlar til Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2019. Vi viser til Stortinget sitt budsjettvedtak nr. 261 og 271 av 14. desember 2018. KMD viser også til tildelingsbrev til Forskningsrådet frå Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrande departement.

2. Mål, strategiske område og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringa har fastsett følgjande fem mål for verksemda til Forskningsrådet:

- Mål 1: Auka vitenskapleg kvalitet
- Mål 2: Auka verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringar
- Mål 4: Eit velfungerande forskningssystem
- Mål 5: God rådgeving

2.1 Sektorpolitiske prioriteringar frå KMD

Tildelingane frå KMD til Forskningsrådet skal i særleg grad medverke til måloppnåing under mål 2 Auka verdiskaping i næringslivet og mål 3 Møte store samfunnsutfordringar.

KMD legg spesielt vekt på breie tverrgåande satsingar på departementet sine fagområde, slik at spørsmål om lokalt demokrati og lokalt sjølvstyre, statleg styring av kommunane, styrings- og samarbeidsformer, bustadspørsmål, bygningspolitiske spørsmål og planleggings-, utbyggings- og utviklingsspørsmål blir sett i ein samanheng.

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Administrasjonsavdelinga

Saksbehandlar
Anny Skarstein
22 24 49 12

KMD er opptatt av forskning som medverkar til omstillingsdyktige regionar og velfungerande næringsmiljø.

Departementet vil medverke til at fleire bedrifter brukar forskning i innovasjonsarbeidet sitt, at fleire fagmiljø i FoU-institusjonane blir relevante samarbeidspartnarar for næringslivet, og at samanhengen mellom regional og nasjonal innsats for forskingsbasert innovasjon blir styrka.

KMD er vidare opptatt av,

- demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning
- fornye, forenkle og forbetre offentleg sektor
- eit sterkare sosialt tryggingnett.

2.2 Styringsinformasjon

Vi viser til KD sitt tildelingsbrev punkt 3 for styringsinformasjon som gjeld dei måla som er felles for alle departementa. For krav til rapportering viser vi til omtale i punkt 5 i KD sitt tildelingsbrev.

Vi viser elles til punkt 5 om rapportering i dette tildelingsbrevet.

3. Budsjettdelingar og fullmakter for 2019

KMD stiller i 2019 totalt 155,5 mill. kroner til disposisjon for Forskingsrådet.

3.1. Forskingsprogram

KMD stiller totalt 75,3 mill. kroner til disposisjon til ulike forskingsprogram over kap. 500, post 50 Forskingsprogram.

Midlar tildelt Forskingsrådet over kap. 500, post 50 skal i hovudsak ta i vare det breie sektoransvaret for forskning, med særleg vekt på anvend eller bruksretta forskning. Midlane skal medverke til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging innan ansvarsområda til KMD. Vi viser til omtale av samfunnsutfordringar innan KMD sine sektorar i Prop. 1 S (2018–2019) for KMD. Samfunnsutfordringar på KMDs ansvarsområder er for også gjort greie for i *KMDs forsknings- og utviklingsstrategi (2015–2020)*.

Tabell 1 - Fordeling av midlar på forskingsprogram

Program	Budsjett [tall i tusen]
DEMOS	39 100
IKTPLUSS	14 750
FORKOMMUNE	5 000
VAM	7 400
JPI Urbant Europa	2 735
SAMISK	3 415
SAMKUL	2 900
SUM	75 300

Av tildelinga til DEMOS er 2,0 mill. kroner i 2018 øymerka vidareføring av satsinga på regionaløkonomiske modellar i DEMOS-programmet, og 3,6 mill. kroner i 2018 øymerka til vidareføring av oppdrag om evaluering av kommune- og regionreforma. Forskringsrådet er også, innan ramma av DEMOS, tildelt ansvaret for forvaltning av valforskringsprogrammet, jf. brev av 10. februar 2015 for Stortingsvalundersøkinga og brev av 18. april 2018 for Lokaldemokratiundersøkinga (lokalvalundersøkinga).

Forskringsinnsatsen på planfeltet vert vidareført frå 2019. EVAPLAN 2008 er slutført i 2018. Det er til saman stilt 8,4 mill. kroner til rådvelde til prosjekt under DEMOS knytt særskilt til forsking innafør planfeltet. Departementet vil i samarbeid med Forskringsrådet sjå nærare på innretning og innhald i ein ny fase av planforskinga under DEMOS. Målsetjinga er å kunne lyse ut midlar knytt til dette i 2019.

IKTPLUSS skal møte utviklinga med eit stadig meir digitalisert samfunn som påverkar offentlege tenester, og korleis vi vel å løyse offentlege oppgåver meir generelt. Auka digitalisering aukar også behovet for forsking og innovasjon innan digital tryggleik og utviklinga av ein tryggleikskultur i både private og offentlege verksemder. Moderniseringa av offentleg sektor gjennom auka digitalisering synleggjer behovet for fleire ph.d.-prosjekt knytt til digitalisering og IKT.

FORKOMMUNE skal medverke til innovasjon i kommunesektoren gjennom å utvikle ny kunnskap, og å syte for ei betre kopling mellom kommunesektor, forskingsmiljø og andre kunnskapsaktørar.

Norsk deltaking i JPI Urbant Europa blir styrka med 1 mill. kroner.

Midlane som er sett av til SAMKUL skal finansiere forsking som gjeld nasjonale minoritetar. Fleire av prosjekta inngår som tiltak i regjeringa sin handlingsplan mot antisemittisme 2016–2020. Forsking om førebygging av antisemittisme og gruppebaserte fordommar i skulen er eitt av desse prosjekta. Prosjektet vert også finansiert med midlar over KD sitt budsjett, jf. tildelingsbrev frå KD til Forskringsrådet. Med atterhald om budsjettvedtaka i Stortinget, gjeld

tildelinga til prosjektet fram til og med 2021. Vidareføring vil bli vurdert mot slutten av denne tidsperioden.

Midlane som er sett av til VAM skal medverke til å integrere bustadforskinga i velferdsforskinga gjennom forskning som set bustadsosiale spørsmål i samanheng med andre velferdsfelt, som for eksempel arbeid, utdanning og helse.

3.2. Omstillingsdyktige regionar og velfungerande næringsmiljø

KMD stiller totalt 80,193 mill. kroner til disposisjon for Forskingsrådet over kap. 553, post 74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø. Tildelinga er ein del av den næringsretta innsatsen i regional- og distriktpolitikken. Innsatsen til Forskingsrådet skal finansiere forskingsbasert innovasjon i regionane (FORREGION). Det vert ikkje stilt krav til medfinansiering frå fylkeskommunane. Det er utarbeidd nye retningslinjer for løyvinga (vedlegg 1).

Innan ramma av FORREGION vert det sett av 1 mill. kroner i 2019 til samfinansiering av eit forskingssenter for omstilling og nyskaping. Midlane skal medverke til målet for FORREGION om å fremje kunnskapsutvikling og erfaringsutveksling for regional næringsutvikling, omstilling og innovasjon.

Oppfølging av regjeringa sin nordområdestrategi

Departementet vil i 2019 framleis prioritere mobilisering av bedrifter i Nord-Norge til auka bruk av FoU.

Departementet vil følgje opp målsetjinga om auka verdiskaping med å prioritere leverandørutviklingssatsinga *Høgare opp i verdikjeda (2017–2020)*. Departementet har øyremerkt om lag 17 millionar kroner innan ramma til distrikts- og regionalpolitiske formål i 2019. Tiltaka i 2019 inkludert kap 553, post 74 er:

- kap. 553, post 74: 4,116 mill. kroner til leverandørutvikling for auka verdiskaping, innan ramma til Bedriftsnettverk i Innovasjon Norge
- kap. 553, post 74: 4,116 mill. kroner til mobilisering av bedrifter til auka bruk av FOU, innan ramma til Forskingsrådet sitt program FORREGION
- kap. 553, post 60: 9 mill. kroner til fylkeskommunane for kompetanseutvikling av tilsette i næringslivet gjennom etter- og vidareutdanning

Løyvinga til Bedriftsnettverk vart starta i 2017, og det er lagt opp til at den skal gå ut 2019.

Satsinga skal gjennomførast i tett samarbeid mellom departementet, fylkeskommunane i Finnmark, Troms og Nordland, Sametinget, Innovasjon Norge og Forskingsrådet. KMD vil be prosjektleiinga om ei oppdatert prosjektbeskriving med handlingsplan og oppsette milepælar innan 15. februar 2019.

Regionalt partnerskap og regionreform

Fylkeskommunen har ei sentral rolle som regional samfunnsutviklar. KMD er opptatt av at Forskringsrådet i forvaltninga av FORREGION samarbeider med fylkeskommunane, Innovasjon Norge og Siva om dei regionale måla og strategiar for næringsutvikling. Eit konstruktivt samarbeid vil også medverke til at ein på ein god måte kan nå måla for regional- og distriktpolitikken. Samarbeidet skal medverke til ei avklart arbeidsdeling mellom verkemiddelaktørane og ein god regional infrastruktur for innovasjon.

Fylkeskommunane skal styrkast som regionale samfunnsutviklarar ved at det blir overført oppgåver og ansvar frå staten til fylkeskommunane frå 1. januar 2020, jf. Meld. St. 6 (2018–2019) *Oppgåver til nye regioner*. Fylkeskommunen skal styrkast i 2020 ved å få oppdragsgivaransvar for fleire verkemiddel som er med å mobilisere og utvikle bedrifter og næringsmiljø i regionen.

Som varsla i meldinga, vert det gjennomført ein heilskapleg gjennomgang av det næringsretta verkemiddelapparatet. Gjennomgangen kan medverke til at ytterlegare oppgåver som kan styrke fylkeskommunane si rolle i å mobilisere næringslivet til dei nasjonale og internasjonale FoU-verkemidla, vert flytta til fylkeskommunane.

KMD er opptatt av å få fleire kvinnelege entreprenørar og fleire kvinner inn i leing og styre. Departementet har som ambisjon at minst 40 prosent av dei direkte bedriftsretta verkemidla innan FORREGION skal nå fram til kvinner.

3.3 Disponering og utbetaling av midlar

Avvik frå spesifikke føringar i tildelingsbrevet skal alltid takast opp med KMD.

Dei midlane KMD stiller til disposisjon for Forskringsrådet skal utnyttast effektivt og målretta. Forskringsrådet får fullmakt til å omfordele midlar mellom program og verkemiddel innanfor løyvinga på ein post, så lenge måloppnåing vert sikra på lengre sikt. Grunnar til omdisponeringar kan vere forseinkingar i programstart eller dårlig søking til ei bestemt utlysing. Avvik frå spesifikke føringar i tildelingsbrevet skal alltid takast opp med løyvande departement. Behov for vesentlege omdisponeringar skal også takast opp med KMD.

Midlane vert utbetalt i to like delar i januar og august.

4. Felles post for verksemdskostnader

Verksemdskostnadene over KD sitt kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av verksemda til Forskringsrådet, dvs. alle kostnader som ikkje er FoU-midlar som skal fordelast vidare. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringar som framleis vil bli finansiert gjennom FoU-midlane frå det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordna forskingspolitisk og sektorpolitisk rådgjeving skal vere dei oppgåvene som framleis skal ha høgast prioritet, jf. Forskringsrådet sine vedtekter. KMD viser

til tildelingsbrev frå KD som etatsstyrar for nærare framstilling av kva tenester Forskingsrådet skal ivareta for departementa innan ramma av midlane på posten for verksemdskostnader.

5. Rapportering

Departementa og Forskingsrådet har samarbeidd om å utvikle struktur og forventningar til innhald i årsrapporten (rapport på samla måloppnåing) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapportar). For nærare omtale av rapporteringskrav, sjå punkt 2 i dette brevet og punkt 4 i KD sitt tildelingsbrev som etatsstyrar.

I tillegg ønskjer KMD rapportering på følgjande område:

KMD ber om rapportering for løyvinga over kap. 553, post 74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø. Dei mest sentrale kriteria for måloppnåing for FORREGION er auka tal på bedrifter som samarbeider med forskingsmiljø, styrka regional forskingskapasitet for næringslivet sine behov og at regional og nasjonal innsats for forskingsbasert innovasjon forsterkar og utfyller kvarandre. KMD viser til tidlegare dialog om utvikling av styringsinformasjon, og ber Forskingsrådet om å foreslå føremålstenlege indikatorar for rapportering. Rapporteringa for 2019 av midlar over 74-posten skal sendast KMD innan 15. mars 2020.

KMD viser til at 80 prosent av forskingsmidla i dag går til dei fire største fylka. KMD ber difor om rapportering på geografisk spreiding av forskingsmidlane på våre område, jf. m.a. kap. 553, post 74.

6. Planlagde styringsmøte

Det vert lagt opp til styringsmøte våren 2019 for kap. 500, post 50 Forskingsprogram og kap. 553, post 74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø. Dette møtet vil vere konsentrert om Forskingsrådet si måloppnåing, med utgangspunkt i rapporteringa frå Forskingsrådet til KMD i årsrapport 2018.

For kap. 553, post 74 vil det også bli gjennomført eit styringsmøte om hausten, hovudsakleg konsentrert om forslag til budsjett og utkast til tildelingsbrev for 2020.

KMD vil kome tilbake til dagsorden og tidspunkt for møta på eit seinare tidspunkt.

Med helsing

Hanne Finstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Anny Skarstein
utgreiingsleiar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrivne signaturar

Kopi

KOPPI

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
17/4423-11

Dato
10. januar 2019

Statsbudsjettet 2019 - tildeling til Norges forskningsråd

1. Innledning

Stortinget vedtok 10. desember 2018 Kulturdepartementets budsjett for 2019.

Dette brevet beskriver rammer og styringssignaler knyttet til Kulturdepartementets tildeling til Norges forskningsråd i 2019.

Tildelingsbrevet utfyller mål og føringer i Prop. 1 S (2018-2019) for Kulturdepartementet, og tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for 2019.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt følgende fem mål for Forskningsrådets virksomhet, som er felles for alle departementene som tildeler midler til Forskningsrådet:

1. økt vitenskapelig kvalitet
2. økt verdiskaping i næringslivet
3. møte store samfunnsutfordringer
4. velfungerende forskningssystem
5. god rådgivning

Postadresse
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Kontoradresse
Grubbegata 1
www.kud.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 866

Avdeling
Avdeling for tro,
livssyn og kulturvern

Saksbehandler
Sigrid Køhn Dobbe
22 24 80 10

For nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer og de fem målene som regjeringen har fastsatt for Forskningsrådet, viser vi til punkt 2 og 3 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2019.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kulturdepartementet

Kulturdepartementets bevilgninger til Norges forskningsråd skal legge til rette for kultur- og medieforskning av høy vitenskapelig kvalitet og en oppbygging og styrking av forskningsmiljøene på dette området. Dette gjelder både forskning som grunnlag for en kunnskapsbasert kultur- og mediepolitikk, men også forskning som bidrar til å styrke og utvide kunnskapsgrunnlaget for å gjøre samfunnet bedre rustet til å møte store utfordringer. Mål 1 for Forskningsrådet om økt vitenskapelig kvalitet, og mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer er spesielt relevant for departementets tildeling til Forskningsrådet for 2019.

2.2 Styringsinformasjon

For omtale av styringsinformasjon knyttet til departementenes felles mål for tildelinger til Forskningsrådet, viser vi til punkt 3 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

Kulturdepartementet stiller følgende beløp til rådighet for Forskningsrådet i 2019:

<i>Kapittel og post</i>	<i>Tildeling</i>
Kap. 325 Allmenne kulturformål, post 52 Norges forskningsråd	kr 13 785 000
Kap 335 Mediestøtte, post 73 Medieforskning og etterutdanning	kr 8 090 000

Beløpene vil bli utbetalt til kontonummer 8276.01.00168 innen utgangen av januar 2019.

Av bevilgningen under kap. 325, post 52 skal 5,2 mill. kroner gå til forskningsprogrammet *Samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger* (SAMKUL).

Øvrig bevilgning på kap. 325, post 52 samt bevilgningen under kap. 335, post 73 skal gå til forskningsprogrammet om kultur og mediesektoren (KULMEDIA).

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart, eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Kulturdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Forskningsrådet skal rapportere om bruken av midlene i tråd med struktur og forventninger til innholdet i årsrapport for de departementsvise rapportene. Kulturdepartementet ber om at de sektorpolitiske prioriteringene, slik de er utdypet i punkt 2.1 ovenfor, legges til grunn for rapporteringen.

6. Planlagte styringsmøter

Kulturdepartementet legger opp til to styringsmøter med Forskningsrådet i 2019, ett på våren og ett på høsten. Nærmere tidspunkt avgjøres i dialog med Forskningsrådet.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sigrid Køhn Dobbe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
17/1195

Dato
25. januar 2019

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2019

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2019.....	1
1. Innledning	1
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	1
3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019	4
4. Felles post for virksomhetskostnader	6
5. Rapportering	7
6. Planlagte styringsmøter	7

1. Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2018-2019) for Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Innst. 12 S (2018-2019). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir nærmere føringer til Norges forskningsråd for forvaltningen av midlene over kap. 1137 Forskning og innovasjon, post 50 Forskningsaktivitet og post 51 Basisbevilgninger m.m.

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Det vises til Prop. 1 S (2018-2019) fra Kunnskapsdepartementet, samt Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement, for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer.

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 874

Avdeling
Forsknings- og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Anine Norgren-
Jahnsen
22 24 92 66

Regjeringen har fastsatt følgende mål for Forskningsrådet:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Alle de fem målene for Forskningsrådet er viktige for Landbruks- og matdepartementets tildelinger. Det er særlig *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet* og *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer* som støtter opp under departementets sektorpolitiske prioriteringer.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Landbruks- og matdepartementet

Forskning, innovasjon og kunnskapsutvikling skal bidra til å nå de overordnede landbruks- og matpolitiske målene – *matsikkerhet og beredskap, landbruk over hele landet, økt verdiskaping og bærekraftig landbruk med lavere utslipp av klimagasser*.

I Meld. St. 4 (2018-2019) *Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028*, er Landbruks- og matdepartementets forskningsområder særlig relevant innenfor de langsiktige prioriteringene "*Klima, miljø og miljøvennlig energi*", "*Muliggjørende og industrielle teknologier*" og "*Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden*".

Landbruks- og matdepartementet legger vekt på målrettet og effektiv bruk av midler til forskning og innovasjon, slik det går frem av relevante meldinger og strategier. Videre er det viktig at kunnskap og kompetanse blir gjort lett tilgjengelig for næring og forvaltning. I tillegg er en effektiv og sterk instituttsektor viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning. Dette krever et godt samspill mellom instituttsektoren, andre relevante kunnskapsmiljøer, ulike næringsaktører og forvaltningen. Dette er nærmere omtalt nedenfor.

2.1.1 Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal fremskaffe kunnskap på prioriterte landbruks- og matpolitiske områder.

Skogen spiller en betydelig rolle i klimasammenheng, både som karbonlager og som erstatning for produkter basert på fossilt karbon. Det er kunnskapsbehov knyttet til framtidig bærekraftig forvaltning av norske skogressurser og forvaltning av skogarealene, for å oppnå størst mulig klimagevinst. Innsats på dette området skal bidra til økt kunnskap om innovativ utnyttning av skogsråstoff for grønn omstilling, samtidig som vi opprettholder eller øker karbonlageret i skogen.

Den viktigste oppgaven til landbruks- og matsektoren er å sikre innbyggerne trygge matvarer av god kvalitet og bidra til optimal utnyttelse av jordbaserte naturressurser. Forskning som bidrar til nok og trygg mat, god plante- og dyrehelse og dyrevelferd, herunder antibiotikaresistens, skal prioriteres også i 2019.

Forskningen skal bidra med kunnskap om klimatilpasset produksjon og synliggjøre mulighetene for lønnsom og konkurransedyktig norsk landbruksproduksjon innenfor et endret klima. Departementet vil fortsatt ha innsats på områdene bedre agronomi, matproduksjon i tråd med befolkningens etterspørsel, samtidig som det tas hensyn til natur og miljø. Relevante tiltak og føringer i Nasjonal Pollinatorstrategi skal følges opp.

Bærekraftig og ressurseffektiv landbruks- og matproduksjon vil kreve opprettholdelse og videreutvikling av grunnleggende kunnskap, blant annet innenfor agronomiske fagområder, klima- og miljøvennlig produksjon, samt produksjonsendringer som fører til reduserte utslipp av klimagasser. Departementet viderefører prioriteringen av områdene biodrivstoff, biogass og biovarme.

For å sikre målrettet og effektiv bruk av forskningsmidlene skal Forskningsrådet kontinuerlig vurdere behov for evalueringer av ordninger, aktiviteter og programmer. Når det gjelder deltakelse i internasjonale fellesprogrammer (herunder JPIer og ERA-Net) skal Forskningsrådet prioritere de initiativ som støtter opp under de landbruks- og matpolitiske målene. Departementet involveres ved behov for prioritering mellom ulike internasjonale initiativ.

2.1.1.1 Forventninger til samarbeid med andre aktører

Landbruks- og matdepartementet er opptatt av å øke innovasjonsgraden i sektoren, og kommersialisering av forskningsresultater. Dette forutsetter samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, forskningsinstituttene og SIVA. Det skal tilstrebes en god samordning mellom Forskningsrådet og styret for Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL) og styret for Forskningsmidler over jordbruksavtalen (JA).

Det er viktig at de landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene øker sin deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid. Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene. Landbruks- og matdepartementet er opptatt av at norske landbruks- og matfaglige forskningsmiljøer opprettholder sin høye deltakelse i Horisont 2020, ulike ERA- NET og aktuelle fellesprogrammer (JPI'er). Den nasjonale innsatsen på området landbruk, mat og klima skal blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change.

Det skal arbeides videre for å legge til rette for et godt nordisk samarbeid innenfor landbruksforskning.

Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev spiller Forskningsrådet en viktig rolle i oppfølgingen av regjeringens Panoramastrategi. I denne sammenheng vises det til inngåtte avtaler om forskningssamarbeid med Kina. Forskningsrådet skal følge opp disse på hensiktsmessig måte.

2.1.2 Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning

En målrettet politikktutforming med gode beslutninger for landbruks- og matsektoren krever kontinuerlig tilgang på oppdatert kunnskap.

Forvaltningen har behov for kunnskap for å sikre nok og trygg mat, god dyre- og plantehelse, god dyrevelferd, samtidig som det tas hensyn til miljø og klima. Landbrukets rolle og bidrag i samfunnsutviklingen er også sentralt. For å støtte opp under kunnskapsbehovene, og som ledd i utvikling av landbrukets verdikjeder, vil også samfunnsfaglig forskning innenfor departementets prioriterte forskningsområder være viktig.

Forskningsrådet spiller en sentral rolle i å sikre god forskningsformidling, og vil på den måten bidra til at resultater fra forskning tas i bruk. Det forventes at Forskningsrådet bidrar til forskningsformidling og informerer departementet om resultater fra forskningen gjennom blant annet nyhetssaker, møteplasser og dialogmøter.

2.1.3 En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre

Landbruks- og matnæringene i Norge står overfor store omstillinger. Samtidig er det store muligheter for videreutvikling av landbruket innenfor bioøkonomien. Dette krever ny kunnskap og samspill på tvers av fagmiljøer. En effektiv og sterk instituttsektor er viktig for å sikre god, forskningsbasert forvaltning, og faller inn under *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*.

De landbruks- og matfaglige forskningsmiljøene skal være effektive, levere forskningsresultater av høy kvalitet og relevans, og ha godt omdømme og høy internasjonal konkurransekraft. For å styrke konkurranseevnen i hele verdikjeden for mat, tre, energi og tjenester, er det et mål å øke den næringsrelevante forskningen og bidra til at næringslivet styrker sin egen forskningsinnsats og i større grad nyttiggjør seg av forskningsbasert kunnskap. God rekruttering og moderne infrastruktur for forskning er også viktig for å øke kvaliteten.

2.2 Styringsinformasjon

Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrende departement.

Det vises videre til punkt 5 «Rapportering» i dette tildelingsbrevet, hvor det presiseres hvilke sektorpolitiske prioriteringer Landbruks- og matdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på i den departementsvise rapporten.

3. Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

For 2019 stiller Landbruks- og matdepartementet følgende beløp til rådighet for Forskningsrådet:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet	240 878 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m. m	178 036 000
Sum	418 914 000

Departementet orienterer om at totalt 8 mill. kroner av bevilgningen som fremkommer under kap. 1137 post 50 i Prop. 1 S (2018-2019) er holdt tilbake. Midlene vil bl.a. gå til å støtte opp under forskning som skal se på sammenhengen mellom helse hos både dyr og mennesker, jf omtale i Prop. 1 S (2018-2019), og andre kortsiktige forskningsbehov.

3.1 Forskningsaktivitet over kap. 1137 post 50

For 2019 legges det opp til følgende fordeling på sentrale forskningsprogrammer:

Program	Kortnavn	Fordeling i tusen kr.
---------	----------	-----------------------

Bærekraftig verdiskaping i mat og biobaserte næringer	BIONÆR	207 636
Bioteknologi for verdiskaping	BIOTEK2021	5 000
Stort program energi	ENERGIX	11 955
Miljøforskning for en grønn samfunnsomstilling	MILJØFORSK	4 900

3.1.1 Presiseringer av bevilgningen

Landbruks- og matdepartementets forskningsmidler skal følge opp departementets sektorpolitiske prioriteringer omtalt under kap. 2.1.

Knyttet til oppfølging av Meld. St. 4 (2018–2019) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning* skal det for 2019 avsettes 25 mill. kroner av bevilgningen til BIONÆR til forskning på skogens rolle i klimasammenheng. Midlene skal bidra til kunnskap om bruk av tre som råstoff i utviklingen av mer klima- og miljøvennlige produkter, samt kunnskap som kan bidra til å øke skogens rolle i å redusere global oppvarming.

Utover dette skal det i 2019 prioriteres forskning for å sikre trygg mat og kunnskap om hvordan vi kan redusere faren for at mat og matproduksjon bidrar til spredning av helseskadelige stoffer og mikroorganismer blant mennesker, dyr og planter.

Videre skal den nasjonale innsatsen på området landbruk, matsikkerhet og klimaendringer blant annet sees i sammenheng med det europeiske fellesprogrammet JPI FACCE - Agriculture, Food Security and Climate Change. Innenfor tildelt ramme kan Forskningsrådet disponere inntil 15 mill. kroner for at norske miljøer skal få muligheten til å delta i forskningssamarbeidet i JPI FACCE. Departementet gir samtidig Forskningsrådet anledning til å se anvendelsen av disse midlene i sammenheng med midlene til BIONÆR-programmet på en måte som sikrer forsvarlig bruk og reduserer overføringene.

Landbruks- og matdepartementets del av bevilgningen til EUs forskningsprogram på strålevern (Euratom) for perioden 2019–2022 økes til 2 mill. kroner årlig.

Departementet viderefører ordningen med inntil 2 mill. kroner i øremerkede midler fra BIONÆR til finansiering av forvaltningsforskning i samarbeid med Mattilsynet. Prosjektene skal ha relevans for grønn sektor. Ordningen skal evalueres om 5 år.

Departementet viderefører midlene til FORREGION med 2 mill. kroner i 2019. Øvrige forpliktelser, herunder SAMANSVAR, videreføres i samsvar med Forskningsrådets nullvekstforslag for 2019.

Departementet er opptatt av at forskningen skal være relevant for næring og forvaltning. For å ivareta dette ber departementet om at Forskningsrådet, som en del av en helhetlig porteføljestyling, etterstreber en hensiktsmessig balanse mellom spissede forskningsprosjekter for å løse spesifikke utfordringer, i tillegg til større tverrfaglige prosjekter.

3.2 Basisbevilgninger over kap. 1137 post 51

Bevilgningen over kap. 1137 post 51 omfatter basisbevilgninger til Norsk institutt for bioøkonomi, Ruralis og Veterinærinstituttet.

For 2019 reduseres bevilgningen over posten med 9,4 mill. kroner, jf Prop. 1 S (2018-2019) Innst. 12 S (2018-2019). Reduksjonen skal fordeles på følgende måte:

NIBIO: 6,24 mill. kroner

Ruralis: 0,46 mill. kroner

Veterinærinstituttet: 2,7 mill. kroner

Den statlige basisfinansieringen av forskningsinstituttene består av grunnbevilgninger og strategiske bevilgninger. Grunnbevilgningene består av en fast og en resultatbasert del. For primærnæringsinstituttene skal 1 pst. av grunnbevilgningsrammen benyttes til resultatbasert omfordeling i 2019. Inntil 30 pst. av basisbevilgningen på fordelingsarenaen for primærnæringsinstituttene kan benyttes til strategiske instituttsatsinger.

3.3 Utbetalingsplan

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio januar med kr 209 457 000

- Medio august med kr 209 457 000

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

3.5 Orienteringssaker

Departementet har satt av 8,634 mill. kroner til husleiekompensasjon for Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), herunder 1,637 mill. kroner i rammen til post 50 og 6,997 mill. kroner i rammen til post 51.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Landbruks- og matdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Departementet viser til omtale av kunnskapsgrunnlag for landbruksforskning i Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer sitt tildelingsbrev, under punkt 7.1 Krav og nye oppdrag fra departementene i 2019.

5. Rapportering

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 4 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Landbruks- og matdepartementet ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer: *Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon, Kunnskap og kompetanse er tilgjengelig for næring og forvaltning og En effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre*. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapporter.

Departementet ber i tillegg om at det rapporteres på innsats (aktivitet) fordelt på departementets tematiske områder, herunder antall pågående, innvilgede og avsluttede prosjekter i budsjettåret, samt midler til disse. Videre bes Forskningsrådet om å gi kvalitative vurderinger av resultater og effekt på departementets områder, jf. mal for årsrapportering. Dette underbygges av eksempler på pågående og avsluttede forskningsprosjekter.

6. Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2019. Vårmøtet vil være konsentrert rundt Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i årsrapporten for 2018. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets Store satsinger 2021 og utkast til tildelingsbrev for 2020.

Med hilsen

Hanne Yssen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kirsti Gustad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Norges Forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

Deres ref	Vår ref	Dato
	18/3751	09.01.2019

Norges forskningsråd (NFR) - Tildelingsbrev for 2019

1.	Innledning	1
2.	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
3.	Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019	3
4.	Felles post for virksomhetskostnader	8
5.	Rapportering	8
6.	Planlagte styringsmøter	9
7.	Tildeling	10

1. INNLEDNING

Vi viser til budsjettinnstilling og Prop. 1 S (2018–2019) for Nærings- og fiskeridepartementet og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2019.

Gjennom dette tildelingsbrevet gir Nærings- og fiskeridepartementet rammer og føringer til Norges forskningsråd for forvaltning av midler over kap. 920 post 50. Det konstitusjonelle ansvaret for tilskuddet over kap. 920 post 50 er delt mellom næringsministeren og fiskeriministeren.

Nærings- og fiskeridepartementet viser for øvrig til tildelingsbrev til Forskningsrådet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement. I tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrer omtales også de oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementet i 2019.

2. MÅL, STRATEGISKE OMRÅDER OG STYRINGSINFORMASJON FOR NORGES FORSKNINGSRÅD

Det vises til Prop. 1 S (2018-2019) og tildelingsbrev 2019 fra Kunnskapsdepartementet til Norge forskningsråd for nærmere omtale av regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer samt målene regjeringen har fastsatt for Norges forskningsråd.

Forskningsrådet har følgende mål:

- Mål 1: Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4: Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5: God rådgiving

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra NFD

Den overordnede målsettingen med Nærings- og fiskeridepartementets tilskudd til Forskningsrådet over kap. 920 post 50 er at midlene skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer.

Nærings- og fiskeridepartementets tildeling retter seg derfor i hovedsak mot Forskningsrådets mål om økt verdiskaping i næringslivet. Dette innebærer at Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi. Forsknings- og utviklingsarbeid gir økt verdiskaping gjennom nye eller forbedrede produkter, tjenester og prosesser, eller ved at kunnskap blir utnyttet og videreutviklet i andre sammenhenger. Nærings- og fiskeridepartementets tildeling retter seg også mot Forskningsrådets mål om å møte store samfunnsutfordringer innenfor det strategiske området Hav. Tilskuddene vil også gi effekt/bidrag til de øvrige av Forskningsrådets mål.

Departementets tildeling rettes inn mot de tre strategiske områdene under målet om økt verdiskaping i næringslivet. De tre strategiske områdene under mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet er:

- **Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv**

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurransevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse og alder, næring og geografi.

- **Styrket evne til omstilling i norsk økonomi**

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

- **Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv**

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi. Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Departementet vil i 2019 særlig prioritere følgende:

Regjeringen vil i 2019 legge frem en stortingsmelding om helsenæringen. Norges forskningsråd bes om å være forberedt på mulig arbeid i forbindelse med oppfølging av tiltak i den kommende meldingen.

Regjeringen har besluttet at det skal gjennomføres en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparat. Det vises til brev fra NFD av 3. oktober 2018 med informasjon om arbeidet. Store deler av arbeidet vil skje i 2019. Norges forskningsråd vil være en viktig bidragsyter og det er en forutsetning at Norges forskningsråd bidrar med informasjon og på annen måte legger til rette for arbeidet, herunder medvirker til nødvendig kvalitetssikring av data.

- Miljø, miljøteknologi og bærekraft

Nærings- og fiskeridepartementet ber Forskningsrådet ha fortsatt stor oppmerksomhet på miljø, miljøteknologi og bærekraftige løsninger, og at Forskningsrådet prioriterer dette i sin tildeling av midler.

2.2 Styringsinformasjon

Det vises til Kunnskapsdepartementets etatsstyringsbrev punkt tre, som omtaler styringsinformasjon som er felles for alle departementene.

Krav til rapportering er nærmere omtalt i punkt fem i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer. Det vises for øvrig til punkt fem i dette brevet for særskilte rapporteringer til Nærings- og fiskeridepartementet.

3. BUDSJETTILDELINGER OG FULLMAKTER FOR 2019

For Norges forskningsråd er det fattet budsjettvedtak på kap. 920 post 50 på 2 223 200 000 kroner.

Bevilgningene er fordelt som følger (tall i 1000 kroner):

<i>Formål</i>	<i>Nærings- ministeren</i>	<i>Fiskeri- Ministeren</i>	<i>Totalt</i>
Økt konkurransevne og styrket evne til omstilling i norsk økonomi	1 153 871	299 985	1 453 856
Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv	625 893	138 172	764 065
Andre tiltak	2 317	2 962	5 279
<i>Sum kap. 920 post 50</i>	<i>1 782 081</i>	<i>441 119</i>	<i>2 223 200</i>

Det er også i 2019 lagt ett kutt på rammen for å fremme avbyråkratisering og effektivisering på 0,5 pst. Forskningsrådet fordeler kuttet på programmer og ordninger slik at eventuelle negative implikasjoner for måloppnåelse blir så lave som mulig.

Midler til programmer og tiltak i 2019 videreføres på om lag samme nivå som i 2018 med mindre det er spesifikt omtalt i tildelingsbrevet. Tilsvarende gjelder føringer gitt i 2018 hvor det ikke eksplisitt er sagt annet.

Tilskuddet betales ut to ganger i året (tentativt januar og august). Forskningsrådet kan omdisponere midler mellom programmer og ordninger hvis dette vurderes å gi høyere måloppnåelse. Større endringer må forelegges departementet. Det vises også til kap 3.4.

For å bidra til mål om økt verdiskaping i næringslivet fordeles tilskuddet over kap. 920 post 50 på følgende områder:

3.1 Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv og styrket evne til omstilling i norsk økonomi.

3.1.1 Forskningsprogrammer

For å øke konkurransevnen i nytt og eksisterende næringsliv og styrke omstillingsevne i norsk økonomi styrkes forskningsbasert omstilling i bredden av næringslivet med 45 mill. kroner. Dette innebærer en styrking av virkemidler som retter seg mot eksisterende og nytt næringsliv, og teknologi skal prioriteres.

Området inkluderer også 4 mill. kroner til utvikling av reiselivsnæringen. Midlene skal bidra til næringsutvikling og økt verdiskaping i denne næringen.

3.1.2 Marin og maritim forskning

Norge har komparative fortrinn i form av naturressurser og kunnskap innenfor havbaserte næringer, og det er et potensial for videre vekst i disse næringene. Regjeringen har derfor lagt fram en maritim strategi, en masterplan for marin forskning og en havstrategi. Midlene til marin og maritim forskning i Norges forskningsråd skal legge grunnlaget for bærekraftig forvaltning og videre vekst og nyskaping i havbaserte næringer.

Departementets bevilgning til Forskningsrådets satsing på havteknologi og maritim innovasjon styrkes med 17 mill. kroner. Satsingen skal styrke Forskningsrådets innsats for utvikling og utveksling av kompetanse og teknologi på tvers av havnæringene, som består av maritim næring, havbruk, fiskeri, offshore olje, gass og fornybar energi, og nye havbaserte næringer.

MAROFF-programmet i Forskningsrådet styrkes med 25 mill. kroner. Styrkingen skal bidra til ny kompetanse og innovasjoner innenfor MAROFFs tematiske prioriteringer.

Det settes av 10 mill. kroner over departementets tildeling til Forskningsrådet til en satsing på Havets helse i 2019. Satsingen er en del av en større satsing på Havets helse, som også involverer Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet. Satsingen skal gi mer kunnskap om havet raskere enn før gjennom nye og mer effektive metoder for prøvetaking og digitalisering av analyser, for å legge til rette for god forvaltning, lønnsomhet og vekst i næringen.

Forskningsrådet bes om å vektlegge metode- og teknologiutvikling. Vi ber Forskningsrådet ha en dialog med Havforskningsinstituttet og Veterinærinstituttet om satsingen, for å sikre komplementaritet og samarbeid

3.1.3 Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid

Det vises til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer, der det understrekes at Forskningsrådet skal videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene. Regjeringen har klare forventninger om at norske fagmiljøer og samfunns- og næringsliv deltar aktivt i Horisont 2020-samarbeidet og at de på noen områder er i front på den europeiske konkurransearenaen, jf. strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeidet med EU. God og effektiv mobilisering til deltakelse i Horisont 2020 krever en helhetlig offentlig innsats som fokuserer på de potensielle deltakeres behov.

Mobilisering til deltakelse i Horisont 2020 og påvirkningsarbeid mot Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid med Innovasjon Norge. Departementet forutsetter derfor at særlig dette samarbeidet videreutvikles i 2019, både nasjonalt og ved Kunnskapskontoret i Brussel.

Den politiske beslutningen i NFD, KD og KMD i september 2018 om norsk innmelding i EuroHPC med virkning fra 1.1.2019 innebar at den operative oppfølgingen legges til Forskningsrådet. Videre at Rådet får fullmakt til å fastsette størrelse på norsk bidrag til EuroHPC utfra hva det mener er hensiktsmessig nivå, og innenfor Forskningsrådets budsjett og rammer for øvrig. Dette inkluderte at deltakelse i EuroHPCs styrende organer delegeres til Forskningsrådet fra NFD for pilar 2 (forskning). Kostnadene knyttet til rådgivnings- og reisevirksomhet i forbindelse med EuroHPC skal dekkes over kap. 285 post 53 i 2019 og vil bli overført til virksomhetskostnadene (kap. 285 post 55) i forbindelse med budsjettet 2020, jf. også omtale i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer (del 1) pkt. 7.1. Når det gjelder selve forskningen i EuroHPC må dette finansieres over de relevante departementers budsjetter til Forskningsrådet.

Som omtalt i KDs tildelingsbrev skal Forskningsrådet videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene med sikte på å bistand og mobilisering til internasjonalt forskningssamarbeid, herunder USA og Canada. Forskningsrådet spiller en viktig rolle i

oppfølgingen av Panorama, regjeringens strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika. Innenfor marint og maritimt forskningssamarbeid er også Chile, Portugal, Singapore og Sør-Korea relevante land å samarbeide med.

JPI Oceans er et viktig tiltak for å styrke det langsiktige forsknings- og utviklingsarbeidet om marin og maritim forskning i Europa, hvor Norge har en viktig rolle.

JPI Oceans AISBL ble etablert i 2018. Parallelt er det etablert en ny økonomimodell der kostnader ved drift av sekretariatet deles mellom deltakende land. Forskningsrådet skal gjennom sitt virksomhetsbudsjett over KDs kap 285 post 55 dekke norske forpliktelser ved deltakelse i JPI Oceans AISBL og i tillegg dekke av norske stillinger i JPI Oceans sekretariatet. Midlene skal også dekke eventuelle ekstrakostnader som følge av at Norge har påtatt seg å dekke en større andel av kostnadene enn det som Norge er forpliktet ved drift av JPI Oceans AISBL i en oppstartsfasen, og foreløpig ut 2019.

3.2 Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Kategori	Nærings- minister	Fiskeri- minister	Totalt
Kommersialisering av forskningsresultater	190 624		190 624
Basisbevilgning til teknisk –industrielle Institutter	411 959		411 959
Basisbevilgning til primærnærings-Institutter		110 399	110 399
Strategisk kompetansebygging og institusjonsstøtte	23 310	27 773	51 083
Sum Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv	625 893	138 172	764 065

Formålet med bevilgningen er å legge til rette for bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte FoU-miljøer og næringsliv. Gjennom programmet Forny2020 øremerkes det midler til økt kommersialisering av forskningsresultater fra disse miljøene.

3.2.1 Kommersialisering av forskningsresultater

Forskningsrådet bes ha særlig oppmerksomhet på samvirket mellom Forny2020 og øvrige kommersialiseringsordninger, også de som forvaltes av Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører, for slik å oppnå best effekt av de aktuelle kommersialiserings-virkemidlene.

Studententreprenørskapsordningen (STUD-ENT) videreføres i 2019.

3.2.2 Basisbevilgning teknisk – industrielle institutter

Basisbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene skal bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og bidra til økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene. Den

blir styrket i tråd med regjeringens intensjon tilkjennegitt i Industrimeldingen (Meld. St. 27 (2016-2017) Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende).

Basisbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene styrkes med 40 mill. kroner. Midlene skal benyttes på måter som støtter opp om langtidspanen for forskning og høyere utdanning.

3.2.3 Basisbevilgning og annen institusjonsstøtte til primærnæringsinstitutter

Bevilgningen går til basisfinansiering av Nofima AS, SINTEF Ocean og Veterinærinstituttet.

Den statlige basisbevilgningen skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og skal stimulere instituttene til kvalitet, internasjonalisering og samarbeid. I 2019 skal 1 pst. av eksisterende grunnbevilgning omfordes etter oppnådde resultat.

Nærings- og fiskeridepartementet legger til grunn at Norges forskningsråd fortsatt tildeler strategisk instituttbevilgning til Havforskningsinstituttet. Midlene skal benyttes til kunnskaps- og kompetanseoppbygging på områder av strategisk betydning.

3.2.4 Strategisk kompetansebygging og institusjonsstøtte

Denne posten omfatter departementets bevilgning til strategiske instituttbevilgninger, SIMULA Research Laboratory, Teknologirådet og NTVA. Departementet legger vekt på at Teknologirådet er et faglig uavhengig organ, og øremerker 10 mill. kroner til Teknologirådet i 2019. Departementets bidrag til NTVA økes til totalt 1,390 mill. kroner i 2019.

Departementets bidrag til norsk deltakelse i Euratoms forskningsprogrammer innen strålevern økes fra 1 til 2 mill. kroner per år i perioden 2019-2022.

3.3 Tilskudd til andre tiltak

Kategori	Nærings- minister	Fiskeri- minister	Totalt
Andre tiltak	2317	2962	5279

Midlene skal i 2019 gå til andre tiltak som ikke faller inn under virksomhetsbudsjettet, slik som statistikk og kunnskapsgrunnlag, planlegging, utredninger og evalueringer.

3.4 Fullmakt til midlertidig omdisponering

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordere midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med departementet. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet. Departementene og Riksrevisjonen kan til enhver tid be om innsyn i bruken av midlene.

4. FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Nærings- og fiskeridepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

Det vises til pkt. 7.1 i tildelingsbrev fra KD som etatsstyrer om at Nærings- og fiskeridepartementet har lagt ansvaret for sekretariat for Prosess21 til Norges forskningsråd. Dette medfører økte virksomhetskostnader for Forskningsrådet i 2018, 2019, 2020 og 2021 som samlet utgjør 7,5 mill. kroner. Til dette formålet tildeles Forskningsrådet 3,75 mill. kroner i 2019. Midlene er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285 post 55 og skal dekke lønn til sekretariatsleder, dekning av faste kostnader/infrastruktur, møter og reisevirksomhet for sekretariatsleder.

Det vises til pkt. 7.1 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer der Norges forskningsråd, for å styrke regjeringens arbeid med viktige havinitiativ der forskning er sentralt, bes opprette et havsekretariat. Det er avsatt midler til dette over KLD, KD og NFD sine budsjetter. Midlene fra NFD til dette oppdraget, 747 000 kroner, er rammeoverført til Forskningsrådets virksomhetsbudsjett over KDs kap. 285 post 55. Det vil bli utarbeidet et mandat for sekretariatets arbeid som vil bli oversendt Forskningsrådet.

Nærings- og fiskeridepartementet ber Forskningsrådet utrede Kjellerreaktorens forskningsmessige betydning, i tråd med tilsvarende utredning som ble gjort for Haldenreaktoren. Oppdraget vil bli finansiert over NFDs budsjett, med 600 000 kroner til utredningen og opptil 200 000 kroner til Forskningsrådets administrasjon av oppdraget.

4.1 Departementsspesifikke administrative føringer

Kommunikasjonsarbeidet i Norges forskningsråd skal være basert på statlig kommunikasjonspolitikk. Forskningsrådet skal bruke et enkelt språk. Det skal være løpende kontakt mellom KOM i Forskningsrådet og KOM i Nærings- og fiskeridepartementet som bevilgende departement. Departementet skal varsles tidlig om saker som kan få stor oppmerksomhet i media. Departementet skal få mulighet til å profilere Forskningsrådets gode resultater og saker.

5. RAPPORTERING

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapport

(departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i punkt 4 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Forskningsrådet skal rapportere på måloppnåelse for Nærings- og fiskeridepartementets tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 2, Økt verdiskaping i næringslivet og de tre strategiske områdene for dette målet. Det skal rapporteres på hvert av de strategiske områdene og tilhørende styringsinformasjon. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere på de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering:

- *Økt konkurranseevne i nytt og eksisterende næringsliv*

For denne prioriteringen er det i tillegg særlig viktig at Forskningsrådet rapporterer på kvalitetsutvikling i prosjektporteføljen for NFDs bevilgning.

- *Styrket evne til omstilling i norsk økonomi*
- *Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøene og næringslivet*

For denne prioriteringen skal Forskningsrådet rapportere særskilt på næringslivets kjøp av FoU fra instituttene.

Forskningsrådet skal i tillegg rapportere på måloppnåelse for Nærings- og fiskeridepartementets tildelinger strukturert etter Forskningsrådets mål 3 Møte store samfunnsutfordringer, strategisk område Hav. Der hvor det viser seg vanskelig å rapportere på de enkelte rapporteringskravene på departementsnivå, gir Forskningsrådet sin deskriptive vurdering.

Departementet ber om en kvalitativ vurdering av hvordan øvrige føringer er håndtert i 2018.

Nærings- og fiskeridepartementet ber om at Forskningsrådet rapporter for 2018 om SkatteFUNN- ordningen innen 1. mai 2019.

6. PLANLAGTE STYRINGSMØTER

I 2019 avholdes det to styringsmøter.

Møte	Dato
Styringsmøte 1: Forskningsrådets årsrapport for 2018	Mai 2019
Styringsmøte 2: Tildelingsbrev 2020 og store satsinger	November 2019

7. TILDELING

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene på kapitlene 920 post 50 stilt til disposisjon for Norges forskningsråd.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Nicolai Kaurin Seip
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen
Kunnskapsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Olje- og energidepartementet
Samferdselsdepartementet
Innovasjon Norge
Patentstyret
SIVA
Institutt for energiteknikk

INNHold

1	Innledning	2
2	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1	Mål	2
2.2	Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet	2
2.3	Styringsinformasjon	3
3	Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019	3
4	Krav til rapportering.....	5
5	Planlagte møter i 2019.....	7
6	Tildeling	7

Innledning

Det vises til Prop. 1 S fra Olje- og energidepartementet og Innst. 9 S (2018-2019). Tildelingsbrevet tar utgangspunkt i disse dokumentene og gir en nærmere beskrivelse av premisser og føringer for oppgavene Norges forskningsråd skal utføre i 2019, hvilke mål som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå.

Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Mål

Det vises til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2019 som omtaler regjeringens forskningspolitiske mål og prioriteringer samt mål som regjeringen har fastsatt for Norges forskningsråd:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning

Sektorpolitiske prioriteringer fra Olje- og energidepartementet

Prioriteringene under dette punktet danner, sammen med styringssystemet omtalt ovenfor, rammen for bruken av midler fra Olje- og energidepartementet i 2019.

De sektorpolitiske prioriteringene innenfor energi, petroleum og CO₂-håndtering er omtalt under programkategori 18.30 Forskning og næringsutvikling og programkategori 18.40 CO₂-håndtering i Prop. 1 S (2018-2019) for Olje- og energidepartementet.

Regjeringens hovedmål for satsingen på forskning, utvikling og demonstrasjon innenfor energi- og petroleumssektoren er at den skal bidra til økt verdiskaping og sikker, kostnadseffektiv og bærekraftig utnyttelse av energi- og petroleumsressursene. Innsatsen har følgende delmål:

- Sikre langsiktig kunnskaps- og teknologiutvikling
- Fremme konkurransedyktighet og økt verdiskaping i energi- og petroleumsnæringene i Norge
- Bidra med løsninger som legger til rette for et lavutslippssamfunn

Viktige overordnede prioriteringer for midlene fra Olje- og energidepartementet til energi- og petroleumsforskning i 2019 er:

- Økt langsiktig kompetanseutvikling i energi- og petroleumssektoren (*Møte store samfunnsutfordringer, Økt verdiskaping i næringslivet*).
- Reduserte negative miljø- og klimavirkninger av virksomheten (*Møte store samfunnsutfordringer*).
- Styrket norsk konkurransekraft innenfor energi- og petroleumssektoren, særlig på områder hvor norske aktører har spesielle fortrinn (*Økt verdiskaping i næringslivet*).
- Økt kunnskap som grunnlag for politikkutvikling og god forvaltning av energi- og petroleumsressursene (*Møte store samfunnsutfordringer*).
- Styrket forskningssamarbeid med land med sterk relevans for norske forsknings- og teknologimiljøer samt norsk næringsliv innenfor energi- og petroleumsområdet (*Økt verdiskaping i næringslivet, Økt vitenskapelig kvalitet*).

- Økt deltakelse fra norske aktører i internasjonal forskningsaktivitet, særlig Horisont 2020 (*Økt verdiskaping i næringslivet, Økt vitenskapelig kvalitet*).

Det er over angitt i parentes hvordan disse prioriteringene korresponderer med målene som er fastsatt for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon

Det vises til punkt 3 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Norges forskningsråd som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

For 2019 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Betegnelse	Kap/post	Beløp i 1000 kr
Petroleumssektoren:	1830.50	330 500
PETROMAKS 2.....		218 500
DEMO 2000		70 000
Forskningssentre for petroleumsvirksomhet.....		30 000
MARINFORSK		5 500
Strategisk petroleumsforskning.....		6 500
Energisektoren	1830.50	470 000
ENERGIX		285 000
Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME)		177 000
Strategisk energiforskning		8 000
CO₂-håndtering:	1840.50	92 000
CLIMIT-FoU		92 000
Sum overføring til Norges forskningsråd		892 500

De midler som stilles til disposisjon for Norges forskningsråd skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor den enkelte sektor, så lenge man sikrer måloppnåelse på sikt. Gode grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra føringer i tildelingsbrevet og behov for omdisponeringer over 5 mill. kroner skal tas opp med Olje- og energidepartementet.

Tildelte midler for 2019 vil bli utbetalt ved begynnelsen av året.

Overordnede budsjettføringer

Midlene over Olje- og energidepartementets budsjett skal gå til prosjekter med høy samfunnsøkonomisk nytte, vitenskapelig kvalitet og relevans, og som ellers ikke ville blitt realisert eller realisert i et mindre omfang eller over lengre tid.

Departementet forventer at de nasjonale FoU-strategiene Energi21 og OG21 legges til grunn for prioriteringen av støtte til prosjekter og aktiviteter på henholdsvis energi- og petroleumsområdet. Norges forskningsråd skal også arbeide for en god sammenheng mellom nasjonale og internasjonale virkemidler og programmer innenfor energi- og petroleumsforskning og CO₂-håndtering. Der det er hensiktsmessig skal Norges forskningsråd se på mulighetene for

samarbeid og felles utlysninger mellom energi- og petroleumsprogrammene eller andre relevante programmer.

Departementet ber Norges forskningsråd følge opp at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er en integrert del av energi- og petroleumsforskningen.

Som omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, er det forventet at Forskningsrådet samarbeider med de øvrige virkemiddelaktørene. Olje- og energidepartementet er særlig opptatt av at Norges forskningsråd bidrar til et effektivt samarbeid med Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Enova SF, Gassnova SF, NORWEP og Innovasjon Norge. Departementet forutsetter at tildelte midler benyttes i tråd med vedtatte programplaner og styrende dokumenter.

Petroleumssektoren

Av midlene til PETROMAKS 2 og DEMO 2000 skal minst 35 mill. kroner settes av til forskning rettet mot energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslipp tilknyttet olje- og gassproduksjon på norsk sokkel.

Det settes av 30 mill. kroner til forskningssentre for petroleumsvirksomhet, hvorav 15 mill. kroner til senter for lavutslippsteknologi, 10 mill. kroner til senter for økt utvinning og 5 mill. kroner til senter for arktiske utfordringer på norsk sokkel.

Av midlene som er satt av til strategisk petroleumsforskning, skal 2,5 mill. kroner gå til sjøfuglprogrammet SEAPOP i regi av Norsk Polarinstitut og Norsk institutt for naturforskning, 3 mill. kroner til The International Ocean Discovery Program (IODP) og 1 mill. kroner til ordningen Fri prosjektstøtte knyttet til matematikk, naturvitenskap og teknologi.

Energisektoren

Av midlene til strategisk energiforskning skal 6,5 mill. kroner gå til prosjektetableringsstøtte gjennom PES2020-ordningen, som skal styrke norske forsknings- og teknologimiljøers deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogram Horisont 2020. Videre settes 1,5 mill. kroner av til Norsk institutt for sjøretts strategiske universitetsprogram om energirett, med fokus på regulering av kraftmarkedet.

Olje- og energidepartementet er en sentral bruker av samfunnsvitenskapelig forskning på energiområdet. Departementet ønsker dialog med Norges forskningsråd om innretningen av den samfunnsvitenskapelige prosjektporteføljen og nye FME-tildelinger.

Departementet ber Forskningsrådet om å vurdere eventuell oppfølging av prosjektet som undersøker effekter av de målrettede aktivitetene innenfor energiforskning (ENERGIX, FME og CLIMIT).

CO₂-håndtering

I arbeidet med CLIMIT må det tas hensyn til prioriteringene som kommer frem i SET-planens implementeringsplan for CCUS og arbeidet som er satt i gang for å følge opp implementeringsplanen.

Internasjonalt samarbeid og øvrige budsjettføringer

Olje- og energidepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, som understreker at Forskningsrådet skal videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene.

EUs forsknings- og innovasjonssatsing på energiområdet er viktig for Norge. Forskningsrådet har en viktig rolle i å mobilisere og følge opp norske energiforskningsmiljøer og norsk næringsliv på områder som har høy prioritet. Olje- og energidepartementet er opptatt av at Forskningsrådet med utgangspunkt i norske interesser på energiområdet påvirker EUs satsinger, i første rekke gjennom deltakelsen i energikomiteen i Horisont 2020, i arbeidet som National Contact Point (NCP) og sammen med Olje- og energidepartementet i arbeidet med SET-planen (Strategic Energy Technology Plan). EU-arbeidet omfatter også deltakelse i arbeidet med ACT, samt ECCSEL ERIC.

Foruten EU-arenaen, inkluderer Norges forskningsråds internasjonale arbeid på Olje- og energidepartementets ansvarsområde også andre relevante internasjonale samarbeidsarenaer, slik som Mission Innovation, Det internasjonale energibyrået (IEA), Nordisk energiforskning og Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF).

Som det fremgår av Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev, skal Forskningsrådet prioritere internasjonalt forskningssamarbeid med de prioriterte samarbeidslandene. Olje- og energidepartementet er særlig opptatt av samarbeidsavtalene Norge har med USA, Brasil, Storbritannia og Japan. Olje- og energidepartementet legger også vekt på at Forskningsrådet bidrar til å styrke øvrig forskningssamarbeid med land med sterk relevans for energi- og petroleumsområdet, som Kina og Canada.

Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Norges forskningsråds virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning er oppgaver som har høy prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Olje- og energidepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av virksomhetskostnader.

OG21 og Energi21 er sentrale prosesser for ivaretagelse av departementets sektoransvar. Departementet er derfor opptatt av at Norges forskningsråd ivaretar arbeidet med de nasjonale FoU-strategiene på en god måte.

Olje- og energidepartementet legger til grunn at Forskningsrådet har tilstrekkelig oppmerksomhet på cybersikkerhet/IKT-sikkerhet på områder av relevans for departementet, og ønsker å følge opp dette i et separat møte/workshop.

Olje- og energidepartementet ber også Forskningsrådet om å bistå med innspill til arbeidet departementet gjør sammen med Klima- og miljødepartementet for å utarbeide regjeringens helhetlige strategi for forskning, teknologiutvikling og bruk av hydrogen som energibærer. Departementet ber Forskningsrådet innen utgangen av 2019 gjennomføre en studie som undersøker effekter av de målrettede aktivitetene innenfor petroleumsforskning, jf. tilsvarende arbeid som ble gjort for energiforskning i 2018.

Departementet ber Forskningsrådet fullføre arbeidet med å fremskaffe et kunnskapsgrunnlag for FoU for mineralutvinning på havbunnen innen juni 2019.

Krav til rapportering

Olje- og energidepartementet ber om rapportering innen **1. mai 2020** med utgangspunkt i følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Petroleum
- Energi
- CO₂-håndtering

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.2 i dette tildelingsbrevet.

Rapporteringen skal gi en samlet oversikt over finansieringen av forskning innenfor departementets sektor, herunder finansieringen over andre departementers budsjetter med relevans for OEDs sektor (inkludert relevante SFI/SFF og innrapporterte FoU-investeringer i SkatteFUNN).

Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i henhold til Kunnskapsdepartementets føringer for Forskningsrådets departementsvise rapporter, jf. Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2019. Nedenfor følger en nærmere spesifisering av hva Olje- og energidepartementet forventer at rapporteringen inneholder.

Aktivitetsrapporteringen skal kombineres med kvalitative vurderinger, herunder overordnede redegjørelser av hvordan satsingene på energi- og petroleumsområdet over tid bidrar til målene omtalt i punkt 2. Vurderingene skal også omfatte resultater av internasjonalt forskningssamarbeid.

Olje- og energidepartementet ber i tillegg om:

- Rapportering på oppfølgingen av Energi21 og OG21 gjennom Norges forskningsrådets aktiviteter og virkemidler.
- Gode eksempler på forskningsprosjekter og -resultater fra hele departementets ansvarsområde.
- Tildelingsprosent i siste års prosjektutlysninger i ENERGIX, PETROMAKS 2, DEMO 2000 og CLIMIT, både når det gjelder antall prosjekter og omsøkt beløp. Departementet ønsker også en oversikt over hvor stor andel av prosjektsøknadene vurdert til høy kvalitet (karakter 5 og høyere) som har blitt tildelt støtte.
- Rapportering på prosjekter med finansiering fra PETROMAKS 2 og DEMO 2000 med relevans for reduserte klimautslipp eller energieffektivisering.

Rapportering til IEA

Årlig rapportering til IEA som viser forskningsstatistikk på områdene petroleum, energi og karbonhåndtering skal sendes til departementet **innen 27. januar 2019**. Det vil bli sendt en egen bestilling i tråd med etablert praksis.

Planlagte møter i 2019

Dato	Styringsmøter - sentrale tema	Sted
Fredag 7. juni (kl. 9-12)	Årsrapport for 2018 Budsjettforslag for 2020	Norges forskningsråd
Fredag 6. desember (kl. 9-12)	Foreløpig tildelingsbrev for 2020 Ev. satsingsforslag for 2021	Olje- og energidepartementet

Det planlegges følgende tematiske møter mellom Olje- og energidepartementet og Norges forskningsråd i 2019:

Dato	Tema
Fredag 5. april, kl. 9-11	PETROMAKS 2
Fredag 12. april, kl. 9-11	ENERGIX
Tirsdag 30. april, kl. 9-11	DEMO 2000
Fredag 10. mai, kl. 9-11	FME-ordningen
Tirsdag 14. mai, kl. 9-11	PETROSENTER
Tirsdag 21. mai, kl. 9-11	CLIMIT

Departementet vil komme nærmere tilbake til dagsorden for møtene på et senere tidspunkt. Øvrige møter avtales etter behov.

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
17/2066-11

Dato
15. januar 2019

Statsbudsjettet 2019 - Tildelingsbrev til Norges forskningsråd

1 INNLEDNING

Samferdselsdepartementet viser til Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 13 S (2018-2019) som ble vedtatt av Stortinget 11. desember 2018. Tildelingsbrevet angir rammer og styringssignaler for hvordan Norges forskningsråd skal forvalte midler bevilget over kap. 1301 post 50 Samferdselsforskning, herunder mål, resultater og rapporteringskrav for 2019. Samferdselsdepartementet viser videre til tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Norges forskningsråd.

2 MÅL – OVERORDNET MÅL OG HOVEDMÅL

Samferdselsdepartementet viser også til de fem målene regjeringen har fastsatt for Norges forskningsråd:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgiving

Postadresse
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo
postmottak@sd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.sd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 904

Avdeling
Strategi,- økonomi og
administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Torbjørn Tråholt
22 24 83 14

Det vises også til tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for nærmere omtale av Forskningsrådets mål, strategiske områder, for regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Samferdselsdepartementet i 2019

Det overordnede målet for samferdselspolitikken er fastsatt i Meld. St. 33 (2016-2017) *Nasjonal transportplan 2018-2029*: "Et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskaping og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet".

Samferdselsdepartementets bevilgning til Norges forskningsråd skal sikre at vi utnytter de mulighetene som forskning, utvikling og innovasjon kan gi, slik at vi når de overordnede målene for ekom- og transportpolitikken slik disse er uttrykt i Meld. St. 27 (2015-2016) *Digital agenda for Norge* og Meld. St. 33 (2016-2017) *Nasjonal transportplan 2018-2029*.

Et moderne samfunn er avhengig av god infrastruktur som sikrer innbyggerne og næringslivet rask, effektiv og sikker transport. I dette bildet spiller forskning en viktig rolle fordi den kan gi ny teknologi og innsikt som er nødvendig for at Norge skal ha et moderne mobil-, bredbånds- og transportnett. Innbyggerne og næringslivet skal ha tilgang til moderne og trygge elektroniske kommunikasjonstjenester. Transporten skal være effektiv, sikker, forutsigbar og gi tilgjengelighet for alle, herunder bidra til utvikling av gode bo- og arbeidsmarkedsregioner. Næringslivet skal kunne frakte sine varer og levere sine tjenester raskt og kostnadseffektivt.

Samferdselsdepartementets sektorpolitiske prioriteringer knyttet seg særlig til målene om at Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i næringslivet og til at vi møter store samfunnsutfordringer. En forutsetning i denne sammenhengen er god rådgivning, et velfungerende forskningssystem og økt vitenskapelig kvalitet, slik at de sektorpolitiske prioriteringene blir ivaretatt. For å møte utfordringene i samferdselssektoren kreves relevant forskning av høy kvalitet. Resultatene fra forskningen må tas i bruk i næringslivet, i beslutningsprosesser og gjennom deltagelse i internasjonalt forskningssamarbeid.

Samferdselsdepartementets tildeling til Forskningsrådet er delt i to hovedområder, transportforskning, herunder Pilot-T-satsingen, og forskning på elektronisk kommunikasjon (ekom). Utviklingen knyttet til digitalisering i transportsektoren/intelligente transportsystemer (ITS) gjør elektronisk kommunikasjon til en stadig viktigere del av transportinfrastrukturen. Under gjør vi nærmere rede for de sektorpolitiske prioriteringene innenfor disse to hovedområdene i 2019. Vi legger til grunn at Forskningsrådet vurderer sammenhengen mellom de to områdene.

Transportsektoren er stadig i endring, men mye tyder på at den nå er inne i en periode med raske og dramatiske endringer, spesielt knyttet til digitalisering/ITS. Dermed spiller ny teknologi en sentral rolle. I meldingen om Nasjonal transportplan 2018-2029 vises det til at

den teknologiske utviklingen både gjør det mulig å bedre møte store samfunnsutfordringer gjennom nye muligheter til å nå de transportpolitiske målene innenfor sikkerhet, mer miljøvennlig transport, bedre fremkommelighet, og at nye mobilitetsløsninger og teknologier representerer et marked i betydelig vekst internasjonalt. Dette gir også norsk næringsliv en mulighet for økt verdiskaping. Transportforskningen bør både bidra til utvikling av nye løsninger og til innsikt i hvordan løsningene best kan tas i bruk. Det er behov for bedre kunnskap om hvordan fremtidig infrastrukturbygging bør utvikles og tilpasses, finansiering av investeringer og drift av fremtidens transportsystem.

Det er viktig at forskningen bidrar til tettere kobling mellom fagdisiplinene og bidrar til et mer innovativt og forskningsbasert næringsliv og fornyelse innenfor offentlig sektor. Det er også viktig med godt samarbeid mellom Forskningsrådet og andre virkemiddelaktører, og departementet viser i denne forbindelse til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement. Bevilgningene til forskning på elektronisk kommunikasjon skal bidra til å sikre brukere i hele landet gode, rimelige og framtidrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, samt bidra til innovasjon og videreutvikling i bransjen.

Samferdselsdepartementets forskningsmidler skal prioriteres til å utvikle kunnskap om effektiv utnyttelse av infrastruktur, økt sikkerhet og avanserte ekomtjenester i Norge. Innsatsen skal gå til områder hvor norske miljø kan hevde seg kunnskapsmessig og kommersielt, øke sikkerhet og robusthet i nettene og gi et godt grunnlag for videre politikk- og regelverksutforming. Norge er et av de mest digitaliserte landene i verden. Det betyr at vi ofte møter utfordringer og muligheter innenfor ekom tidligere enn de fleste andre land, og at sikkerhet og beredskap i ekomnett og -tjenester får økende betydning i takt med betydningen nettene har for samfunnskritiske tjenester og samfunnets funksjon.

3 BUDSJETTILDELING OG FULLMAKTER

Stortinget vedtok 11. desember 2018 bevilgninger på statsbudsjettet for 2019 for kapitler under Samferdselsdepartementet, jf. Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 13 S (2018-2019).

I Stortingets vedtak er det bevilget i alt 179 mill. kr. over kap. 1301 Forskning og utvikling mv., post 50 Samferdselsforskning. Av dette tildeles Norges forskningsråd 159 mill. kr. Midlene fordeles med 82,2 mill. kr til transportforskning, 58,1 mill. kr til ekomforskning og 18,7 mill. kr til Pilot-T. Nærmere fordeling av midlene til transport- og ekomforskning framgår av tabell 1 og 2 under.

TABELL 1: Transportforskning 2019

	kr
Transport 2025	45 400 000
ENERGIX	29 650 000
SAMRISK II	1 050 000
<u>Strategiske instituttsatsinger</u>	<u>6 100 000</u>
Totalt:	82 200 000

TABELL 2: Ekomforskning 2019

	kr
IKTPLUSS	29 450 000
CRNA	12 275 000
Simula@UiB	5 100 000
SIMULA – Grunnbevilgning	10 230 000
<u>SAMRISK II</u>	<u>1 045 000</u>
Totalt	58 100 000

Den totale bevilgningen til Pilot-T er på 38,7 mill. kr., det øvrige av bevilgning til Pilot-T (20 mill. kr) forvaltes av Innovasjon Norge og er tildelt i separat oppdragsbrev til Innovasjon Norge. Differansen mellom Innovasjon Norge og Forskningsrådets størrelse på bevilgning til Pilot-T skyldes ulik håndtering av administrative kostnader/virksomhetskostnader. For Forskningsrådet ble det i forbindelse med oppstart av Pilot-T i 2018 rammeoverført 2 000 000 kr til Transport 21-prosess til KD for å dekke økte virksomhetskostnader hos Forskningsrådet.

Bevilgningen skal disponeres i samsvar med forutsetningene i Prop. 1 S (2018-2019) og Innst. 13 S (2018-2019). I Stortingets innstilling til statsbudsjettet 2019 står det bl.a. at "Komiteen viser til at det foreslås bevilget 179 mill. kr til samferdselsforskning i 2019 og merker seg at dette er en økning på om lag 12 mill. kr fra saldert budsjett 2018. Komiteen merker seg at 10 mill. kroner av dette er foreslått til økt satsing på den nye næringsrettede transportforsknings- og pilotordningen Pilot-T, og komiteen støtter dette. Komiteen vil fremheve potensialet som ligger i å styrke næringslivets bidrag til å løse transportsektorens utfordringer".

Vi minner om at departementene og Riksrevisjonen til enhver tid kan be om innsyn i bruken av midlene. Samferdselsdepartementet legger opp til to utbetalinger av bevilgningen, den første i januar og den andre i august.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor hovedområdene ekom- og transportforskning, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Pilot-T-midlene kan ikke omdisponeres uten forhåndsgodkjenning av Samferdselsdepartementet. Det er heller ikke anledning til å omfordele midler mellom de to hovedområdene. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal

alltid tas opp med Samferdselsdepartementet. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Samferdselsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets etatsstyringsbrev for 2019 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene. I tillegg skal NFR legge følgende til grunn:

- Pilot-T-midlene skal bidra til å utnytte potensialet for næringsutvikling og innovasjon knyttet til nye mobilitetsløsninger, og til at teknologi som har potensiale for å bidra til et transportsystem med bedret framkommelighet, sikkerhet og/eller reduserte utslipp raskere tas i bruk. Innsats innenfor Pilot-T kan knyttes til hele bredden av de sektorpolitiske prioriteringene for transport skissert i 2.1. Det er lagt opp til at Pilot-T forvaltes av Norges forskningsråd og Innovasjon Norge i felleskap, hvilket forutsetter en tett dialog mellom disse. Videre er det nødvendig med en god dialog med transportetatene, Avinor og Nkom for å sikre at Pilot-T og annen transportrelatert aktivitet i Forskningsrådet og innsatsen til de andre aktørene i sektoren spiller godt sammen, og det er viktig at dette er koordinert med innsatsen som skjer gjennom Enova.
- Jf. Prop. 1 S (2018-2019) har Samferdselsdepartementet gitt Forskningsrådet i oppdrag å gjennomføre en 21-prosess for FoU på transportområdet. Departementet vil tidlig i 2019 komme tilbake til Forskningsrådet med mandat for Transport21 og oppnevne medlemmer til Strategigruppen for arbeidet.
- Transport 2025 skal fremme kunnskap og løsninger som kan bidra til å utvikle et helhetlig og framtidsrettet transportsystem som dekker næringslivet og samfunnets behov for effektiv, sikker og bærekraftig transport. Programmet skal omfatte alle de fire transportformene. Det legges til grunn at ITS inngår som et viktig tema, og at teknologiske endringer og forståelsen av disse er relevant for hele bredden av temaer i Transport 2025. Transport 2025 skal være et nav innenfor forskning på transportfeltet og legge til rette for godt samspill og samhandling med øvrige programmer i Norges forskningsråd. Arbeidet for å sikre samspill og samhandling må være koordinert med arbeidet som gjøres gjennom Pilot-T. Programmet skal bidra til å fremme norske miljøer i internasjonalt samarbeid, ikke minst i EUs rammeprogram for forskning Horisont 2020.
- Det forutsettes at midlene til ENERGIX anvendes til kunnskapsutvikling og løsninger som reduserer klimaskadelige utslipp fra transportsektoren (veg, bane, sjø og luftfart). Midlene skal fordeles mellom forskning som fremmer utvikling av teknologi og samfunnsvitenskapelig forskning rundt miljøvennlige transportsystemer, virkemidler og løsninger.
- Bevilgningen til strategiske instituttsatsinger (SIS) til Transportøkonomisk institutt forutsetter departementets godkjenning av nye SISer i tråd med praksis for godkjenning av SIS. Det er lagt opp til etablering av en ny SIS i 2019. SD vil informere Forskningsrådet om nye SIS ved TØI når prosessen er slutført.

- Det forutsettes at midlene fra Samferdselsdepartementet til IKTPLUSS anvendes til ekomforskning med kunnskapsutvikling til områdene kompleksitet og robusthet, data og tjenester overalt og et trygt informasjonssamfunn.
- SIMULA-senterets grunnbevilgning, finansiering av Robuste nettsenteret (CRNA) og finansiering av Simula@UiB videreføres på om lag samme nivå i 2019. CRNA skal videreutvikle senterets sensornettverk og særlig forske på problemstillinger knyttet til samfunnssikkerhet, kjernenett og nasjonal autonomi. Samferdselsdepartementet ber Norges forskningsråd fortsette å administrere tildelingen og følge opp senteret på vegne av Samferdselsdepartementet.

4 FELLES POST FOR VIRKSOMHETSKOSTNADER

Fra 2018 er alle bevilgninger fra departementene til drift av virksomheten i Forskningsrådet samlet på kap. 285 post 55, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Samlingen av virksomhetskostnadene på en felles post innebærer i seg selv ingen endringer i tjenestene som Forskningsrådet yter overfor departementene. Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Samferdselsdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5 RAPPORTERING

Departementene og Forskningsrådet har samarbeidet om å utvikle struktur og forventninger til innhold i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Dette er nærmere omtalt i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer.

Samferdselsdepartementet ber om rapportering på de sektorpolitiske prioriteringene transport og ekom. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Innenfor transport bør rapporteringen for 2018 også si noe om erfaringene med oppstart av Pilot-T. Samferdselsdepartementet understreker at inndelingen i to hovedområdene ikke er til hinder for å omtale fellestrekk mellom områdene, jf. også 2.1. Samferdselsdepartementet understreker videre at det er ønskelig å se på utviklingen av

Forskningsrådets portefølje innenfor de sektorpolitiske prioriteringene, og at det er avgjørende for god rådgivning at Forskningsrådet fortsetter utviklingen i retning av porteføljetankegang og ikke ensidig rapporterer pr program. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

6 PLANLAGTE STYRINGSMØTER

Samferdselsdepartementet vil avholde to styringsmøter med Norges forskningsråd i 2019; ett i juni/juli 2019 og ett i november/desember 2019.

Med hilsen

Tore Raasok (e.f.)
ekspedisjonssjef

Torbjørn Tråholt
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Innovasjon Norge
Klima- og miljødepartementet
Kunnskapsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Riksrevisjonen

**DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT**

Norges Forskningsråd
Postboks 564
1327 Lysaker

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

14/8259 -

07.03.2019

Statsbudsjettet 2019 – Tildelingsbrev nr. 1 fra Utenriksdepartementet

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2018-2019) og budsjett for 2019 som Stortinget behandlet og vedtok 13.12.2018.

Utenriksdepartementet stiller i dette tildelingsbrevet 136 670 000 kroner til rådighet for Norges forskningsråd for 2019.

Vi viser i tillegg til tildelingsbrevet som Kunnskapsdepartementet (KD) sender som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd
Regjeringen har vedtatt følgende mål for Norges forskningsråds virksomhet:

1. Økt vitenskapelig kvalitet
2. Økt verdiskaping i næringslivet
3. Møte store samfunnsutfordringer
4. Et velfungerende forskningssystem
5. God rådgivning.

Det vises til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for nærmere omtale av mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

Utover det som er omtalt i dette brevet, stiller departementet gjennom Financial Mechanism Office (FMO) i Brussel midler til rådighet for Forskningsrådet for

gjennomføring av bilaterale program om forskningssamarbeid finansiert av EØS-midler. Forskningsrådet er giverlands programpartner (Donor Programme Partner) for forskningsprogrammer i Polen, Romania, Tsjekkia, de tre baltiske land (felles-baltisk forskningsprogram) og Portugal. Forskningsrådet bidrar i arbeidet med konkretisering og implementering av de nye forskningsprogrammene. Forskningsrådets rolle og oppgaver som programpartner fremgår av rammeavtalen mellom FMO og Forskningsrådet.

Det vises også til eget tildelingsbrev fra Norad til Forskningsrådet, som vil gi finansiering og føringer for operasjonalisering av NORGLOBAL-2, GLOBVAC og VISJON 2030.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Utenriksdepartementet

Utenriksdepartementets tildelinger til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til måloppnåelse under Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet og Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer. Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet er også relevant for enkelte av programmene.

Utenriksdepartementet har et sektoransvar for fagområder knyttet til utenriks- og utviklingspolitikken, samt deler av sikkerhetspolitikken. Investeringene skal styrke forskning som bidrar til kunnskap om og innsikt i globale utfordringer og gir bærekraftige løsninger i utviklingsland, knyttet til den globale innsatsen for å nå FN's bærekraftsmål. Det forventes at forskningen er utfordringsbasert og konsentreres om geografiske og tematiske områder som er særlig relevante for norsk utenriks- og utviklingspolitikk.

Dette inkluderer blant annet nordområdene, Arktis og Russland, miljøvennlig teknologi, Europaforskning, Asiaforskning og prioritert tematikk innen utviklingsforskning, ref pkt 3. Departementets investeringer i forskning skal bidra til en offentlig sektor som utnytter forskning i fornyelsesarbeidet i sine sektorer.

2.2 Styringsinformasjon

Vi viser til KDs etatsstyringsbrev punkt 3 som omtaler styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2019

For 2019 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Aktivitet, periode, referanser	Budsjett kap.post	Flerårig ramme	Tildeling 2019
Forsknings- og kompetansesenter for petroleumsvirksomhet i nordområdene og Arktis, 2013-2020 (PETROSENTER) (UD-ref. NOR-13/0019)	118.70	32 500 000	0
The High North and Russia – NORRUSS+ (UD-ref. QZA-17/0186) <ul style="list-style-type: none">Nordområdene og Arktis (2017-2021)	118.70.21.1	80 000 000	16 000 000
The High North and Russia – NORRUSS+ (UD-ref. RUS-17/0024) <ul style="list-style-type: none">Russlandsforskning (2017-2021)	118.70.12.2	45 000 000	9 000 000
The High North and Russia – NORRUSS+ (UD-ref. UKR-17/0017) <ul style="list-style-type: none">Forskningssamarbeid med Ukraina, Georgia og Moldova (2017-2019)	159.71.21.1	12 000 000	4 000 000
Tredje fase i OECDs arbeid med The Ocean Economy	163.71		1 500 000
Strategisk instituttsamarbeid (2019-2022)	161.71	32 000 000	8 000 000
Asia i endring 2019-2023	161.71	100 000 000	20 000 000
Europa i endring – fase 3, 2018-2022 (UD-ref. NOR-18/0001)	118.74	52 500 000	10 608 000
India-programmet, 2010-2019 (UD-ref. IND-10/0027)	161.71	200 000 000	19 000 000
Kina-programmet, 2018-2027 (UD-ref. CHN-09/020)	161.71	190 000 000	19 000 000
India: Samarbeid med Forskningsrådet 2011-2019(UD-ref. IND-11/044)	161.72	44 000 000	312 000
India: Samarbeid med Forskningsrådet 2017-2021 (UD-ref. IND-15/0007)	161.72	100 000 000	25 000 000
Sør-Afrikaprogrammet SANOCEAN (UD-ref RSA-16/0005)	163.71		4 250 000
Totalt			

Midlene utbetales i to terminer, tentativt i mars og september. Utbetalingene fra kapitelpost 161.72 og 163.71 (India og Sør-Afrika) vil skje fra ambassadene til Forskningsrådet. Resten vil utbetales samlet fra departementet.

De midler som stilles til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Forskningsrådet gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Grunner til omdisponeringer kan være forsinkelser i programstart eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

Tildelingen fra kapittelposter på bistandsbudsjettet (03) skal kun brukes på tiltak som kan godkjennes som ODA i henhold til OECD/DAC. I dette tildelingsbrevet gjelder dette kap.post 159.71, 161.71, 161.72 og 163.71.

3.1 Budsjettmessige føringer

Forsknings- og kompetansesenter for petroleumsvirksomhet i nordområdene og Arktis (PETROSENTER)

Det vises til tildelingsbrev nr 2 for 2018 hvor Forskningsrådet ble tildelt tilleggsmidler for perioden 2018-2021. Hele summen for perioden ble tildelt for fordeling iht behov innenfor Forskningsrådets vanlige rutiner. Midlene går til senteret for forskning om utfordringene for petroleumsvirksomhet i arktiske strøk. Formålet er å bygge opp et forskningsmiljø av høy kvalitet som er relevant for oljenæringen i nord og i arktiske strøk.

Program for Nordområdene/Arktis, Russland og Eurasia

Det tildeles midler til programmet NORRUSS+. I tillegg å være rettet mot Nordområdene/Arktis og Russland, inkluderer programmet midler fra bistandsbudsjettet til forskning om og forskningssamarbeid med Ukraina, Georgia og Moldova.

1. Nordområdene og Arktis

I tråd med programdokumentet for NORRUSS+, er formålet å styrke forskningsbasert kunnskap om geopolitiske og utenrikspolitiske fagområder som er relevante for Nordområdene og Arktis. I tillegg forskning på sikkerhets- og utenrikspolitikk, legges det særlig vekt på, miljø- og naturressursforvaltning, næringsvirksomhet og sosial utvikling, samt forskning på utfordringer og muligheter knyttet til hav. Innsatsen skal produsere kunnskap av høy kvalitet, og styrke relevante norske forskningsmiljøer.

2. Russland

I tråd med programdokumentet for NORRUSS+, er formålet å utvikle en langsiktig strategisk ekspertise om Russland i Norge, både hva gjelder situasjonen innenriks i Russland og Russlands relasjoner til andre land. Det legges særlig vekt på kunnskap om landets politiske-, samfunnsmessige- og økonomiske utvikling. Innsatsen skal produsere kunnskap av høy kvalitet, og styrke relevante norske forskningsmiljøer.

3. Utvikling i Ukraina, Georgia og Moldova

I tråd med programdokumentet for NORRUSS+, er formålet er å produsere kunnskap av høy kvalitet som kan styrke utviklingen i de tre landene og å styrke landenes egen forskningskapasitet. Samtidig skal programmet styrke forskningssamarbeid mellom norske forskningsmiljøer og partnere, og styrke norsk forskning på utvalgte utviklingsområder i de tre landene. Det legges særlig vekt på forskning om landenes hovedutfordringer knyttet til innen- og utenrikspolitikken.

OECDs arbeid med The ocean economy: Preparing the innovation of tomorrow
OECD vil i 2019 starte arbeidet med en tredje fase av prosjektet knyttet til The Ocean Economy. Norske myndigheter har tidligere støttet første og andre fase av prosjektet som har resultert i rapporten *The Ocean Economy in 2030* og den kommende rapporten *Rethinking Innovation for a Sustainable Ocean Economy*. Utforming, koordinering og gjennomføring av den tredje fasen av arbeidet vil bli gjennomført av OECD Ocean Economy Group. En styringsgruppe bestående av representanter for institusjonene og organisasjonene som støtter prosjektet skal levere strategisk veiledning og ekspertrådgivning.

Det tildeles støtte til tredje fase av prosjektet blant annet for å få en bedre måling av havøkonomien, både i form av havindustrienes aktiviteter og i form av naturlige ressurser og økosystemtjenester, samt kunnskap om utviklingen i nye innovasjonsnettverk, den sosioøkonomiske verdien av offentlig finansiert havobservasjon og aspekter ved havøkonomien i utviklingsland.

NOK 1,0 mill. skal være direkte tilskudd til prosjektet fordelt over 2 år, mens NOK 0,5 mill. skal brukes til å engasjere norske miljøer i workshops, utforming av underlagsmateriale, samt dekning av noe administrative kostnader i Forskningsrådet. Forskningsrådet bes om å følge opp de norske interessene i prosjektet, herunder å delta i styringsgruppen. Nærings- og fiskeridepartementet vil være det faglige kontaktpunktet for Forskningsrådet i oppfølgingen av prosjektet.

Strategisk instituttsamarbeid

Evalueringen av de samfunnsvitenskapelige instituttene viste at instituttene som arbeider med utenriks- og utviklingspolitikk holder meget høy forskningsmessig kvalitet. Samtidig ga evalueringen anbefalinger om mer kontakt og tettere dialog mellom de aktuelle instituttene og de politiske aktørene på området. Dette var også omtalt i NIFU-studien *Pathways to global impact*.

UD er opptatt av at de relevante instituttene skal få styrket mulighetene til å produsere FoU innenfor sentrale målsettinger og prioriteringer som fremgår av Forskningsstrategi for utenriksstjenesten og Norad (2017-2024), samt å tilrettelegge for mer dialog og kontakt mellom instituttene forskere og fagspesialister i UD og Norad, slik at mer av kunnskapen kan tas i bruk i politikktutvikling og gjennomføring av konkrete tiltak.

Forskningsrådet har i 2018 levert et forslag til Utenriksdepartementet om hvordan konseptet *strategisk instituttsamarbeid (SIS)* kan gjennomføres med de fire aktuelle instituttene.

Forskningsrådet bes gjøre det kjent for de aktuelle instituttene at de har mulighet til å søke Forskningsrådet om SIS-midler, som fordeles ut fra antall forskerårsverk ved instituttene. Formålet med bevilgningen er Utenriksdepartementet, Norad og eventuelt

andre aktører innenfor utviklingspolitikk skal få mer systematisk og jevnlig tilgang til FoU-basert kunnskap de fire instituttene besitter på utvalgte relevante fagområder.

- Hvert enkelt institutt er deretter ansvarlig for å innlede dialog med UD og Forskningsrådet om etablering av prosjekter innenfor dette målområdet.
- Gjennom dialogen identifiseres prosjektets mål, omfang og plan for gjennomføring.
- Prosjektbeskrivelser som inneholder formål, resultatmål og budsjett sendes Forskningsrådet og UD innen en fastsatt frist.
- Forskningsrådet inviterer UD og instituttene til et møte for å diskutere prosjektforslagene.
- Basert på diskusjonen kan instituttene revidere prosjektbeskrivelsene, eventuelt inngå i samarbeid mellom instituttene.
- De reviderte prosjektbeskrivelsene sendes Forskningsrådet og UD innen en ny fastsatt frist.
- Basert på prosjektenes relevans for departementet står UD for den formelle godkjenningen av hvilke prosjekter som skal finansieres.

Europa i endring – fase 3

Utenriksdepartementet samlet støtten til Europaforskning i ett program f.o.m. 2018. I tråd med programdokumentet skal programmet fremme europarelatert forskning av høy kvalitet som gir ny innsikt og styrker kunnskapsgrunnlaget for politisk handling.

Europa i endring omfatter følgende fem hovedtema;

- Drivkrefter, utviklingstrekk og utfordringer i Europas/EUs politiske utvikling
- Økonomisk utvikling, det indre marked og global konkurranse
- Verdigrunnlag under press
- EUs utenriks- og sikkerhetspolitikk. Europas rolle i verden.
- Klima og energiutfordringer, det grønne skiftet

Kriteriene for tildelingen presiseres nærmere i utlysningstekstene som ble publisert ultimo 2017.

Departementet er innforstått med at Europa i endring og NORRUSS+ vil bli innlemmet som separate delaktiviteter med videreføring av de tematiske prioriteringene i det nye programmet for forskning på Internasjonale relasjoner, utenrikspolitikk og norske interesser (UTENRIKS). Dette programmet med sine delaktiviteter har ingen definert slutt i tråd med Forskningsrådets nye policy, men av forvaltningsmessige grunner gis det i dette tildelingsbrevet en tentativ finansiering i perioder som vist i tabellen over - avhengig av Stortingets bevilgning.

Asia i endring

Økt kunnskap om forhold i asiatiske land og regioner er et satsingsområde i forskningsstrategien for utenriktjenesten og Norad (2017-2024). Gjennom 2018 har Forskningsrådet, i samarbeid med norske forskningsmiljøer og utenriktjenesten, utviklet et programdokument for en slik satsing. *Asia i endring* blir en delaktivitet under forskningsprogrammet UTENRIKS, som finansieres dels med midler fra bistandsbudsjettet (03).

Hovedmålet er å bidra til at det bygges norsk forskningskompetanse på et høyt internasjonalt nivå langs et bredere spekter av temaer som speiler et Asia i rask endring, hva dette betyr globalt og ikke minst hvilke konsekvenser det har for Norge. Forskningsprosjektene kvalitet samt relevans for den nasjonale og internasjonale forskningsfronten vil være avgjørende.

Satsingen har videre som målsetning å:

- styrke og videreutvikle Asia-forskningen i Norge
- produsere forskning av høy kvalitet, relevant for beslutningstakere i forvaltning, næringsliv, organisasjonsliv og arbeidsliv
- fremme forskning som er basert i kilder på originalspråk fra de forskjellige landene og regionene i Asia, og som systematisk utvikler nye former for tverrfaglig samarbeid mellom humaniora, jus, samfunnsvitenskaper og naturvitenskaper
- utvikle langsiktig samarbeid mellom norske forskere, asiatiske forskere og asiaforskere i andre land
- skape arenaer for forskerrekuttering og internasjonalt forskningssamarbeid
- legge til rette for løpende kontakt mellom forskere og brukere av forskningen

Programmet skal ha åpne, brede utlysninger innen følgende fem temaområder:

- Maktforskyvning, fred og konflikt
- Multilaterale institusjoner og internasjonale regimer under press
- Økonomisk vekst og global konkurranse
- Ressurser og klima
- Styresett, sosial og politisk endring

India-programmet

Hovedformålet er å fremme forskningssamarbeid mellom Norge og India samt norsk forskning om India, i tråd med India-strategien (2018), Panoramastrategien fra 2015 og Forskningsrådets veikart for India-samarbeid. Dette betyr særlig satsing på forskning og forskningssamarbeid om hav, klima-, miljø- og energispørsmål. I tillegg kommer spørsmål om global helse, økonomiske spørsmål og generelle samfunnsspørsmål. En god kobling mellom forskning, høyere utdanning og innovasjon/næringsliv er viktig

Midlene til India-programmet kommer bl.a. fra posten for faglig samarbeid på bistandsbudsjettet, og det må derfor sikres at sluttmottagernes oppfølgingsrutiner er i henhold til kravene for kontroll med bruken av slike midler.

CHINOR – Forskningsprogram for samarbeid med Kina

En ny fase av Kina-programmet (Chinor) ble iverksatt i 2018. Modellen forutsetter utlysninger i andre forskningsprogrammer, rettet mot de prioriterte temaene. Felles utlysninger med kinesiske finansieringspartnere tilstrebes for å sikre samtidig finansiering av både de norske og kinesiske prosjektbidragene. Det legges opp til å delta i nordiske og europeisk arenaer for Kina-samarbeid innenfor programmet.

CHINOR skal bidra til å løse store, globale utfordringer, fokusert mot Kinas bidrag til FNs bærekraftsmål – innenfor rammen av OECDs regelverk for bruk av ODA-midler. Videre skal programmet bygge kunnskap om Kina, og Kinas rolle i Asia og globalt, og levere på Utenriksdepartementets sektorpolitiske prioriteringer. CHINOR skal bidra til å sikre høy kvalitet i denne forskningen, og bidra til å legge grunnlaget for fremtidens forskningssamarbeid med Kina.

SANOCEAN

Et nytt flerårig program om forskningssamarbeid mellom Norge og Sør-Afrika som etterfølger det tidligere SANCOOP-programmet ble etablert i 2018. Det nye SANOCEAN-programmet skal støtte forskning som bidrar til bærekraftig forvaltning av naturressurser i Sør-Afrika, herunder innenfor havbruk og havforvaltning (blå økonomi), miljø (med vekt på hav og marin forurensing), klimaendringer og bærekraftig energi. Forskningssamarbeidet baseres på et programdokument (rammeavtale) som norske og sørafrikanske myndigheter står sammen om, og som beskriver nærmere rollefordeling og forvaltningsrutiner. Midler til det sørafrikanske forskningsrådet (National Research Foundation, NRF) under SANOCEAN-programmet vil kanaliseres via en separat tilskuddsavtale mellom NRF og ambassaden i Pretoria.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Utenriksdepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal

ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

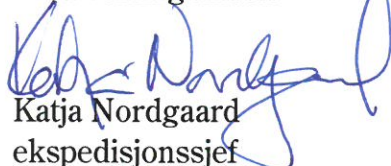
5 Rapportering

Utenriksdepartementet ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene.

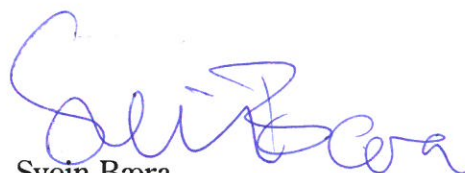
6 Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde et styringsmøte i juni 2019 med utgangspunkt i årsrapport 2018, Forskningsrådets vedtatte budsjett 2019, samt Forskningsrådets budsjettforslag for 2020. Det vil videre bli avholdt et styringsmøte i desember 2019. Departementet vil komme tilbake til dagsorden og dato for møtene på et senere tidspunkt.

Med vennlig hilsen

Katja Nordgaard
ekspedisjonssjef

Svein Bæra
fagdirektør for forskning